

A - 109,98 Dupl.

TÄHTSAMATE DROOGIDE

LÜHIKE ETÜMOLOOGIA

ERADOTS. DR. PHARM.

H. METSAPA †

TÄIENDANUD JA REDIGEERINUD

ERADOTS. DR.

ALMA TOOMINGAS

EESTI APTEEKRITE SELTSI VÄLJAANNE

TALLINNAS 1936. A.

TÄHTSAMATE DROOGIDE

LÜHIKE ETÜMOLOOGIA

ERADOTS. DR. PHARM.

H. METSAPA †

TÄIENDANUD JA REDIGEERINUD

ERADOTS. DR.

ALMA TOOMINGAS

EESTI APTEEKRITE SELTSI VÄLJAANNE

TALLINNAS 1936. A.

Tähtsamate droogide lühike etimoloogia.

Moodsa farmakognoosia looja Tschirch käsitleb oma suurteoses „Handbuch der Pharmakognosie“ muude farmakognoosia osade seas ka „farmakoetimoloogiat“, s. o. droogide ja nende tüvitaimede nimede tähendusi ja tekkimist. See on omaette huvitav ala, kuid vähema praktilise tähtsusega ja jääb seetõttu farmakognoosia käsitlemisel enamikult tahaplaanile. Usun aga, et ka see ala ametivendadele huvi tohiks pakkuda — on ju droogide nimed sageli tihedas ühenduses nende arvatava ja tõelise mõjuga, mütoloogiaga, tähtsate õpetlaste nimedega, kasvukohaga, droogi või taime välimusega, aastaaegadega, tarvitamisviisiga, nende sarnasusega mõne muu aine või kehaga j. n. e. Et oma tööle ka praktilist väärtust anda, olen droogide eestikeelsete nimede kõrval ka nende saksa- ja venekeelseid tähtsamaid nimetusi juurde lisanud, kuna praktikast tean, et paljud kaaskodanikud on harjunud apteekidest drooge ka nendes keeltes nõudma; vanemais apteeges on harilikult vastavad sõnaraamatud olemas, kuid uuemais puuduvad need ja nooremad kolleegid on sageli kimbatuses.

Nimestiku järjekorra suhtes leidsin kõige sobivama olevat vanameistri H a g e r'i teose „Handbuch der Pharmazeutischen Praxis“ eeskujuks võtta, milles iga droogi oma tähtsama ja iseloomustavama nimetuse all käsitletakse, mis kas droogi tüvitaime sugukonna nimega ühine on, nagu Digitalis, Valeriana, Rheum j. t., või taime liigi nimega kokku langeb, nagu Belladonna, Millefolium, Senega, Chamomilla j. t., mõnikord ka droogi enese nimetus on, nagu Balsamum peruvianum, Myrrha, Kamala, Cautschuc j. t. Loodan et sarnane järjekord drooge kiiremini üles leida võimaldab, kui mõni muu, näiteks käsiraamatuis tarvitatav alfabeediline või morfoloogiline süsteem.*)

Absynthium, t. t. *Artemisia Absynthium* L. = *Absynthium officinale* Lam., prk. Compositae. Drg. Herba Absynthii, Ol. Absynthii aether.

Artemisia — kreeka muinastervisjumalanna *Artemis*'e järel, või krk. „ἀρτεμής“ = terve, priske, meenutades sellega taime tervendavat mõju. *Absynthium* — krk. „ἀ“ = ilma ja „πίνειν“ = jooma, s. t. joogiks kõlbmata, või krk. „ἀ“ = ilma ja „ψινθος“ = lõbu, tahtes tähendada, et selle mõru taime tarvitamine lõbu ei paku. Saksakeelne nimetus „Wermut“ tuleneb kõige tõenäolisemalt ldk. sõnast „vermis“ — uss, sest et taime keedist eduga kõhu parasiitusside vastu tarvitati. Ka koide vastu leiab taim tarvitamist, nagu seda ka eestikeelne nimetus kinnitab. Ldk. „officialis“ = ametlik, avalik; Compositae — ldk. „compono, — posui, — positum, — ere“ = kokku panema — liitõielise ehituse tõttu.

Ek. Коирohi, sk. Wermut, Wurmkraut, Beifuss, vk. Полынь, полынь горькая.

*) Tõös tarvitatud lühendused: t. t. = tüvitaim (Stammpflanze), prk. = perekond (familia), lk. = liik (species), sgk. = sugukond (genus), drg. = droog, droogid, ldk. = ladina keel, krk. = kreeka keel, hbr. = heebrea keel, ek. = eesti keel, sk. = saksa keel, vk. = vene keel, sün. = sünonüüm.

Aconitum, t. t. *Aconitum Napellus* L., prk. Ranunculaceae. Drg. Folia seu Herba et Tubera Aconiti.

Aconitum — etüm. ebakindel. Ühendusse võiks viia „Akone“ ümbrusega või sõnadega „ἀκόναι“ = järsud kaljud või „ἀκόνις“ = tolm; „ἄ“ = ilma või ἄκων = nool või „ἀκόνη“ = surmamaine. „Napellus“ on vähendatav (deminutivum) ldk. sõnast „napa“ = naeris — taime naeritaolise juure tõttu. Meie kodumaal metsikult ei kasva, küll aga aedades ilutaimena. Ranunculaceae — ldk. „ranunculus“ = demin. sõnast „rana“ = konn — selle perek. liikmed kasvavad säääl, kus konnad elutsevad.

Ek. K ä o k i n g, akoniit; sk. Eisenhut, Mönchskappe, Sturmhut, Napell; vk. Борець, синій лютикъ, прострѣль, аконитъ.

Adonis, t. t. *Adonis vernalis* L., prk. Ranunculaceae. Drg. Herba Adonidis vernalis. *Adonis* — foiniikia jumaluse *Adonis*'e järel, ldk. „vernalis“ = kevadene. Ovidius laseb selle taime muinasjutulise ilusa noormehe *Adonis*'e verest tärgata (mitmed selle taime liigid on veripunaste õitega). Taim kasvab meil ainult aedades. Ranunculaceae — vt. *Aconitum*.

Ek. Adoonis; sk. Adonis, Adonisröschen, Flammenauge, Teufelsauge; vk. Адонисъ, горицвѣтъ, желтоцвѣтъ.

Agaricus, t. t. *Polyporus officinalis* (fomentarius) Fries = *Boletus Laricis* Jacq = *Boletus officinalis* Vill., prk. Polyporaceae. Drg. *Agaricus albus*, *Boletus Laricis* seu *ignarius* seu *fomentarius*.

Polyporus — krk. „πολύς“ = palju ja „πόρος“ = auk — seenekübar on paljude aukudega (sporangiume kandev mütseel); *Boletus* — krk. „βῶλος“ = mullatükk — seene välimuse tõttu; *officinalis* — vt. *Absynthium*; „fomentarius“ — ldk. (fomentum — tael) = taelaline; „larix“ = suvekuusk — taim parasiteerub sellel puul. „Agaricus“ — Sarmaatsia rahvatõu „Agaroi“ järele, kes Aasovi mere lähedal (mitte kaugel praegusest Berdjanski linnast), elapid ja kelledelt droogi vanal ajal peasjalikult saadi; „ignarius“ (ignis — tuli) — ldk. = tuleline.

Ek. Suvekuusekäs, lärjekäs; sk. Lärchenschwamm, Zunderschwamm; vk. Грибъ листовенничный või губка листовенничная, трутъ, агарикъ.

Agar-Agar, t. t. mitmed India- ja Vaikses ookeanis kasvavad *Gelidium*, *Gracilaria*, *Eucheuma*, *Gloiopeltis* ja teiste vetikate liigid, prk. Gelidiaceae, Rhodophyllidaceae, Sphaerococcaceae j. t. Drg. Agar-Agar, Gelatina japonica, Gelatina vegetabilis. Agar-Agar on vetika *Gracilaria lichenoides*'i malaikeelne nimetus, millest seal peasjalikult droogi valmistatakse. Jaavalased nimetavad droogi „Budong“, Jaapanlased korjavad ja valmistavad droogi külma ja selge ilmaga, sellest nende nimetus „kantén“ = selge sinine taevas. *Gelidium* — ldk. „gelare“ = külmetama (gelu — pakane); *Eucheuma* — „εὖ“ kilp. Rhodophyllidaceae = hästi, „χεῦμα“ = valamine; *Gloiopeltis* — „γλοία“ = lima, „πέλιτη“ = väike — „ρόδον“ = roos, „ψύλλον“ = leht; Sphaerococcaceae — „σφαίρα“ = kera, „κόκκος“ = tuum, viljatera; „vegetabilis“ = elustav.

Ek. Agar, Jaapani želatiin; sk. Agar-Agar, Japanleim, Japanische Hausenblase; vk. Агаръ-агаръ, японская желатина, растительная желатина.

Alkanna, t. t. *Alkanna tinctoria* Tausch-*Anchusa tinctoria* L., prk. Borraginaceae. Drg. Radix Alkannae tinctoriae.

Alkanna — araabia keelest „Alhinnâh“ = mink, näovärv, tinctoria — ldk. = värviv (tinguo — värvin), Anchusa — krk. „ἀγροσα“ = mink. Peale nimetatud droogi oli tarvitusel veel *Radix Alkannae vera*, t. t. *Lawsonia inermis* L., prk. Lithraceae. Selle taimelehist saadakse kuulsat Henna või Alhennah, mida Aafrikas, Pärsias ja Indias laialdaselt värvina ja iludusvahendina tarvitatakse. Borraginaceae = itaaliakeelest „bórša“ = lõigatud vill, taime tihedate karvade tõttu. *Lawsonia* — Inglise arsti I. Lawsoni järele, „inermis“ — ldk. = relvitu, ilma kaitseta — taimel puuduvad okkad.

Ek. Alkanna (imikas); sk. Alkannawurzel, färbende Ochsenzunge, Orkanette; vk. Красный корень, червлёный корень, алканна.

Aloe, t. t. mitmed Aloe liigid nagu *Aloe ferox* Mill., *Aloe vulgaris* Lam., *Aloe africana* L. ja *Aloe spicatilis* Miller, *Aloe vera* Mill., *Aloe socotrina* L. ja p. t., prk. Liliaceae. Drg. Aloe socotrina, hepatica, capensis, lucida, caballina j. t.

Aloe nime tähendus ja tuletus ei ole praegugi veel päris selge. Varemalt arvati, et see araabia keele sõnast „alloch“ ja heebrea keele „halal“, mis läikivat, mõru tähendab, tekkinud olevat; Tschirch oletab süüria keele „elvaj“, „alva“ ja sanskriti keele „eylna, elva“ nime algvormi. Piiblis leiduv „alod“ tähendavat aaloepuud, mitte vaiku. Socotrina — Adeni lahes asuva saare Socotra järele, kust vaiku varemajal saadi. Spicatilis — ldk. „spica“ = viljapea — taime õisik on viljapea kujuline; „ferox“ — ldk. — metsik; „vulgaris“ — ldk. = harilik (vulgus — lihtrahvas). Hepatica — ldk. „hepar“ = maks, „lucida“ — ldk. = läikiv. Caballina — ldk. „caballus“ = hobune, capensis = kapimaine. Liliaceae — ldk. „lilium“, (krk. λείριον) = liilia.

Ek. Aloe, aaloevaik; sk. Aloe, Aloeharz; vk. Сабуръ, алое.

Althaea, t. t. *Althaea officinalis* L. prk. Malvaceae. Drg. Radix Althaeae, Folia Althaeae. Althaea — krk. „ἄλθος“ = ravim, tervisrohi, „ἄλθομαι“ = tervenema „ἄλθαία“ = tervisjuur. Dioskorides nimetab droogi „πολυαλθές“ = paljutervendav. Malvaceae — vt. Malva silvestris. Officinalis — vt. Absynthium.

Ek. Alteejuur, tokkroosijuur; sk. Eibisch, Ibisch, Heilwurz, Sammtappel; vk. Проскурнякъ, посвирнякъ, повойникъ, алтей.

Ammoniacum, t. t. *Dorema Ammoniacum* Don = *Peucedanum Ammoniacum* Nees, prk. Umbelliferae, Drg. Ammoniacum, Gummi seu Resina Ammoniacum.

Dioskorides ja Plinius kirjeldavad vaiku, mida Liibia kõrbest Jupiter Ammoni templi lähedalt pidavat saadama ja sellest siis nimi „Ammoniacum“. Meie praeguse droogi kodumaa on aga Pärsia, kust see üle Armeenia müügile tuleb. Sellepärast arvab selle taime kirjeldaja, et õigem oleks kirjutada „Dorema Armeniacum“. Tschirch tuletab nime Ammoniacum araabia keele sõnast „hama nyak“ = kaameli sõnniku sool, taim kasvab liivasel maal, kus rohkesti kaameli sõnnikut leidub; *Dorema* — krk. „δόρον“ = piik — taime pika ja sirge kasvu tõttu; *Peucedanum* — krk. „πέυκη“ = kuusk, (mänd) ja „δανός“ = kuiv, põlev; Umbelliferae — „umbella“ varjukes, katteke — õisiku järele.

Pärslased nimetavad vaiku „Oschak“, buhaarlased „Kandal“ ja kirgiisid „Balkurai“.

Ek. Ammoniaakvaik; sk. Ammoniakharz, vk. Аммиачная смола.

Amygdalus, t. t. *Amygdalus communis* L. = *Prunus Amygdalus* Baillon, prk. Rosaeeae. Drg. Amygdalae seu Semina Amygdalae amarae et dulces, Ol. Amygdalarum amarum et dulcium, Placenta Amygdalarum.

Nimi „Amygdalus“ on vist India päritoluga, kus „mudga“ uba tähendab, sest et mandlitel on ubadega sarnasust, või ka pärsia keelest „munga“ = mõrumandel, millest siis juurdelisades krk. á privat. (täh. ilma) kujuneski kreeklaste „ἀμύγδαλον“. Ka võib stüriakeelne „ahmügdala“ = ilus puu nime aluseks olla. Ldk. prunus (krk. „πρόβη“) = metsploomipuu; „communis“ — ldk. = ühine, üldine; ldk. „amarus“ = kibe, mõru; „dulcis“ = magus, meeldiv. Rosaceae — ldk. „rosa“ = roos.

Ek. Magusad ja mõrudad mandlid; sk. süsse ja bittere Mandeln, Mandelnüsse; vk. Миндали горькія ja сладкія, миндальные орѣхи.

Anethum, t. t. *Anethum graveolens* L. = *Anethum Selinum* Roth = *Pastinaca graveolens* Bernhard, prk. Umbelliferae. Drg. Fructus seu Semina Anethi, Herba Anethi et Ol. Anethi aethereum.

Anethum — krk. „άνω“ = üles ja „θέω“ = jooksen — taime kiire kasvu tõttu või krk. „άνά“ = läbi ja „άθω“ = põletan, põlen — taime tugeva läbitungiva lõhna järel; graveolens — ldk. „gravis“ = raske ja „olere“ = lõhnama. Selinum — krk. „σελένη“ = kuu — taime vili sarnaneb kuusirbile; Pastinaca — ldk. pastus = toit — taime lehti tarvitatakse toiduks. Umbelliferae — vt. Ammoniacum. Ek. Till, aiatill; sk. Dill, Dillkraut, Gurkenkraut; vk. Укропъ, кропъ, копръ.

Angelica, t. t. *Angelica archangelica* L. = *Angelica officinalis* Mönch = *Selinum Archangelica* Lk., prk. Umbelliferae. Drg. Radix ja Herba Angelicae, Ol. Angelicae aethereum.

Angelica — krk. „άγγελος“ = saadik, ingel ja αρχάγγελος = peaingel, sest et vajakutu järele inglid ise taime taevast maa peale toonud inimestele abiks hirmsa katkutõve vastu. Eriti kuulus oli selleks Spiritus Angelicae compositus. Umbelliferae — vt. Ammoniacum; officinalis — vt. Absinthium.

Ek. Kikkaputk, angeelika; sk. Engelwurz, Erzengelewurz, echte Gartenangelika; vk. Дягиль, дягильникъ, ангелика, ангельскій корень.

Anisum stellatum, t. t. *Illicium verum* Hooker, prk. Magnoliaceae. Drg. Fructus Anisi stellati et Ol. Anisi stellati aethereum.

Anisum — vt. Anisum vulgare; Illicium — ldk. „illicere“ = juurde meelitama — taime meeldiva lõhna pärast; stellatum — ldk. „stella“ = täht — puuvili on tähekujuline, „verum“ — ldk. = õige, ehtne. Droogi sage nimetus „Badian“ — ldk. „badius“ = pruun — vilja pruuni värvuse järele. Nagu teada kasvab Jaapanis sarnane puu, *Illicium religiosum* Sieb., mille vili, Fructus Skimmi, jaapani keeles „Shikimi noki“ = mürgine, kahjulik vili, on mürgine. (Religiosum — ldk. = usuline

— vilja tarvitatakse usuliste kommete juures). Magnoliaceae — botaanika prof. Magnol'i järel.

Ek. Tähtaniis, tärnaniis, badjaan; sk. Sternanis, Badian; vk. Бадьянъ, бадіанъ, звѣздчатый анисъ.

Anisum vulgare, t. t. Pimpinella Anisum L. = Anisum vulgare Gärtner, prk. Umbelliferae. Drg. Fructus seu Semina Anisi vulgaris, Ol. Anisi vulgaris aethereum. „Anisum“ on selle taime algupärane nimetus ldk., krk. „*άνισον*“, araabia keeles „anysum“, vana saksa keeles „eenis, anis, annis“. Pimpinella olevat Tschirchi arvates moonutatud vana saksa keelest „bibinella, pipinella j.n.e.“ või „beben“ = värisema — taime alalise liikuvuse tõttu. Vanemad autorid tuletaavad seda sõnast „bipennula“ = ldk. kahesulgne, sest et taime lehed on kaheleisuljad. Umbelliferae vt. Ammoniacum; vulgaris — vt. Aloe.

Ek. Aniis, aniisiseemned; sk. Anis, Enes, Anisbibernelle; vk. Анисъ, ганусъ.

Arachis, t. t. Arachis hypogaea L., prk. Papilionaceae. Drg. Semina Arachidis, Ol. Arachidis pingue.

Arachis — krk. „*αραχός*“ = viki (kureherne, Vicia) liik; hypogea — krk. „*ἔπλο*“ = all ja „*γή*“ = maa — sest et taime vili maa all valmib; malaikeelne taime nimetus on „kahang ja tanah.“ Papilionaceae — ldk. „papilio“ = liblikas; „papilionaceus“ = liblikakujuline.

Ek. Maarähkel, hiinarähkel; sk. Erdnuss; vk. Земляные орѣхи, китайскіе орѣхи.

Areca, t. t. Areca catechu L. = Areca Guvaca M., prk. Palmae-Arecae. Drg. Semina seu Nuces Arecae.

Areca on selle palmi malabarikeelne nimetus, Catechu — india keeles „cate-chu“ = puumahl, harilikult aga lühendatult „kat“ või „kut“. Guvaca on areekapalmi nimetus sanskriti keeles. Hiinlased nimetavad droogi „pilan“ või „pinang“.

Ek. Areekarähklid; sk. Arekanüsse; vk. Арековые орѣхи või сѣмена.

Arnica, t. t. Arnica montana L. prk. Compositae. Drg. Flores et Radix Arnicae, Ol. Arnicae aethereum.

Arnica — krk. „*πταρική*“ (*πταίρω* — aevastan) = nuuskrohi — taime õietolm sunnib aevastama, või „*ἀρνάκις*“ (*ἀρνός* — tall) = krk. lambanahkne kasukas sest et taime õisik palju karvu sisaldab; „montana“ — ldk. = mägine, — taim eelistab mägist maad. Compositae — vt. Absynthium.

Ek. Arnika; sk. Arnika, Wohlverlei, Fallkraut, Johannisblume; vk. Баранка, баранникъ, баранья трава.

Artemisia, t. t. Artemisia vulgaris L., prk. Compositae. Droog Herba et Radix Artemisiae. Nime üle vt. Absynthium. Vulgaris — vt. Aloe.

Ek. Puju, Wiedemannil salakoi rohi, poiukad; sk. Beifuss, Johannisgürtel, Gängelkraut, Gänselekraut; vk. Былица, бурьянъ, будильникъ.

Asa foetida, t. t. Ferula Asa foetida L., Ferula Narthex Boissier = Ferula Scorodosma Bentham et Hooker j. t., prk. Umbelliferae. Drg. Asa foetida seu Gummi-resina Asa foetida.

Etümol. ebakindel, tõenäone seletus: laserpitium (Plinius) — laserpecium — laser fetidum — ἄσα φέτιδα — assa fetida — asa foetida. Laserpitium koosneb võib-olla sõnust „πιτιξεν“ = tilkuma ja „laser“ = mahl. Vähemvõimalik on arene mine sõnust „ἄση“ = vastikus või heebr. „asa“ = arstiv (subst. arst) või pärsia „asa“ = kepp. Ferula — ldk. „ferire“ = lööma, „ferula“ = vits — taime varsi olevat peksmiseks tarvitatud; Narthex — krk. „νάρθηξ“ = kepp — samal põhjusel. Scorodosma — krk. „σκόροδοσ“ = küüslauk ja „δουή“ = lõhn, hais, — vaigu lõhna tõttu; „foetida“ — ldk. = haisev. Umbelliferae — vt. Ammoniacum.

Ek. Haisev vaik, juudavaik või -sitt, triivistrikk j. t.; sk. Asant, Stinkasant, Teufelsdreck etc.; vk. Вонючая смола, вонючка, чертовъ гной.

Aurantium, t. t. Citrus Aurantium L., subspecies amara L., Citrus vulgaris Risso prk. Rutaceae-Aurantieae. Drg. Cortex Aurantii fructus, Folia Aurantii, Flores Aurantii seu Naphae, Fructus Aurantii immaturi, Ol. Aurantii aethereum seu Naphae seu Neroli. Citrus on selle puu sugukonna juba igivana nimetus, — pidada mingi ühendus seedriga (κέδροσ) olema. Aurantium — kas vana Pärsia rahvatõu „araanialaste“ järele, või ldk. „auratus“ = kullakarva — vilja kuldse värvingu tõttu. Romaani keeltes esinev nimetus „Orange, Orancia“, tulevat sanskriti keele nimest „nagrungo“, hindostani keeles „narunga“, arabia keeles „narany“. Ka hispaania keeles on puuvilja nimi „naranja“. Nimi „pommeranze“ on moonutatud ldk. „pomum aurantium“ = kuldne õun, „immaturus“ — ldk. = valmimata, mitte küps. Vulgaris — vt. Aloe.

Ek. Померантс; sk. Pommeranze, bittere Orange; vk. Померанць, оранжъ.

Balsamum Copaivae, t. t. mitmed Copaiba (Copaifera) liigid, prk. Caesalpinaceae, Drg. Balsamum Copaivae seu Copaibae.

Copaiva või Copaiba, alguses Copauba, Copahuba, Copayba on selle puu nime tused puu kodumaal Lõuna-Ameerika rannikul, mis puumahla või vedelat vaiku tähendab. Kandis alguses Euroopas ka Balsamum Indicum album'i nimetust. Caesalpinaceae — kuulsa botaaniku Caesalpinuse auks.

Ek. Кораипалсам; sk. Copaivabalsam; vk. Копайскій või бразильскій бальзамъ.

Balsamum Peruvianum, t. t. Myroxylon Pereirae Klotzsch, Toluifera Pereirae Baillon, prk. Papilionaceae. Drg. Balsamum Peruvianum seu Indicum nigrum. Nimi „Peruvianum“ on eksitus, kuna puu mitte Peruus, vaid väikeses San-Salvadori vabariigis kasvab. Et aga palsam alguses üle väikese Peruu sadama linna Callao müügile ilmus, siis jäigi see vale nimetus droogile. Myroxylon — krk. „μύρον“ = palsam ja „ξύλον“ = puit, puu puine osa, s. o. palsami puu. Toluiferae — ldk. = palsamit andev, sest et pärismaalaste keeles „tolu“ üldiselt palsamit tähendab. Ka kannab üks väike linn Columbia vabariigis Tolu nime. Pereira — Londoni rohuteaduse professori Jonathan Pereira (suri 1853 a.) järele. Indiaanlastel oli see puu püha ja kandis „Huitziloxitli“ nime. Papilionaceae — vt. Arachis.

Ek. Пеерупалсам; перупалсам, sk. Perubalsam; vk. Перувианскій või индѣйскій бальзамъ.

Balsamum Tolutanum, t. t. Myroxylon Toluifera Humboldt, Toluifera Balsamum L. et Miller, prk. Papilionaceae. Drg. Balsamum Tolutanum.

Nimed — vt. eelmine.

Ek. Тоолупалсам; sk. Tolubalsam; vk. Толуанскій бальзамъ.

Bardana, t. t. Arctium (Lappa) liigid, prk. Compositae. Drg. Radix Bardanae.

Bardana — ldk. „barda“ = hobuse tekk, sest et taim oma paksude, laiade ja karvaste lehtede poolest sarnaneb tekile; Arctium — krk. „ἄρκτος“ = karu — taime lehed ja vars on karvased nagu karu nahk. Lappa — kelti keelest „llap“ — käsi — taime vili, takjad jäävad igale poole kinni nagu käega, või krk. „λαπή“ = lima — taime juure limase maitse tõttu. Compositae — vt. Absynthium. Ek. Takjas, Wiedemannil kobrulehed; sk. Klette, Klettenwurzel, Klettendistel; vk. Репей, репейникъ, лопухъ.

Belladonna, t. t. Atropa Belladonna L., prk. Solanaceae.

Drg. Folia et Radix Belladonnae.

Atropa on tuletatud krk. „Ἄτροπος“, („ἀτρέπω“ = mitte pöörama) eluniiti läbilõikava jumala (parca) Atropose nimest, sellega taime äärmist mürgisust allakriipsutada tahtes (ἄτροπος täh. õieti: see, mida ei saa ümber pöörata, muuta, olematuks teha); Belladonna — tähendab itaalia keeles „ilus naine“, vististi sellepärast et keskaja itaalia daamid taime mahla ja keedist silma tilgutasi, mille tagajärjel silmaterat ja ühes sellega vist ka ilu suurenes. Taim olevat Theophrasti kuulus „Mandragora“ ja Galeni „Strychnos maniakos“, millest imelugusid jutustati. Solanaceae — ldk. „solamen“ = troostivahend (solor — troostin). Enamik selle prk. liikmeid on mürkisisaldavad ning sellega valuvähendajad. Ek. Карумстикас, belladonna; sk. Wolfskirsche, Waldnachtschatten, Teufelsbeere, Tollkraut etc.; vk. Красавка, бѣшенныя вишни, волчьи ягоды.

Benzoe, t. t. Styrax Benzoin Dryander, prk. Styracaceae. Drg. Benzoe seu Resina Benzoës.

Benzoe — araabia keelest „ben“ = aroom, hea lõhn või heebrea keelest „ben“ = oks ja „zoa“ = eristus, s. o. oks mis midagi (head) eristab. Tschirch arvab, et Benzoe olevat moonutatud araabia keele sõnast „luban djavi“, mis Jaava saarelt toodud viirukit tähendab, millest siis moonutades tekkinud banjavi, benzui, benzui ja viimaks Benzoe. Styrax — krk. „στύραξ“, araabia keele „assthirak“ (stiria = tilk) s. t. puu, millest vaigune mahl tilgub.

Ek. Бенсое, бенсоеваик; sk. Benzoeharz; vk. Росной ладанъ, бензойная смола.

Betula, t. t. Betula alba L. = B. verrucosa, Ehrh. = B. pubescens Ehrh., prk. Betulaceae. Drg. Folia, Gemmae et Pix Betulae seu Ol. Rusci.

Betula — kelti keelest „betu“ = kask, „alba“ — ldk. = valge, „pubescens“ — ldk. = pehme, ude (õieti täh. pubesco — saan täismeheks, kasvan täis); „verrucosa“ — ldk. = tüükaline, korbaline (verruca — tüügas) — puu krobeka koore tõttu.

Ek. Kask, kõiv; sk. Birke; vk. Береза.

Bidens, t. t. Bidens tripartitatus L., prk. Compositae. Drg. Herba Bidentis tripartitis.

Bidens — ldk. = kahehambuline — samanimeline oli roomlastel ka üks kirka

kujuline tööriist, millele taim väliselt sarnaneb; tripartita — ldk. = kolmejaoiline — taime lehelaba jaotuse järele. Compositae — vt. Absinthium.

Ek. Kolmisruse, Wiedemannil rusked, sk. Fieberkraut, Frauenspiegel, Gabelkraut, Wasserdosten, Wasserhanf; vk. Череда, золотушная трава, козьи рожки, репешки.

Bryonia, t. t. *Bryonia alba* L., *Bryonia dioica* Jacquin, prk. Cucurbitaceae. Drg. Radix Bryoniae albae.

Bryonia — krk. „βρύειν“ = lopsakalt kasvama — taime kiire kasvu tõttu, dioica — krk. „διόικος“ = kaks maja — kahekojaline taim. Alba — vt. Betula. Cucurbitaceae — ldk. „cucurbita“ = kõrvits (kelti k. „cucc“ = õõnes, vili; ldk. „orbis“ = ring, sõõr — kõrvitsaliste vilja ehituse järele).

Ek. Коеранаерис, brüoonia; sk. Zaunrübe, Hundkürbis, wilder Enzian; vk. Переступъ, переступень, хироновъ виноградъ.

Bursa pastoris, t. t. *Capsella bursa pastoris* L. et Mönch, prk. Cruciferae. Drg. Herba bursae pastoris.

Capsella — vähendatav (diminutivum) ldk. „capsa“ = karp — taime vilja kuju järele, „bursa“ ldk. = tasku ja „pastor“ = karjane — taime lehtede sarnasuse järele taskuga. Cruciferae — ldk. „cruх, crucis“ = rist; „crucifera“ = ristiga; ristikandev — õie osade asetuse järele.

Ek. Hiirekõrv, Wiedemannil hiirekõrv, luuvaluhein; sk. Hirtentäschel, Gänsekresse; vk. Пастушья сумка, чижовъ глазъ, сѣрики.

Cacao, t. t. *Theobroma Cacao* L., prk. Sterculiaceae. Drg. Semina Cacao, Ol. Cacao express., Pasta Cacao. *Theobroma* — krk. „θεός“ = jumal ja „βρωμα“ = toit, nii nimetas Linné seda puud jumalikult maitseva seemnete omaduste pärast, Cacao on tuletatud indiaanlaste keelest „kakauatl“ = kakao seeme, „Cacaho-aquahuitl“ = kakao puu. Šokolaad (Chocolade) azteekide keelest „choco“ = vahutama ja „atl“ = vesi, selle nime all tunti igasugust taime viljast valmistatud toitu, eriti aga muidugi kakaot, mis võrtsitud pasta näol pärismaalastele juba vanast ajast maiustoit oli. Sterculiaceae ldk. „stercus“ = väljaheide, sõnnik, „sterculinum“ = sõnnikuhunnik — tugeva lõhna tõttu.

Ek. Какао оад, какао; sk. Какаобohnen ja -samen; vk. Какао, какаовое сѣмя ja масло.

Calamus, t. t. *Acorus Calamus* L. = *Acorus aromaticus* Gilib. = *Acorus odoratus* Lam., prk. Araceae. Drg. Rhizoma seu Radix Calami.

Acorus — Tschirchi järele taime pärsiakeelsest nimest „agar“. Endine vaade krk. sõnast „ἀ“ = vastu ja „χόρη“ = silmamuna — taime tarvitatud vanasti silmarohuna, ei pidavat Tschirchi arvamise järele paika. Calamus — krk. „κάλαμος“, araabia keeles „kalem“ ja vana india keeles „kalama“ = putk — taime varre välimuse järel; odoratus — ldk. „odor“ = lõhn. Araceae — krk. „ἀρος“ = kasu.

Ek. Kalmus, täter; sk. Kalmuswurzel, deutscher Zitwer, Ackermann; vk. Айръ.

Calendula, t. t. *Calendula officinalis* L., prk. Compositae. Drg. Flores Calendulae. Calendula — roomlaste kuu esimese päeva „Kalendae“ nimetusest, tahtes sellega tähendada, et taim pikemat aega, maist kuni novembrini, s. o. mitmetel kuudel õitseb. Officinalis — vt. Absynthium; Compositae — vt. Absynthium. Ek. Saialill (vististi sellepärast, et õisi safrani asemel saia sisse pannakse); sk. Ringelblume; vk. Ноготки, ноготка лекарственная.

Camphora, t. t. *Cinnamomum Camphora* Nees et Ebermayer = *Camphora officinalis* Nees = *Laurus Camphora* L., prk. Lauraceae. Drg. Camphora seu Camphora Japonica. Camphora — krk. „καφορά“ = on tuletatud sanskriti keelest „karpūra“ = valge, araabia keeles „kafur“. *Cinnamomum* ja *Laurus* vt. vastavate nimede all. Officinalis — vt. Absynthium.

Ek. Kamper, kampf j. t.; sk. Kampher, Japankampher; vk. Камфора.

Cannabis, t. t. *Cannabis sativa* L. et var. *Indica* Lamarck, prk. Moraceae, Cannaboideae. Drg. Fructus seu Semina Cannabis, Ol. Cannabis pingue. Herba Cannabis Indicae. Cannabis — krk. „κάννα“, ldk. „canna“, araabia keeles „kaulba“, sanskriti keeles „çana“ = putk, roog, toru ja „bis“ sürjani ja votjaki keelest „piš, puš“ = nõges, sest et lehed nõgeselehtedega sarnased on; „sativa“ — ldk. = külvatud, s. t. mitte metsikult kasvanud. Huvitav, et taimel albaania keeles sama nimi on kui eesti keeles — nimelt kanep, leedu keeles kanapis.

Ek. Канеп, isastaimed ka koerused või karused; sk. Hanf, isastaimed — Fimmel, Femmel, emastaimed — Mastel, Bästling; vk. Конопля, isastaim — замашка, emastaim — матерка.

Capsicum, t. t. *Capsicum annum* L., prk. Solanaceae. Drg. Fructus Capsici = *Piper hispanicum*. *Capsicum* — krk. „κάρφα“ = kaun (ldk. siliqua), „annuum“ — ldk. = üheaastaline, sest et taime iga on kõigest üks aasta. Paprika on taime ungari-keelne nimi. Solanaceae — vt. Belladonna.

Ek. Türgipipar, kaunapipar, hispaaniapipar, paprika; sk. Spanischer või türkischer Pfeffer, Paprika; vk. Турецкий või испанский перецъ, красный перецъ.

Peale türgi pipra on tarvitusel veel n. n. „kaiennipipar“ *Piper Cayenne*, t. t. *Capsicum frutescens* L., *Capsicum minimum* Roxb. = *Capsicum fastigiatum* Bl., prk. Solanaceae. *Frutescens* — ldk. „frutex“ = põõsas — põõsaline; „minimum“ — ldk. = väikseim; „fastigiatum“ — ldk. = tasaseladvaline — kõik tüvitaime välimuse järgi.

Ek. Kaiennipipar; sk. Cayenne- või Negerpfeffer; vk. Каеннский перецъ.

Cardamomum, t. t. *Elettaria Cardamomum* White et Maton = *Alpinia Cardamomum* Roxb., prk. Zingiberaceae. Drg. Cardamomum seu Fructus Cardamomi.

Cardamomum — krk. „καρδία“ = süda (ja magu) ja „ζιμομος“ = laitmata, s. t. laitmata (hea) vahend südamele või üldiselt sisikonnale; *Elettaria* — malabari keeles „elatari“ on taime kohapealne nimetus (sanskriti keeles „ela“). Tschirch

arvab mõlemaid nimesid araabia päritoluga olevat. *Alpinia* — Padua botaanika prof. Prosper Alpino (suri 1617) järel. Zingiberaceae — vt. Zingiber.

Ek. Кардамом; sk. Kardamomen; vk. Кардамомъ.

Carduus, t. t. *Cnicus benedictus* L. = *Carbenia benedicta* Benth., prk. Compositae. Drg. Herba Cardui benedicti.

Carduus — ldk. = ohakas — taim kuulub ohakate sugukonda; *benedictus* — ldk. = õnnistatud — taime tervendava mõju tõttu; vanasti nimetati taime koguni „Herba sancta“ = püha taim. *Cnicus* — krk. „χνίσειν“ = sügelema, vigastama, sest et taime okkad nahka ärritavad. *Carbenia* — on moonutatud sõnast *Carduus benedictus*. Compositae — vt. Absinthium.

Ek. Каруоhakas, ohakas, kardudikk; sk. Bitterdistel, Benediktenkraut, Bernhardinerkraut; vk. Чертополохъ, волчець кудрявый.

Carrageen, t. t. *Chondrus crispus* Lyngbye ja *Gigartina mamillosa* Agardh, prk. Rhodophyceae. Drg. Carrageen seu Lichen Carrageen seu Lichen Irlandicus. Carrageen — iiri keeles „corigeen“ = kalju peal kasvav — taime leiukohtade järgi; *Chondrus* — krk. „χόνδρος“ = krõmpsluu — taime painduvuse ja sarnasuse järgi, „crispus“ — ldk. = kähar — taime välimuse tõttu; *Gigartina* — krk. „γίγαρτον“ = viinamarja seeme — taime eoste mahutid on sõmerased, „mamillosa“ — ldk. = nisakestetaoline — jällegi taime välise kuju järgi. Rhodophyceae — krk. „ζόδον“ = roos; „φύκος“ (ldk. fucus) = merevetikas.

Ek. Iiri sammal; sk. Carrageen, Irländisches Moos, Knorpeltang; vk. Ирландскій мохъ.

Caryophylli, t. t. *Eugenia aromatica* Baillon, *Eugenia caryophyllata* Thunberg, *Jambosa Caryophyllus* Niedenzu, prk. Myrtaceae. Drg. Caryophylli seu Flores Caryophylli aromatici, Anthophylli.

Caryophyllus — vanemate autorite arvamisel krk. „κάρυον“ = pähkel (tuum) ja „φύλλον“ = leht — taime lahtipuhkemata õis meenutab väikest pähklikest, moodustatud õie krooni neljast kumerast lehekesest. *Eugenia* — Savoija printsi Eugeni auks; *Jambosa* — üks kohapealsetest indiakelsetest nimetustest; „aromaticus“ — ldk. = aromaatiline. Tschirch tuletab sõna sanskriti keelest „karakaphala“ = vürtsipuu õis. Myrtaceae — krk. „μύρτον“ = mürt.

Ek. Nelgid, ristinaelad; sk. Nelken (= moonutatud sõnast „Nägelein“ = naelakesed — droogi sarnasuse järgi naeltega), Kraut- või Gewürznelken; vk. Гвоздика, гвоздички.

Cascara Sagrada, t. t. *Rhamnus Purshiana* DC., prk. Rhamnaceae. Drg. Cortex Rhamni Purshianae seu Cascara Sagrada.

Cascara Sagrada — hispaania keeles = „püha koor“ — koor oli oma tugeva mõju pärast pühendatud kirikule; *Rhamnus* — krk. „ξάμρος“, kelti keeles „ram“ = okaspõõsas — taime okaste pärast; *Purshiana* — õpetlase Traugott Pursh'i järel.

Ek. Kaskaarakoor, ameerika raakspuu koor; sk. Cascara rinde, Amerikanische Faulbaumrinde; vk. Американская крушина, священная кора.

Cascarilla, t. t. *Croton Eluteria* Bennet, prk. Euphorbiaceae. Drg. Cortex Cascarillae. Cascarilla — vähendatav (diminutivum) hispaania keelest „cascara“ = koor; *Croton* — krk. „ζρότων“ = koeratäi — taime seemne sarnasuse tõttu selle insektiga, *Eluteria*, *Eleuthera* = ühe Bahama saarestiku saare nimi, kus taim kasvab. („ἐλεύθερος“ krk. = vaba). Euphorbiaceae — vt. Euphorbium.

Ek. Kaskarillakoos; sk. Cascarillrinde, Schakarille; vk. Кора каскариллы.

Cassia fistula, t. t. *Cassia Fistula* L. = *Bactrylobium Fistula* Willd., prk. Caesalpinaeae. Drg. *Cassia fistula* seu *Fructus Cassiae fistulae*.

Cassia — heebrea keelest „kesioth“ — alguses kaneeli (*Cinnamomum*) nimetus, pärast aga mitme teise taimele, mõnikord hoopis teadmata põhjusel, antud; võib olla midagi ühist „canna“ = torukesega, „fistula“ — ldk. = puust karjase pill, torukene — droogi välimuse järgi; *Bactrylobium* — krk. „βάκτρον“ = kepik ja „λόβιον“ = kest, hülis — taime vilja kuju järel. (*Cassia* vt. ka *Cinnamomum* ja *Senna*). Caesalpinaceae — vt. *Balsamum copaivae*.

Ek. Torukassia kaunad või pulgad; sk. Röhrenkassie, Fistelkassie, Wurströhrlein; vk. Стручковая кассия, сладкая трость.

Catechu, t. t. *Uncaria Gambir* Roxb. = *Nauclea Gambir* Hunter, prk. Rubiaceae ja *Acacia Catechu* Willd., *Mimosa Catechu* L. fil., prk. Mimosoideae. Drg. *Catechu*, *Extract.* seu *Succus Catechu*, vana nimetus *Terra Japonica*.

Catechu — india keelest „kate“ = selle puu nimi ja „cha“ = mahl. *Uncaria* — ldk. „uncus“ = haak, konks — konksutaoliste õievarte ogade järgi; *Gambir* on idaindiakeelne katehhu nimetus. Rubiaceae — ldk. „ruber“ = punane — selle perekonna liikide õite ja koore punase värvingu järgi; *Acacia* — krk. „ἀκασία“ = üks okkiline puu (ἀχή teravik, okas) — taime okaste pärast; *Mimosa* — krk. „μιμειν“ = liigutama, sest et taime lehed alaliselt liiguvad ja mõnedel liikidel külgepuudutamisel iseenesest kokku tõmbuvad (*Mimosa pudica*). *Nauclea* ldk. „naucella, naucula“ = väike laev — taime kivivilja (*naucum*) järgi.

Ek. Katehhu, jaapani muld; sk. Catechu, Japanerde, Cutsch; vk. Катеху.

Cautschuc, t. t. mitmed puud *Moraceae*, *Euphorbiaceae*, *Apocynaceae* j. t. perekonnadest. Drg. *Cautschuc* seu *Resina Cautschuc* seu *Resina elastica* seu *Gummi elasticum*. *Cautschuc* — indiaanlaste keeles „caa-ho, caahu“ = jooksev, s. o. tilkuv puutüvi millest siis hispaaniakeelne „caucho“, prantsuskeelne „Caoutchouc“ ja viimaks *Cautschuc* välja kujunes. *Moraceae* — krk. „μαυρός“ = must — taime vilja järgi. *Apocynaceae* — krk. „ἀπόκνον“ = koerasurm, taim on mürgine, *Euphorbiaceae* — *euphorbia* — tulet. *Numiidia* kuninga Juba ihuarst *Euphorbuse* nime järel (1. saj. e. kr.)

Ek. Kautšuk, elastiline kummi; sk. Kautschuk, elastisches Gummi; vk. Каучукъ, резина эластичная.

Centaurium, t. t. *Erythraea Centaurium* Persoon = *Gentiana Centaurium* L. = *Chironia Centaurium* Willd., prk. *Gentianaceae*. Drg. *Herba Centaurii minoris*.

Centaurium ja *Chironia*-mütoloogilise kentauri *Chironi* järel. Teine seletus *Centauriumi* kohta — ldk. „centum“ = sada ja „aurum“ = kuld — olevat vale, ehk küll nimetused mitmeis Euroopa keeltes, ka eesti keeles, viimase peal

põhjenevad, mille juures mingil kombel sajast on saanud tuhat. *Erythraea* — krk. „*έρυθρός*“ = punane — taime õite punase värvuse järgi; *minoris* — ldk. „*minor*“ = vähem, (komp. sõnast „*parvus*“ = väike) — eralduseks *Centaurium majus*’est. *Gentiana* — vt. *Gentiana*.

Ek. Маасарр, Wiedemannil põldhumalad, tuhatkuldna-rohi; sk. Tausendgüldenkraut, Erdgalle, Fieberkraut; vk. Золототысячникъ, золотникъ, золотуха.

Chamomilla Romana, t. t. *Anthemis nobilis* L., prk. Compositae. Drg. Flores Chamomillae romanae. Chamomilla — krk. „*χαμαί*“ = maas, maapinnal (vana lokat. — ldk. *humi*) ja „*μηλον*“ = õun, — taime õite õuna meenutava lõhna järgi; *Anthemis* = krk. „*άνθος*“ = õis ja „*ήμιονος*“ = pool, — taime õisiku äärmised õied on ainult emakaga, seega poolikud, või krk. „*άνθρωεις*“ = õiterikas — rohkete õisikute pärast; „*nobilis*“ — ldk. = õilis, sest et kultuurtaim. Compositae — vt. *Absynthium*.

Ek. Рома kumelid ehk kummelid; sk. Römische Kamille; vk. Римская ромашка, маринна, пулавка.

Chamomilla vulgaris, t. t. *Matricaria Chamomilla* L. = *Chamomilla officinalis* Koch, prk. Compositae. Drg. Flores Chamomillae vulgaris, Ol. Chamomillae aether. Chamomilla vt. eelmine; *Matricaria* — ldk. „*matrix*“ = emakas (*mater* — ema) — taime õisi tarvitati eduga naistehaiguste puhul. *Officinalis* — vt. *Absynthium*; Compositae — vt. *Absynthium*.

Ek. Kummelid, kammelid; sk. Echte Kamille; vk. Ромашка, маточникъ, рамень.

Chelidonium, t. t. *Chelidonium majus* L., prk. Papaveraceae. Drg. Herba Chelidonii. Chelidonium — krk. „*χελιδών*“ = pääsuke — taime iga langeb kokku pääsukeste kohalviibimisega; teise variatsiooni järele tarvitada pääsukesed taime oma poegade pimedaksjäämise korral. *Majus* — ldk. „*major*“ = suurem, vastandina *Chelidonium minus*’ele. Papaveraceae — vt. *Papaver*.

Ek. Vereurmarohi, Wiedemannil vererohi, punased; sk. Schellkraut, Schwalbenkraut, Maikraut; vk. Чистотѣль, бородавникъ, ростопашъ.

Cina, t. t. *Artemisia Cina* Berg, prk. Compositae. Drg. Flores seu Flosculi seu Inflorescentia seu Semina Cinae.

Botaaniliselt kõige õigem nendest nimedest oleks *Inflorescentia* — ldk. = õisik, sest droog on mitte veel täielikult küps õisik-korvikene.

Artemisia vt. see; *Cina* on tekkinud itaalia keelest „*semenzina*“ = vähendatav (*diminutivum*) sõnast „*semenza*“ = seeme, sest et droogi kaua aega seemneks peeti, nagu keelelised andmed seda tõendavad. Compositae — vt. *Absynthium*.

Ek. Ussirohi, ussiköömned, ussipuju; sk. Zitversamen, Wurmsamen; vk. Цытварное сѣмя, глостогонная по-лынь.

Cinchona (China), t. t. nüüd peajasjalikult kultiveeritud *Cinchona* liigid, nagu *Cinchona Calisaya* Wedell, *C. succirubra* Pavon, *C. officinalis* Hooker fil., *C. Ledgeriana* Howard ja t., prk. Rubiaceae. Drg. Cortex Cinchonae seu Chinae.

Cinchona — Peruu viitsekinga abikaasa krahvinna Chinchon'i auks, kes koore esimesena Euroopasse tõi; Chinae'l ei ole mingit tegemist Hiinaga, vaid on tekkinud indiaanlaste keelest „quina või kina“, mis koort tähendab. Calisaya — olevat quichua keelest „colli“ punane ja „saya“ = muutuma, sest et koor seestpoolt kuivamisel „punaseks“ muutub; succirubra — ldk. = punasemahlaline — jällegi koore värvingu järgi; Ledgeriana — Charles Ledger'i auks, kes indiaanlaste abil esimesed Cinchona seemned Inglise ja Hollandi valitsustele muretses. Officinalis — vt. Absynthium; Rubiaceae — „rubia“ = taimenimi (rubea — olen punane).

Ek. Hiina- või kiinakoor; sk. Chinarinde, Fieberrinde; vk. Хинная кора.

Cinnamomum, t. t. Cinnamomum Cassia Blume = Cinnamomum aromaticum Nees = Laurus Cassia L. ja tseiloni koorel Cinnamomum Ceylanicum Breyne, prk. Lauraceae. Drg. Cortex Cinnamomi cassiae, Cortex Cassiae aromaticae, Cortex Cinnamomi Ceylanici seu acuti.

Cinnamomum — vanemate vaadete järel krk. „κινεὶν“ = kokkurullima ja „κινωμος“ = laitmata, uemate autorite arvamisel singhaleeside keelest „kacyn“ = puu ja „nama“ = magus; Cassia vt. Cassia fistula; acuti = ldk. „acutus“ = terav (part. perf. sõnast „acu“ = teritan) — Tseiloni kaneeli koor on teravama, s. o. tugevama lõhna ja maitsega, „aromaticum“ ldk. = aromaatiline; Laurus vt. see. Kaneel — ldk. „canella“ = torukene.

Ek. Kaneel, kaneelikoore; sk. Kanel, Zimt, Zimtkassie, Süssrinde, chinesische und zeylonische; vk. Корица, киннамомъ, коричникъ.

Citrus, t. t. Citrus medica L. subspecies Limonum Risso, prk. Rutaceae. Drg. Cortex Citri, Ol. Citri aethereum.

Citrus — vt. Aurantium; medica — Meedia riigi järele — seda vilja nimetati vanasti „malum medicum“ = Meedia õun, sidruni puu kodumaa järgi; Limonum — araabia keeles „limun“ = sidrun. Rutaceae — vt. Ruta all.

Ek. Sidrun; sk. Zitrone, Limone; vk. Лимонъ.

Coca, t. t. Erythroxylon Coca Lam., prk. Erythroxylaceae. Drg. Folia Cocae.

Coca — ameerika pärismaalaste „Cuca“, sõnast „Kkoka“ = taim ülimes tähenduses (par excellence); Erythroxylon — krk. „ερυθρός“ punane ja „ξύλον“ = puit — puu koor on punast värvi, samuti ka puit.

Ek. Kooka, Kookalehed; sk. Kokablätter, peruanisches Rotholz; vk. Кока.

Cochlearia, t. t. Cochlearia officinalis L., prk. Cruciferae. Drg. Herba Cochleariae.

Cochlea — ldk. „cochlear“ = lusikas — taime lehtede välimuse järgi; officinalis — vt. Absynthium; Cruciferae — vt. Bursa pastoris.

Ek. Merisalat, lusikarohi; sk. Löffelkraut, Scharbockskraut, Skorbutkraut; vk. Ложечная трава, ложечникъ, варуха.

Coffea, t. t. Coffea arabica L. et C. liberica Bull, prk. Rubiaceae. Drg. Semina Coffeae. Coffea — Lõuna-Abessiinia maakoha „Kaffa“ järele, kus kohvipuu ka veel praegugi metsikult kasvab. Varemalt peeti araabia keelset „Kahwah“

või „Cahuah“, mis üldiselt puu viljast valmistatud jooki tähendab, sõna algtüveks; „arabica“ ja „liberica“ on maakohtade adjektiivsed nimetused, millistest kohvipuu pärit. Rubiaceae — vt. Catechu.

Ek. Кофвιοαδ, кофв; sk. Kaffeebohnen; vk. Кофе, кофейные бобы.

Cola, t. t. *Cola acuminata* P. B., *Cola vera*. K. Schumann, prk. Sterculiaceae. Drg. Semina seu Nuces Colae, Nuces Kuru seu Guru.

Cola — on droogi kohapealne nimetus (koola) ja tähendab haussa keeles kingitust; *acuminata* — ldk. „acumen“ = teravotsaline — puu lehed on terava otsaga; *vera* — vt. Anisum; Sterculiaceae vt. Cacao. Guru, kuru — droogi teine kohapealne nimi.

Ek. Коолапähklid või -seemned; sk. Kolanüsse, Kuranüsse; vk. Орехи кола.

Colchicum, t. t. *Colchicum autumnale* L., prk. Liliaceae. Drg. Semina et Tubera Colchici.

Colchicum — Väike-Aasia linna Colchis'e järel, mille ümbruses vanasti eriti palju nimetatud taimi kasvas; „autumnale“ — ldk. = sügisene, sest et taim sügisel alles õitseb. Liliaceae — vt. Aloe.

Ek. Sügislill; sk. Herbstzeitlose, Wiesensafran, nackte Jungfrau; vk. Безвременникъ осенній, собачья смерть, луговой шафранъ.

Colocynthis, t. t. *Citrullus Colocynthis* Schrader = *Cucumis Colocynthis* L. = *Colocynthis officinarum* Schrader, prk. Cucurbitaceae. Drg. Fructus Colocynthis. *Colocynthis* — krk. „κόλον“ = inim. keha liige, jalg, säärel ja „λίω“ = liigutama, läbi segama — taime lahtistava mõju pärast; *Citrullus* — vähendatav sõnast „citrus“ — taimevili sarnaneb sidrunile; *Cucumis* = kurk, ldk. „cucuma“ = õõnes nõu — eelmisel põhjusel; *officinarum* — ldk. „officina“ (tulet. „opificina“ = töötamiskoht) = töökoda, vabrik, hiljem apteek — droogi tarvitamise tõttu apteekides ravimina. Cucurbitaceae — vt. Bryonia.

Ek. Колоквint, vihakurk; sk. Koloquinte, Bittergurke; vk. Горькая тыква, колоквинтъ.

Colombo, t. t. *Jatrorrhiza palmata* Miers = *Jatrorrhiza Calumba* Miers = *Cocculus palmatus* DC. = *Menispermum palmatum* Lam., prk. Menispermaceae. Drg. Radix Colombo seu Calumbae.

Colombo — india keeles „kalumb“ on juure kohapealne nimetus; *Jatrorrhiza* — krk. „ιατρούχος“ = tervendav („ιατρούς“ = arst) ja „ρίζα“ = juur; „palmatum“ — ldk. = käetaoline (palma — käsi) — taime lehtede välise kuju järgi; *Cocculus* — vähendatav krk. „κόκκος“ = mari — taime ümariku marjalise vilja järgi; *Menispermum* — krk. „μήν“ = kuu ja „πέριμα“ = seeme — taime poolkuu kujuliste seemnete tõttu. *mens* — poolkuu.

Ek. Kalumb- või kolombojuur; sk. Kalumbo- või Kolombowurzel; vk. Корень колombo või калумба.

Colophonium, t. t. mitmed *Pinus* ja *Picea* liigid, prk. Coniferae-Pinaceae. Drg. Colophonium seu Resina Colophonii.

Colophonium — Väike-Aasia linna Kolophoni järgi, kus vanasti seda vaiku peaaesjalikult toodeti. *Pinus* — kelti keelest pin = mägestikupuu, ldk. „pinus“

= mänd, ka vana india keelest „pin“ = mahl, rasv. Ka ldk. „pix, picis“ = vaik, tõrv võida sõna aluseks olla; Picea on igatahes tuletatud ldk. pix. Coniferae — ldk. „conus“ (κωνος) = keegel, käbi ja „fero“ = kandma — nende puu sugukonna vilja järgi.

Ek. Kolofonium, kampil, viiulivaik j. t.; sk. Kolophonium, Kolophoniumharz; vk. Колофоній, очищенная смола.

Condurango, t. t. Marsdenia Condurango Reichenbach, Gonolobus Condurango Triana, prk. Asclepiadaceae. Drg. Cortex Condurango seu Condurango.

Condurango — arvati vanasti kohapealses indiaanlaste keeles kondori viinapuud tähendama; „angu“ all mõistavad Quichuad küll igatahes väänkasvi, kuid kondoriga pole meie taimel midagi tegemist. Tschirchi arvates tulevat Condurango vanade inkade keelest ja tähendada ravimit või keedist liaanidest. Marsdenia — inglise õpetlase Marsdeni järele; Asclepiadaceae — vana kreeka arstijumaluse Asclepius'e (Ἀσκληπιός) auks. Gonolobus — krk. „γωνία“ = nurk ja „λοβός“ = kest, hüls — põõsa nurgeliste viljade järgi.

Ek. Kondurangokoor; sk. Kondurangorinde; vk. Корень кондуранго.

Conium, t. t. Conium maculatum L. = Cicuta maculata Lam., prk. Umbelliferae. Drg. Herba Conii maculati.

Conium — krk. κόνητον = surmaputk, millest valmistatud jooki anti Atheenas surmamõistetuteile — ka joogi enese nimi; „maculatum“ — ldk. = laiguline, täpiline — taime varre alumine osa on kaetud pruunide laikudega; Cicuta — krk. „κύεω“ = rase olema, rasedaks saama. Umbelliferae — vt. Ammoniacum.

Ek. Surmaputk; sk. Gefleckter Schierling, Schwindelkraut; vk. Болиголовъ, омегъ пятнистый, ядовитая петрушка.

Convallaria, t. t. Convallaria majalis L., prk. Liliaceae. Drg. Flores et Herba Convallariae majalis.

Convallaria — ldk. „convallis“ = org ja krk, „λειριον“ = liilia, s. o. oru liilia. Majalis — ldk. = maikuune, sest et taim mai kuus õitseb. Liliaceae vt. Aloe. Ek. Piibeleht, maikelluke, karikell; sk. Maiglöckchen, Maiblume, Springauf; vk. Ландышъ, гладышъ, ландушка.

Copal, t. t. väga mitmed Coniferae sugukonnad, mõned veel kindlaks tegemata, tähtsamad nendest Trachylobium'i liigid. Drg. Copal seu Resina Copal seu Gummi Copal.

Copal — azteekide keelest „copalli“, mis läbipaistvat ja lõhnavat vaiku tähendab; Trachylobium — krk. „τραχύς“ = kare, karm ja „λοβιον“ = kõdrake — puude vilja välimuse järgi. Coniferae — vt. Colophonium.

Ek. Koraalvaik; sk. Koraharz; vk. Копаль, копаловая смола.

Coriandrum, t. t. Coriandrum sativum L., prk. Umbelliferae. Drg. Fructus seu Semina Coriandri, Ol. Coriandri aethereum.

Coriandrum — krk. „κόριον“ = lutikas ja „άντρον“ = aniis — taimel on lutika lõhn ja näeb välja kui aniis; „sativum“ — vt. Cannabis. Umbelliferae — vt. Ammoniacum.

Ek. Koriander; sk. Koriander, Schwindelkörner, Wanzendill; vk. Кишнецъ, клоповникъ.

- Crocus**, t. t. *Crocus sativus*, L., prk. Iridaceae. Drg. Crocus, Flores seu Stigmata Croci.
 Crocus — krk. „ζρόκη“ = niit — droogi välimuse järgi või Tschirchi arvates
 krk. „Κόρυθος“ = mäed vanas Kreekas, kus taim kasvanud; „sativus“ vt.
 Cannabis; Iridaceae — krk. „ίρις“ = vikerkaar — õite ilusa värvingu järgi.
 Safran — araabia keelest „zafaran“ = kollane — droogi värvi tõttu.
 Ek. Safran, krookus; sk. Safran; vk. Шафранъ.
- Croton**, t. t. *Croton Tiglium* L. = *Tiglium officinale* Klotzsch, prk. Euphorbiaceae.
 Drg. Semina Crotonis seu Tiglii, Ol. Crotonis pingue.
 Croton — vt. Cascarilla, Tiglium — krk. „τίλος“ = kõhulahtisus — droogi drasti-
 lise mõju tõttu; Euphorbiaceae — vt. Cautschuc. Officinale — vt. Absynthium.
 Ek. Krootoniseemned ja -õli; sk. Krotonsamen; vk. Крото-
 новое сѣмя ja масло.
- Cubebae**, t. t. *Piper Cubeba* L. = *Cubeba officinalis* Miquel, prk. Piperaceae. Drg.
 Cubebae seu Piper Cubebae seu Fructus Cubebae.
 Cubeba — araabia keeles „kababeh“; pärs. k. „kabâbe“, krk. „ζουβέβα“. Piper
 — krk. „πέπερι“ araabia keeles „babary“ ja pärsia keeles „biber“ olevat sama
 päritoluga ja tähendavat kibedat vürtsi. Officinalis — vt. Absynthium.
 Ek. Kubeeparipar; sk. Kubeben, Kubebenpfeffer; vk. Кубеба, кубебовый перецъ.
- Curcuma**, t. t. *Curcuma longa* L. = *Amomum Curcuma* Murs., prk. Zingiberaceae.
 Drg. Rhizoma seu Radix Curcumae.
 Curcuma — india keeles „kurkum“, vana heebrea keeles „karkom“ on taime
 nimed nendes keeltes; „longa“ — ldk. = pikk. *Amomum* vt. *Cardamomum*.
 Zingiberaceae — vt. Zingiber.
 Ek. Kurkuma - ehk värvijuur; sk. Kurkuma, Gelbwurzel;
 vk. Куркума, желтый корень või инбирь.
- Cyanus**, t. t. *Centaurea Cyanus* L., prk. Compositae. Drg. Flores Cyani.
 Centaurea — vt. Centaurium; Cyanus — krk. „ζάυανος“ = lapis lazuri, ka sel-
 lest valmistatud ultramariinvärv — taime õite värvi järgi. Compositae — vt.
 Absynthium.
 Ek. Rukkilill, Wiedemannil sinililled, mesijumikad; sk. Kornblume, blaue;
 vk. Василекъ, васильчики, синюшки.
- Cydonia**, t. t. *Cydonia vulgaris* Persoon = *Pirus Cydonia* L. = *Sorbus Cydonia* Crantz,
 prk. Rosaceae. Drg. Semina Cydoniae.
 Cydonia — vana kreeka linna (nüüd Canea) järgi; *Pirus* — ldk. = pirnipuu,
 „sorbus“ ldk. — pihlakas, ldk. sõnast „sorbere“ — kugistama, neelama —
 pihlaka marju süüakse lõunamaal.
 Ek. Kreeka, Kreeta õunapuud; sk. Quitte, Quittenbaum; vk. Айва, альва, бодряна.
- Dammar**, t. t. *Shorea* liigid ja teised, mõned veel praegugi tundmata, puud, prk.
 Dipterocarpaceae. Drg. Dammar seu Resina Dammar. Dammar — malai keeles
 „damar“ = pisar, tilk, millise nime all seal üldiselt läbipaistvat vaiku tuntakse.
 Shorea — inglase John Shore nime järele. Dipterocarpaceae — krk. „δίπτερον“ =
 kahetiivuline ja- „ζαρός“ = vili — puu vilja järgi. Varemalt Dammari tüvepuuks
 peetult Dammara alba Rumph., *Agathis Dammara* Rich., saadakse Kowriekopaali.

Agathis — krk. „ἀγαθίς“ = (lõnga) kera — puu kokku surutud õisikute tõttu. Ek. Dammarvaik; sk. Dammarharz; vk. Даммаръ, смола даммаръ.

Digitalis, t. t. Digitalis purpurea L., prk. Scrophulariaceae. Drg. Folia Digitalis. Digitalis — ldk. digitus = sõrm, digitalis = sõrmeline, — taime õie kuju järgi; purpurea — ldk. = purpurne; krk. „πορφύρα“ = purpur. Scrophulariaceae — ldk. „scrophula“ = pugu (struma), skrofuloos (haigus) — mõnda selle perekonna taime tarvitati nende haiguste vastu. Mõnel pool on tarvitusel ka Digitalis ambigua Schk.; „ambigua“ — ldk. = mõlemale poole vankuv, kahtlane, püsimatu.

Ek. Sõrmkübar, digitaalis; sk. Fingerhut, Bergsanikel, Waldglöcklein, Wolfsschwanz; vk. Наперстнянка, наперсточная трава, наперстикъ.

Dulcamara, t. t. Solanum Dulcamara L., prk. Solanaceae. Drg. Stipites seu Caules Dulcamarae. Dulcamara — ldk. „dulcis“ = magus ja „amara“ = mõru — taim tundub suus esmalt magusana ja pärast mõruna; solanum — vt. Belladonna.

Ek. Maavitsad, Wiedemannil mõõgavillad, soolikarohi, kuisavitsad, viinapuu, maiakad; sk. Bittersüss, Saurebe, Wasserranke, Jelängerjelier; vk. Пасленъ сладкогорькій, сластиха, медвѣжьи ягоды.

Elemi, t. t. Manila elemil peaasjalikult Canarium commune L., Brasiilia elemil Icica icariba [D. C.] L. March., prk. Burseraceae, Drg. Elemi seu Resina Elemi. Elemi tähendus ja tekkimine pole päris selge, keskajal nimetati droogi elemi, elemni, elemnia j. n. e. Nimi pidavat India päritoluga olema; Flückiger arvab niihästi Elemi, kui Anime — krk. „ἐλαμιον“ (αίμα — veri) = verega varustatud, verine tekkinud olevat. Ka õlipuu nimetuses „ἐλαίος“ otsitakse sõna algvormi. Canarium malai keelest „canari“ = puu; Icica icariba — on kohapealsed puu nimetused, mis vaigulist puud tähendavad; Burseraceae — ldk. „bursa“ = tasku — vististi sellepärast, et perekonna esindajatel vaigu jaoks erilised taskutaolised mahutid on.

Ek. Elemivaik; sk. Elemiharz; vk. Элеми, смола элеми.

Equisetum, t. t. Equisetum arvense L., prk. Equisetaceae. Drg. Herba Equiseti. Equisetum — ldk. „equus“ = hobune ja „seta“ (saeta) = harjas — taime välise kuju järgi, „arvensis“ — ldk. (arvum — põld) = põlluline, põllul kasvav. Taime tundis juba Dioskorides „ἑλλουρίς“ nime all (ἑλλος — hobune).

Ek. Põldosi; sk. Schachtelhalm, Zinnkraut, Polierheu; vk. Хвощъ, пестики, опестышъ.

Eucalyptus, t. t. Eucalyptus globulus Labill., prk. Myrtaceae. Drg. Folia Eucalypti, Ol. Eucalypti ether. Eucalyptus — krk. „εὺ“ = hästi ja „καλυπτός“ = kaetud — puu pungad on erilise kaanekesega kaetud; „globulus“ — ldk. (globus — kera) = kuulikene — puu vilja välimuse järgi; Myrtaceae — vt. Caryophylli.

Ek. Eukalüptus; sk. Eukalyptus; Veilchenbaum; vk. Эвкалиптъ, дивное дерево.

Euphorbium, t. t. *Euphorbia resinifera* Berg, prk. Euphorbiaceae. Drg. Euphorbium seu Resina Euphorbium seu Gummi-Resina Euphorbium. Euphorbium — vt. Cautschuc; „resinifera“ — ldk. = vaikuandev.

Ek. Euforbium; sk. Euphorbium, Wolfsmilch; vk. Эуфорбий, молочай, волчье молоко.

Euphrasia, t. t. *Euphrasia stricta* Host., *Euphrasia officinalis* Hayne, *Euphrasia nemorosa* Rehb., prk. Scrophulariaceae. Drg. Herba Euphrasiae. Euphrasia — krk. „εὐφρασία“ = lõbus, rõõmus meeleolu — taime ilu meeldib silmadele ja tarvitatakse silmarohuna; „stricta“ (part. perf. sõnast „stringo“ = pingutama, köitma) — ldk. = pinev, kõva, mitte painduv — taime sirge ja kõva varre järgi; nemorosa — ldk. „nemus“ (*νέμος*) = hiis, mets — taime kasvukoha järele. Scrophulariaceae vt. Digitalis. Officinalis — vt. Absynthium.

Ek. Silmarohi, eufraasia; sk. Augentrost, Milchscheml, Hirnkraut, Lichtertag; vk. Очная трава, очанка, глазница, глазная трава.

Fagus, t. t. *Fagus silvatica* L., prk. Fagaceae. Drg. Folia Fagi, Ol. Fagi empyreumaticum, Pix Fagi, Kreosotum Fagi. Fagus — krk. „φαγέιν“ = sööma — puu vilja tarvitatakse mõnes kohas toiduks, „silvatica“ — ldk. (silva — mets) = mets-, metsas kasvav; empyreumaticum — krk. „πῦρ“ = tuli — õli saadakse tule abil; pix — ldk. = pigi, tõrv, tõkat; Kreosotum — krk. „κρέας“ = liha ja „σώζω“ = päästan — kreosoodi desinfitseeriva mõju tõttu. Juba Homer nimeatas puud „φάγος“.

Ek. Pöökpuu, sakamaa saar; sk. Buche, Blutbuche; vk. Букъ, чинарь.

Farfara, t. t. *Tussilago Farfara* L., prk. Compositae. Drg. Folia Farfarae, Flores Farfarae. Farfara — ldk. „far, farina“ = jahu ja „fero“ = kannan — taime lehed näivad altpoolt kui valge jahuga kaetud olema; Tussilago — ldk. „tussis“ = kõha ja „agere“ juhtima, siin ärajuhtimise mõttes — taime tarvitatakse eduga kõha vastu. Compositae — vt. Absynthium.

Ek. Paiseleht, Wiedemannil varsakabi (see on õigemini küll *Caltha palustris*), riisorohi; sk. Huflattich, Eselslattich, Rosshuf, Brandlattich, Erdkrone; vk. Мать и мачиха, блокопытникъ, лопухъ, камчужная трава.

Filix, t. t. *Aspidium Filix mas* Swartz (*Nephrodium Filix mas* Michaux, *Dryopteris Filix mas* Schott, *Polypodium Filix mas* L. *Polystichum Filix mas* Roth, *Lastrea Filix mas* Prsl.); meie kodumaal ka *Dryopteris eu-spinulosa* Aschers., prk. Polypodiaceae. Drg. Rhizoma seu Radix Filicis maris.

Filix'i kohta on mitu oletust: kas ldk. „filum“ = niit — taime niiditaoliste juurte järgi, või krk. „πιλον“ = tiib — lehe kuju tõttu, või heebrea keelest „phileg“ = jagama, jaotama — jällegi taime lehe laba järgi; mas — ldk. = meessugu — eralduseks Filix femina'st, mille nime all vanasti vähem arenenud ja nõrgema lehtedega taime mõisteti; *Aspidium* — diminutivum krk. „ἀσπίς“ = kilp — taime kilbisarnaste induusiumide järgi; *Nephrodium* — rk. „νεφρός“ = neer — eoste kogu välise kuju tõttu, *Dryopteris* — krk. „δρῦς“ = tamm ja „πτερον“ = sulg — taime lehed sarnanevad sulgjastamelehtedele; *Polypodium* — krk. „πολύ“ = palju ja „πούς, ποδός“ = jalg

— paljude juurte tõttu; Polystichum — krk. „πολύ“ = palju ja „στίχος“ = rida — mitmerealiste eoste kogumite järgi; Lastrea — prantsuse botaaniku Delastre'i järgi; „spinulosum“ — ldk. (spina — okas) = okkiline.

Ek. Sõnajalg, maarjasõnajalg; sk. Farnkraut, Farren, Johanniswurz, Wurmfarn; vk. Мужской папоротникъ, папороть, перекусъ.

Foeniculum, t. t. *Foeniculum capillaceum* Gilbert = *Foeniculum vulgare* Gärtner, *Foeniculum officinale* All. = *Anethum Foeniculum* L., prk. Umbelliferae.

Drg. Fructus seu Semina Foeniculi, Ol. Foeniculi aether. *Foeniculum* — ldk. diminutivum „foenum“ = hein, „capillaceum“ = karvane (capilla — juus, karv) — mõlemad taime peenikeste lehtede ja heina lõhna tõttu. *Anethum* — vt. see.; vulgare — vt. Aloe; officinale — vt. Absynthium; Umbelliferae — vt. Ammoniacum. Ek. Ristiköömed, piimaköömed, venhel; sk. Fenchel, Fencheldill, Fennel; vk. Укропъ воложскій, сладкій укропъ, фенхель.

Foenum graecum, t. t. *Trigonella Foenum graecum* L. = *Foenum graecum officinale* Mönch, prk. Papilionaceae. Drg. Semina Foenugraeci. *Foenum graecum* — ldk. = kreeka hein (vt. eelmine); *trigonella* — krk. „τριεις“ = kolm ja „γωνία“ = nurk — taime kolmenurgeliste õiekrooni lehtede järgi. *Officinale* — vt. Absynthium; *Papilionaceae* — vt. Arachis.

Ek. Lambaläätsed; sk. Bockshorn, Hornklee, Siebengezeit, die schöne Marie; vk. Греческое сѣно вѣи сочевица, божья трава.

Fragaria, t. t. *Fragaria vesca* L., prk. Rosaceae. Drg. Folia, Flores et Fructus Fragariae. *Fragaria* — ldk. „fragrarē“ = lõhnama — taime lõhna tõttu, *vesca* — ldk. „vescor“ = sünn. *Rosaceae* — vt. Amygdalus.

Ek. Maasikas; sk. Erdbeere, Lastbeere; vk. Земляника.

Frangula, t. t. *Rhamnus Frangula* L., prk. Rhamnaceae. Drg. Cortex Frangulae. *Frangula* — ldk. „frangere“ = murdma — puu hapruse tõttu; *Rhamnus* — vt. Cascara Sagrada.

Ek. Paakspuu, Wiedemannil paatspuu, võhu paats; sk. Faulbaum, glatter Wegedorn, Polierholz, Pulverholz; vk. Крушина, боярышникъ.

Galanga, t. t. *Alpinia officinarum* Hance, prk. Zingiberaceae. Drg. Rhizoma seu Radix Galangae, Ol. Galangae aether. *Galanga nimetus* on pärit Ida-Indiast. Malabari keeles on taim „kelengu või kalengu“, malai keeles „languas“, araabia keeles „kullendjan, choladschas“. Vana india keeles tähendab „âlânga“ tumesinist, vist on droog oma tumeda värvingu tõttu nime omandanud. Hance järel tulevat nimi hiina keelsest sõnast „kauliang-kiang“, mis parimat ingverit tähendab. *Alpinia* — Padua botaanika professori Prospero Alpino järel. *Officinarum* — vt. *Colocynthis*; *Zingiberaceae* — vt. *Zingiber*.

Ek. Kalgan, kalkar, südamevalu juurikad; sk. Galgant; vk. Галганъ, калганъ.

Galbanum, t. t. peaasjalikult *Ferula galbaniflua* Boissier = *Ferula rubricaulis* Boissier = *Ferula gummosa* Boissier, *Ferula Schair Borszczow* j. t., prk. Umbelliferae. Drg. Galbanum seu Gummi-Resina Galbanum. *Galbanum* — araabia

keeles „halab“, heebrea keeles „chalob“, krk. „γάλα“ = piim — taimes sisalduva piimhla tõttu; või ka kelti keelest „galb, galban“ = rasvane, salvi-taoline. Ferula vt. Asa foetida, „galbaniflua“ — ldk. = galbanitjooksev (fluovoolan), „rubricaulis“ — ldk. = punasevarreline (ruber — punane; caulis, *καυλός* — vars) — taime varte värvingu järgi, gummosa — ldk. = kummirikas; Schair — on kirgiiskeelne taime nimi. Pärsia keeles nimetatakse droogi „kassnih“ ja „boridscheh“. Umbelliferae — vt. Ammoniacum.

Ek. Kalban, galbanivaik; sk. Galbanharz; vk. Гальбанъ, гальбанова смола.

Gallae, t. t. türgi või väike-aasia droogil *Quercus infectoria* DC., teistel mitmed muud puude liigid, prk. Fagaceae. Drg. Gallae seu Gallae halepensis seu turticae. Galla, Gallum on vanaaegne nimetus üldiselt iga haiglase puu kasvundi, kasve või muhu jaoks; „halepensis“ — ldk. = Aleppo linna — adj.; „turticae“ = türgi. *Quercus* vt. see, *infectoria* — ldk. = nakatud (inficio — nakatama, värvima). Hiina tindipähklite t. t. on *Rhus semilata* Murray, prk. Anacardiaceae. *Rhus* — vt. see, „semilata“ — ldk. = poollai, Anacardiaceae — krk. „árva“ = sarnaselt, läbi ja „χαρδία“ = süda — taime vilja kuju järgi. Fagaceae — vt. Fagus.

Ek. Tindipähklid, sappõunad; sk. Gallen, Galläpfel; vk. Чернильные орѣхи.

Gaultheria, t. t. *Gaultheria procumbens* L. = *Gaultheria humilis* Salisbury, prk. Ericaceae. Drg. Herba seu Folia Gaultheriae, Ol. Gaultheriae aether. *Gaultheria* prantsuse arsti ja botaaniku Gaultier'i järel, „procumbens“ (part. praes. sõnast „procumbo“ = heidan maha) — ldk. = maaslamav; Ericaceae — krk. „ἐρείχω“ = murren — mõnel selle perekonna esindajal on murduv tüvi; „humilis“ — ldk. = madal.

Ek. Gaulteeria; sk. Gaultheria, Kanadischer Bergtee; vk. Гаультерія, канадскій чай.

Gelsemium, t. t. *Gelsemium sempervirens* Persoon = *Gelsemium nitidum* Mich. j. t., prk. Loganiaceae. Drg. Rhizoma seu Radix Gelsemii. *Gelsemium* on Jasmini vanaaegne nimi, siin põõsa sarnasuse tõttu, „sempervirens“ (semper — alati; vireo — rohendan; siin part. praes). — ldk. = ikkaroheline, „nitidum“ (niteo — hiilgan, säran) — ldk. = läikiv — põõsa välimuse järgi. Loganiaceae — Iiri botaaniku James Logan'i nime järgi.

Ek. Gelseemium; sk. Gelsemiumwurzel, gelbe Jasminwurzel; vk. Гельземій, корень желтаго жасмина.

Gentiana, t. t. *Gentiana lutea* L., *Gentiana pannonica* Scop., *Gentiana purpurea* L., *Gentiana punctata* L., prk. Gentianaceae. Drg. Radix Gentianae. *Gentiana* — Illüüria kuninga Gentius'e järgi, kes taime eduga katku vastu tarvitanud; „lutea“ — ldk. = kollane ja „purpurea“ — vt. Digitalis, „punctata“ (pungo — pistma, torkama) = täpiline — taime õite värvingu järgi, „pannonica“ — ldk. = ungari (Pannonia = Ungari ldk. nimetus).

Ek. Entsianijuur, südameemajuur, ema- või emakajuur; sk. Enzian, Bitterwurzel; vk. Горечавка, горчанка, горчокъ.

Ginseng, t. t. *Panax Ginseng* Meyer = *Aralia Ginseng* H. B., prk. Araliaceae. Drg. Radix Ginseng või Radix Schinseng. Ginseng — hiina keelest „chin“ = inimene ja „chen“ kolmainus, s. o. inimene, taevast ja see taim — taime ülima väärtuse tõttu, samuti *Panax* — krk. „πᾶς“ = kõik ja „ῥίζος“ = ravim. Araliaceae — nime- tus pärit kanaada keelest.

Ek. Ginsengijuur; sk. Ginsengwurzel, chinesische Wunder- wurzel, Schinsengwurzel; vk. Гинзенгъ, китайскій чудный корень.

Gossypium, t. t. *Gossypium barbadense* L., *G. herbaceum* L., *G. hirsutum*, *G. arboreum* L., j. m. t. liigid, prk. Malvaceae. Drg. *Gossypium*, *Cortex Gossypii*, *Radix Gossypii*. *Gossypium* — ldk. „gossun“ = kühm, pugu — taime vilja ümmarguste ja pinevil täis kapslite järgi, või araabia keelest „goz“, siiditaoline. *Barbadense* — Barbadoose saare järgi, „herbaceum“ — ldk. = rohuline, „arboreum“ = puuline, „hirsutum“ = karekarvaline — kõik nimetused taime välimuse nentimiseks. Malvaceae — vt. *Malva arborea*.

Ek. Puuvill; sk. Baumwolle; vk. Хлопчатая бумага, хлопчат- никъ.

Granatum, t. t. *Punica granatum* L., prk. Punicaceae. Drg. *Cortex Granati*, *Flores Granati*, *Fructus Granati*. *Granatum* — ldk. „granum“ = tera, sõmer — puu viljas leiduvate väikeste seemnete tõttu, *Punica* — endise *Puunia* või *Kartaago* riigi järgi, kus puu kodumaa oli.

Ek. Granaadipuu; sk. Granatapfelbaum, gemeine Granate; vk. Гранатовое дерево, шипокъ.

Gratiola, t. t. *Gratiola officinalis* L., prk. Scrophulariaceae. Drg. *Herba seu Folia Gratiolae*. *Gratiola* — diminutivum ldk. „gratia“ = (Jumala) armuand — taime tervendava mõju pärast. Scrophulariaceae vt. *Digitalis*. *Officinalis* — vt. *Absynthium*.

Ek. Ohulill, gratsioola; sk. Gottesgnadenkraut, wilder Aurin, Heckenhyssop; vk. Авранъ дикій, Божья благодать või милость.

Grindelia, t. t. *Grindelia robusta* Nuttall, *Grindelia squarrosa* Dun. prk. Compositae. Drg. *Herba Grindeliae robustae*. *Grindelia* — Tartu ülikooli farmatsia professori Grindel'i auks, „robusta“ — ldk. = tugev, jõuline (robur — jõud, tugevus, tugev puu, tamm, väljavalitud meeste rühm) ja „squarrosa“ — ldk. püst- oksaline — mõlemad taime välimuse järgi. Compositae — vt. *Absynthium*.

Ek. Grindeelia; sk. *Grindelia*; vk. Гринделия.

Guajacum, t. t. *Guajacum officinale* L., *Guajacum sanctum* L., Zygophyllaceae. Drg. *Lignum Guajaci*, *Resina Guajaci*. *Guajacum* — Lääne-India keeltes „huja- cum, hoaxacan“ on puu kohapealsed nimetused; „sanctus“ — ldk. = püha — puud pidasid pärismaalased pühaks. Kandis ka vanasti *Lignum indicum* ja *Lignum sanctum*'i nime. Ka *Folia Guajaci* leidsid tarvitamist. Zygophyllaceae — krk. „ζυρόν“ = ike ja „φύλλον“ = leht — puu erilise asendiga lehtede järgi. *Offici- nale* — vt. *Absynthium*.

Ek. Kvajakpuu, guajakpuu, prantsusepuu; sk. Guajakholz, Franzosenholz, Rockenholz; vk. Баккаутовое дерево, же- лѣзное дерево, французское дерево.

- Guarana**, t. t. *Paullinia sorbilis* Martius, *Paullinia cupana* Kunth, prk. Sapindaceae. Guarana — indiaanlaste keeles „uarana“ tähendab väänkasvu, võimalik ka indiaanlaste suguvõsa „guaranis“ järelle. *Paullinia* — Tschirchi oletusel Eisenachi arsti Christ. Franz Paullini järgi, kes 17-da sajandilõpul oma rooja-apteegiga (Heilsame Dreck-Apotheke) kuulsaks sai, teistel andmetel arsti ja botaaniku Simon Paulli nimest. *Cupana* — ldk. „cupa“ = pütt; „sorbilis“ — ldk. „sorbere“, = kugistama. Indiaanlastel on selle droogi tarvitamine samuti igivana, nagu kakaogi. Sapindaceae — ldk. „sapo“ = seep, seebipuu *Sapindus saponaria* järgi. Ek. *Guarana*, *guaranapasta*; sk. *Guarana*, *Guaranapaste*; vk. *Гуарана*.
- Gummi arabicum**, t. t. *Acacia Senegal* Willdenow ja teised *Acacia* liigid, prk. Mimosaceae. Drg. Gummi arabicum. Gummi — vanas Egiptuses „qmyt, komi, q(o)mi, qmy, gema ja quemi“, kopti keeles „kome“, sellest siis krk. „ζόμμι“, ldk. „commis, cummis, cummi“ ja pärast „gummi“. Vanaaegne nimetus „gummi acanthinum“ (ἄκανθα — okas) = krk. okaskummi. Senegal — maakond Aafrikas. *Acacia* ja Mimosaceae — vt. Catechu. Ek. *Arabiakummi*, *kummiaraabikum*; sk. *Arabisches Gummi*, *Akaziengummi*, *Senegalgummi*; vk. *Камедь аравийская*, *гуммиарабикъ*.
- Guttapercha**, t. t. peaasjalikult *Palaquium* liigid j. p. t., *Palaquium* — Filippiinidel asuva rahvuse tagalide keele sõnast „palac“, prk. Sapotaceae. Drg. Guttapercha. Guttapercha — õigemini „getah-pertcha“ tähendab malai keeles piimmahl Sumatralt. — Pertcha on Sumatra saare vanaaegne nimi. Sapotaceae — ldk. „sapo“ = seep. Ek. *Guttapertsha*, *kutapertsha*, *valge kummi*; sk. *Guttapercha*; vk. *Гуттаперча*.
- Gutti**, t. t. *Garcinia Hanburyi* Hooker = *Garcinia Morella* Desr., prk. Guttiferae; Drg. Gutti seu Gummi Gutti seu Gummi-Resina Gutti. Gutti — malai keeles „getah, gutah“ tähendab puumahla või vaiku. *Garcinia* — inglase Lawrence Garcini auks, kes 18. sajandil Indias reisis ja Gutti puud kirjeldas, Hanbury — kuulsa Inglise farmakognosti Hanbury järgi, *Morella* — krk. *μόρον* = mooruspuu — puu vili sarnaneb mooruspuu viljale. Guttiferae — malai k. „getah“ = vaik; „guttifera“ = vaiguline. Ek. *Gutti*, *gummigutti*; sk. *Gummigutt*; vk. *Гуммигутъ*.
- Hamamelis**, t. t. *Hamamelis virginiana* L., prk. Hamamelidaceae. Drg. *Folia Hamamelidis*, *Cortex Hamamelidis*. *Hamamelis* — ldk. „hamatus“ (hama — konks) = haagiline, konksuline ja „μηλον“ (malum) = õun — puu vilja välimuse järgi, *virginiana* — Ameerika osariigi Virginia järgi. Ek. *Hamameelis*, *ameerika sarapuu*; sk. *Hamamelis*, *amerikani-sche Haselnuss*; vk. *Гамамелись*, *американскій орѣшникъ*.
- Helianthus**, t. t. *Helianthus annuus* L., prk. Compositae. Drg. *Folia Helianthi*, *Semina Helianthi*, *Ol. Helianthi pingue*. *Helianthus* — krk. „ἥλιος“ = päike ja „ἄνθος“ = õis — taim pöörab alati oma õisiku päikese poole; ka sarnaneb õis päikesele; „annuus“ — ldk. = üheaastane — taime ea suhtes. Compositae — vt. *Absinthium*. Ek. *Päevalill* ehk -roos; sk. *Sonnenblume*, *Sonnenkrone*; vk. *Подсолнечникъ*, *подсолнухъ*.

Helleborus, t. t. *Helleborus niger* L. ja *Helleborus viridis* L., prk. Ranunculaceae. Drg. Rhizoma seu Radix Hellebori nigri ja Rhizoma seu Radix Hellebori viridis. *Helleborus* — krk. „*ἔλλω*“ = olen surmav ja „*βορᾶ*“ = toit — s. õ. taim toob surma, on mürgine; „*niger*“ — ldk. = must ja „*viridis*“ = roheline. Ranunculaceae — vt. *Aconitum*.

Ek. Seatubakajuur, must ja roheline, miisu-j'uurid või Willby-juurikad; sk. Grüne ja schwarze Nieswurz, Hammerwurz, Wendewurz, Bärenfuss, Bärenwurz; vk. Чемерица черная ja зеленая, морозникъ.

Herniaria, t. t. *Herniaria glabra* L., *Herniaria hirsuta* L., prk. Caryophyllaceae. Drg. Herba Herniariae. *Herniaria* — ldk. „*hernia*“ = songid (soolte väljalangemine) — droog leiab tarvitamist selle haiguse vastu; „*glabra*“ — ldk. = sile (karvadeta) ja „*hirsuta*“ = karvane — mõlemad taimed välimuse järgi. Caryophyllaceae — vt. *Caryophylli*.

Ek. Wiedemannil söötretiarohi ja päivitusrohi; sk. Bruchkraut, Tausendkorn, Jungferngras, Harnkraut; vk. Грыжовникъ, кильникъ, гладунъ.

Humulus, t. t. *Humulus Lupulus* L., prk. Moraceae. Drg. Flores seu Strobuli seu Galbuli Humuli Lupuli, Glandulae Lupuli seu Lupulinum, Ol. Lupuli aether. *Humulus* — diminutivum ldk. „*humus*“ = maa (muld) — taim lamaks maa peal, kui tuge ei leiaks, või ka latiniseeritud vana germaani keelest „*humel*, *humala*, *humal*“ pärsia keeles „*hamal*“. *Lupulus* on dimint. ldk. „*lupus*“ = hunt, sest et taim, mässides end teiste taimede ümber, need hundi kombel ära kägistab. Moraceae — vt. *Cautschuc*.

Ek. Humalad, tapud; sk. Hopfen; vk. Хмѣль.

Hydrastis, t. t. *Hydrastis canadensis* L., prk. Berberidaceae. Drg. Radix seu Rhizoma Hydrastidis canadensis. *Hydrastis* — krk. „*ὑδωρ*“ = vesi ja „*ῥέω*“ = voolan; „*canadensis*“ = kanaadamaine, sääl kasvab taim. Berberidaceae — Põhja-Aafrika maakoha Barbari või Berberi järgi, kust selle perekonna esindaja *Berberis vulgaris* pärit.

Ek. Koldjuur, kuldjuur, Kanaada hüdrastis; sk. Kanadische Gelbwurz, Goldwurz, Hydrastis; vk. Золотая печать, желтый корень.

Hyoscyamus, t. t. *Hyoscyamus niger* L., prk. Solanaceae. Drg. Folia seu Herba et Semina Hyoscyami. *Hyoscyamus* — krk. „*ὕς*“ = siga ja „*χάμος*“ = uba; ldk. „*faba suilla*“ *Heliani* arvates sellepärast, et sead peale taimed söömist krambid saavad. Oletatakse ka „*Dioskyamos*“ = Jumala uba nime algvormi või viimaks krk. „*χύρεος*“ = mustjassinine — taimed õite värvingu tõttu. Kelti rahval oli see taim jumalusele Belenusele pühendatud, sellest saksakeelne nimetus *Bilsenkraut*. Solanaceae — vt. *Belladonna*; „*niger*“ = must.

Ek. Koerapöörirohi, hullukoera pöörirohi, Wiedemannil hullu koera hännarohi, maruhein; sk. Bilsenkraut, tolle Bils'e, Hundskraut, Dummkraut; vk. Бѣлена, блекота, бѣшенная трава.

Hypericum, t. t. *Hypericum perforatum* L. = *Hypericum officinarum* Crantz, prk. Guttiferae. Drg. Herba Hyperici. Hypericum — krk. „ὑπέρο“ = üle ja „εἰζόν“ = ettekujutus — taime väljaspool ettekujutust seisva mõju tõttu. Teisel versioonil krk. „ὑπό“ = all ja „ἐρείκη“ = nõmm — taime kasvu koha järgi; „perforatum“ — ldk. (forus — auk, õõs) = auguline — taime punktitud lehelaba tõttu. Officinale — vt. Absinthium. Guttiferae — vt. Gutti.

Ek. Naistepuna, Wiedemannil rootsi-jaani-põllu-neitsipunad, viinalilled, olankad; sk. Johanniskraut, Hartheu, Feldhopfen; vk. Звѣробой, заячья кровь.

Hyssopus, t. t. *Hyssopus officinalis* L., prk. Labiatae. Drg. Herba seu Folia Hyssopi Ol. Hyssopi aether. Hyssopus — krk. ὕσσις = siga ja ὄψις, gen. ὀπός = nägu — taime õiel on sarnasust seaninaga. Labiatae — ldk. „labium“ = huul — selle perekonna õite ehituse järgi (huulõielised). Officinalis — vt. Absinthium.

Ek. Iisop; sk. Isopkraut, Kirchsop; vk. Иссопъ, душица.

Jalapa, t. t. *Exogonium Purga* Bentham = *Ipomea Purga* Hayne = *Ipomea Jalapa* Nuttall = *Convolvulus Purga* Wendr. j. t. prk. Convolvulaceae. Drg. Tubera seu Radix Jalapae, Resina Jalapae. Jalapa — kasvu koha järgi Kordilljeerides, *Ipomea* krk. „ἴψ“ = ussike (vigel) ja ὁμοίος = sarnane — taime tüve väänleva kuju tõttu, Purga — ldk. „purgo“ = puhastan — droogi lahtistava mõju pärast. *Convolvulus* — ldk. „convolvere“ = keerutan kokku — jällegi taime tüve järgi. *Exogonium* — taime õiest väljarippuvate tolmukate pärast.

Ek. Jalapamugulad; sk. Jalapenkollen, Jalape; vk. Я ла па.

Juglans, t. t. *Juglans regia* L., prk. Juglandaceae, Drg. Folia, Cortex et Fructus Juglandis. Juglans on moonutatud ldk. „Jovis glans“ = Jupiteri tõru, „regia“ — ldk. = kuninglik — nimetused peavad puu tähendust ülistama.

Ek. Türgi-, kreeka-, või saksa pähklipuu; sk. Wallnuss, Königswallnuss; vk. Греческій või воложскій орѣшникъ.

Juniperus, t. t. *Juniperus communis*, prk. Coniferae-Cupressinae. Drg. Fructus seu Baccae Juniperi, Ol. Juniperi baccarum et ligni. Juniperus — ldk. „juvenis“ = noor ja „parere“ = sünnitama — puu ikka noorusliku välimuse ja värskete okaste pärast, võib olla ka sellest, et puu marju abordi tegemiseks tarvitati. Teised uurijad tuletavad nime keltikeelsest jeneverus = kareokkaline. Communis — vt. Amygdalus. Cupressinae — krk. „ξύω“ sünnitan ja „παρισσώ“ (ldk. cupressus; krk. „κωνπίρισσος“) = teen sarnaseks — puul on ühepikkused oksad. Coniferae — vt. Colophonium.

Ek. Kadakas, kadajas; sk. Wacholder, Feldcupresse; vk. Можельникъ.

Indigo, t. t. mitmed Indigofera liigid, prk. Papilionaceae, Drg. Indigo seu Indicum, Droog ja nimi väga vanad; juba Dioskorides ja Arrian tundsid droogi „ἰνδίζον“ nime all, nimi ise kindlasti kasvu koha India järgi. Indigofera — indigot andev või tootev. Papilionaceae — vt. Arachis.

Ek. Indigo, potisine; sk. Indigo, Indigoblau; vk. Индиго.

Inula, t. t. *Inula helenium* L. = *Helenium vulgare* Bauhin = *Aster helenium* Scop., prk. Compositae. Drg. Radix seu Rhizoma Inulae, Enulae seu Helenii. Inula — krk. „ἰνύειν“ = tühjendama, droogi lahtistava mõju tõttu, *Helenium* — krk.

„ήλιος“ = päike, „έλένη“ = väike korvike — taime õisiku sarnasuse pärast, Aster — krk. „άστήρ“ = täht. Vulgare — vt. Aloe, Compositae — vt. Absynthium. Ek. Aedvaak, aalant, upsujuur, sk. Alant, Helenenkraut, Glockenwurzeln; Девятисиль, дивосиль, омань.

Ipecacuanha, t. t. *Uragoga Ipecacuanha* Baillon = *Cephaelis Ipecacuanha* Willdenow = *Psychotria Ipecacuanha* Müller, prk. Rubiaceae. Drg. Radix seu Rhizoma Ipecacuanhae, Radix Cephaelidis. Ipecacuanha — tulevat portugali keelest „i“ = väike, „pe“ = tee ääres, „caa“ = taim ja „guene“ = oksele ajav — s. o. väikene tee ääres kasvav taim, mis oksele ajab. Teine oletus „ipe“ = koor, „caa“ = taim, „cua“ = lõhnav ja „nha“ = kiireline — taime juure läbilõike pildi järgi, ei pidavat paika. *Uragoga* — krk. „οὐρά“ = saba ja „άγειν, ήγαγον“ = juhtima, ajama — taime rotisaba sarnaste juurte kuju tõttu; *Cephaelis* — krk. „κεφαλή“ = pea ja „έλλω“ = kokku suruma — taime õisik moodustab kokkusurutud pea või nuti (capitulum); *Psychotria* — krk. „ψυχή“ = hing ja „τρέφειν“ = toitma — vist taime tervendavat mõju mee; nutades. Rubiaceae — vt. Catechu.

Ek. Ipekakuanna, oksejuur; sk. Ipecacuanha, Brechwurzel; vk. Ипекакуана, рвотный корень.

Iris, t. t. *Iris germanica* L., *Iris florentina*. L. = *Iris pallida* Lam., prk. Iridaceae. Drg. Rhizoma seu Radix Iridis. Iris — vt. Crocus, „pallida“ — ldk. = kahvatu — taime õie värvingu pärast, „florentina“ ja „germanica“ — adjektiivsed maa-kohtade nimetused, kus taime kodumaa.

Ek. Iris, võhumõõk; sk. Iris, Veilchenwurzeln, Schwertlilie, vk. Ирисъ, касатикъ, фиалковый корень, пѣтушки.

Kamala, t. t. *Mallotus philippinensis* Müller = *Rottlera tinctoria* Roxb. = *Croton philippinense* Lamarck, prk. Euphorbiaceae. Drg. Kamala seu Glandulae Rottlerae. Kamala, kui ka teine nimetus kapila-podi, on droogi indiatee keeles nimetused. Kapila-podi tähendab sanskriti keeles kahvatupunast tolmu. *Mallotus* — krk. „μαλλωτός“ = pikavillaline — puu vilja katvate pehmete karvade tõttu, *Rottlera* — taani misjonäri Rottler'i järgi, kes puud kirjeldas; *Croton* vt. see; tinctoria — ldk. = värviv (tingo — värvima) — droogi tarvitatakse ka värvina. Euphorbiaceae — vt. Cautschuc.

Ek. Kamala; sk. Kamala; vk. Камала.

Kino, t. t. *Pterocarpus Marsupium* Roxb., prk. Leguminosae-Papilionaceae. Drg. Kino. Kino, kini, kuenee, on kohapealne üldnimetus kuivatatud punastele puumahladele; *Pterocarpus* — krk. „πέρον“ = sulg, tiib ja „καρπός“ = vili — puu tiivulise vilja järgi, *Marsupium* — ldk. = rahakott — jällegi puu vilja, nim. kauna kuju tõttu. Leguminosae — ldk. „legumen“ = kaun, kõder — selle perekonna vilja järgi. Papilionaceae — vt. Arachis.

Ek. Kino; sk. Kino, Kinobaum, Flügelfruchtbaum; vk. Кино.

Kusso, Koso, t. t. *Hagenia abyssinica* Willd. = *Brayera anthelmintica* Kunth. = *Banksia abyssinica* Bruce, prk. Rosaceae. Drg. (Flores) Kusso, Koso, Cusso, Kosso seu Flores Brayerae anthelminticeae. Kusso, Koso, tähendab abessiinia keeles niihästi droogi kui ka paelussi, mille hävitamiseks seda tarvitatakse. *Hagenia* — Königsbergi professori K. G. Hagen'i, *Brayera* — prantsuse arsti Brayeri'

- ja *Banksia* inglase sir Joseph Banksi nime järgi; *anthelmintica* — krk., „ἀντί“ = vastu ja „ἐλμινς“ = uss; „*Abyssinica*“ = abessiiniamaine. *Rosaceae* — vt. *Amygdalus*.
 Ek. Kusso, kosoõied; sk. Kosoblüten, Kussoblüten; vk. Куссо Козо.
- Lamium**, t. t. *Lamium album* L., prk. *Labiatae*. Drg. *Flores Lamii albi*, *Folia Lamii*.
Lamium — krk. „λάμια“ = mütoloogiline koletis. „*albus*“ — vt. *Betula*; *Labiatae* — vt. *Hyssopus*.
 Ek. Valge- ehk emanõges; sk. Weisse Taubnessel, Bienensaug; vk. Бѣлая глухая крапива, драголюбъ.
- Larix**, t. t. *Larix Europea* DC., = *Larix decidua* Miller, *Larix sibirica* Ledeb. j. t., prk. *Coniferae*. Drg. *Terebinthina*, *laricina* (*veneta*). *Larix* — kelti keelest „lar“ = vaik, „*decidua*“ — (*decidere* maha langema) — ldk. = mahalangev (viltu). *Coniferae* — vt. *Colophonium*.
 Ek. Lehis, suvikuusk, siberi suvikuusk; sk. Lärche, Lärchentanne; vk. Лиственница.
- Laurus**, t. t. *Laurus nobilis* L. = *Laurus vulgaris* Bauh., prk. *Lauraceae*. Drg. *Folia Lauri*, *Fructus seu Baccae Lauri*, *Ol. Lauri aether. et expressum*.
Laurus — kelti keelest „lauer“ = ikka roheline on selle puu juba igivana nimi. Kreeklased nimetasid puud „δάφνη“ ja pühendasid Apollole. Ka teistes maades püsib loorberipuu austuse ja surematuse sümboolina; „*nobilis*“ — ldk. = õilis; „*vulgaris*“ — vt. *Aloe*.
 Ek. Loorberipuu; sk. Lorbeerbaum; vk. Лавровое дерево, бобковое дерево.
- Lavandula**, t. t. *Lavandula vera* DC. = *Lavandula spica* L. = *Lavandula officinalis* Chaix, prk. *Labiatae*. Drg. *Flores Lavandulae*, *Ol. Lavandulae aether.* *Lavandula* — ldk. „lavare“ = pesema — taim lisati pesuveele juurde; *vera* — vt. *Anisum*; „*spica*“ — ldk. = viljapea — taim õisiku järgi; *officinalis* — vt. *Absynthium*. *Labiatae* — vt. *Hyssopus*.
 Ek. Lavendel; sk. Lavendel, Spike; vk. Лавандула, лаванда, леванда.
- Ledum**, t. t. *Ledum palustre* L., prk. *Ericaceae*. Drg. *Herba seu Folia Ledi*, *Flores Ledi*.
Ledum — krk. „λέδος“ = villane riie — taim lehed on altpoolt kui vildiga kaetud, või ldk. „laedere“ = vigastama — taim mürgisuse tõttu. *Ericaceae* — vt. *Gaultheria*; ldk. „*palustre*“ = soo —.
 Ek. Sookail, Wiedemannil porsad, sookikas, kana arg; sk. Sumpforst, Porsch, wilder Rosmarin; vk. Багульникъ, багунъ, канабра.
- Levisticum**, t. t. *Levisticum officinale* Koch = *Angelica Levisticum* Baillon, prk. *Umbelliferae*. Drg. *Radix Levistici*, *Oleum Levistici*. *Levisticum* — krk. „λιβιστικόν“ = liibia —; *officinale* — vt. *Absynthium*; *Angelica* vt. see, *Umbelliferae* — vt. *Ammoniacum*.
 Ek. Leeskrutk; sk. Liebstockel, Liebstock, grosser Erpich; vk. Зоря, дудочникъ, любистокъ, любистикъ.
- Lichen islandicus**, t. t. *Cetraria islandica* Acharius = *Lichen islandicus* L. = *Physcia islandica* DC., prk. *Parmeliaceae*. Drg. *Lichen Islandicus*. *Lichen* — krk. „λεγχίη“

= samblik, islandicus = islandi; Cetraria — ldk. „cetra“ (tav. caetra) = väike nahast kilp — taime apoteetsiumide kuju järgi, Physcia — krk. „φύσκη“ = põis taime talluse välimuse tõttu. Parmeliaceae — krk. — „παράκη“ = seesama, mis cetra.

Ek. Põdrasammal, islandisammal; sk. Isländisches Moos või Flechte, Blutlungenmoos; vk. Исландский või оленьий мохъ, колюшникъ.

Linum, t. t. *Linum usitatissimum* L., prk. Linaceae. Drg. Semina Lini, Ol. Lini pingue, Farina Lini. *Linum* — krk. „λίνον“ = lina, kelti „lin“ — niit. Sõna leidub ka ladina, gooti jt. keeltes, mis näitab tüve (li) kuuluvust algsõnavarasse, kuigi me india keeltes vastavat tüve ei leia; „usitatissimum“ — ldk. superlativus sõnast „usitatus“ (partits. sõnast usitor, mis verb. intens. sõnast utor — tarvitan) = tarvitatav.

Ek. Lina; sk. Lein, Flachs; vk. Ленъ.

Liquiritia, t. t. *Glycyrrhiza glabra* L. var. *typica* Regel et Herder et var. *glandulifera* Regel et Herder, *Liquiritia officinalis* Mnch., prk. Papilionaceae. Drg. Radix Liquiritiae seu Glycyrrhizae. *Glycyrrhiza* — krk. „γλυκύς“ = magus ja „ρίζα“ = juur — taime magusa juure tõttu; ldk. „glabra“ = sile, „glandulifera“ — ldk. = näärmetega; „typica“ — ldk. = tüübiline. *Liquiritia* on moonutatud *Glycyrrhiza*, vahepealne vorm oli *Gliquiricia*; *officinalis* — vt. Absynthium; *Papilionaceae* — vt. Arachis.

Ek. Lagrits; sk. Süsshholz, Lakritze; vk. Лакрица, солодковый корень.

Lobelia, t. t. *Lobelia inflata* L., prk. Campanulaceae. Drg. Folia seu Herba Lobeliae. Flandria arsti Mathias de L'Obel'i nime järgi, „inflata“ (partits. inflare — sisse, täis puhuma) ldk. = täispuhutud — taime vilja kuju järgi. *Campanulaceae* — ldk. „campana“ = kell — taime õied meenutavad kellukesi.

Ek. Lobeelia; sk. Lobelia, Lobelienkraut, Kardinalsblume; vk. Лобелия.

Lycopodium, t. t. *Lycopodium clavatum* L., prk. Lycopodiaceae. Drg. Herba Lycopodii, *Lycopodium* seu Sporaе Lycopodii. *Lycopodium* — krk. „λύκος“ = hunt ja „πούς“ = jalg, käpp, „πόδιον“ = jalake (dim.) — taime kaheharulise ladva tõttu; *clavatum* ldk. „clava“ = nui — taime sporangiumide asetuse järgi. Ek. Karukollad, nõiakollad, umurid, lükopodium; sk. Bärlappen, Bärenappen, Schlangenmoos, Teufelsklaue; vk. Плауны, ликоподий, бронецъ, деряба.

Majorana, t. t. *Origanum Majorana* L. = *Majorana hortensis* Moench, prk. Labiatae Drg. Herba Majoranae, Ol. Majoranae aether. *Majorana* — araabia keelest „marjamie“ = püsiv, kadumata — taime püsiva lõhna tõttu, *Origanum* — krk. „όρος“ = mägi ja „γάρος“ = ilustus — taim on mäele iluks; ldk. „hortensis“ (hortus — aed) = aed — *Labiatae* — vt. Hyssopus.

Ek. Majoraan, vorstirohi, meiram; sk. Majoran, Mairankraut, Marienkraut, Maseran; vk. Майоранъ, марьянъ, лебедка.

Malus, t. t. *Pirus Malus* L. = *Malus communis* Poir., prk. Rosaceae. Drg. Fructus Mali seu Poma Mali. *Malus* — ldk. „malum“, krk. „μάλον“ = õunapuu, *Pirus* —

ldk. „pirum“, krk. „πίρον“ = pirnipuu; communis — vt. Amygdalus; Rosaceae — vt. Amygdalus.

Ek. Оупаруу; sk. Apfelbaum; vk. Яблоня.

Malva arborea, t. t. *Althaea rosea* Cavanill. = *Alcea rosea* L., prk. Malvaceae. Drg. Flores *Malvae arboreae*, *Folia et Radix Malvae*. Malva — krk. „μαλάσσω“ = pehmandan — taim sisaldab palju pehmendavat lima. *Althaea* vt. see, ldk. „rosea“ = roositaoline. *Alcea* — krk. „ἀλέω“ = tervendama.

Ek. Тõммутоккroos; sk. Stockrose, Stockmalve, Pappelrose; vk. Просвирки, полевая роза, слизюкъ, мальва, зинзиверъ.

Malva silvestris, t. t. *Malva silvestris* L., prk. Malvaceae. Drg. Flores et *Folia Malvae silvestris*. Malva vt. eelmine, ldk. „silvestris“ (*silva* — mets) = mets —. Ek. Mets-kassinaeris; sk. Waldmalve, Rosspappel, Käsepappel, Johannispappel; vk. Зинзиверъ, лѣсная мальва, просвирки.

Manna, t. t. *Fraxinus Ornus* L. = *Fraxinus florifera* Scopoli = *Ornus europea* Persoon, prk. Oleaceae. Drg. Manna. Manna — heebr. „man“; araabia „mann“ = taevaand (võimalik ka: heebr. „man hu“ — juutide esimene hüüe (Moos. II 16, IV 11) taevamanna nägemisel). *Fraxinus* — kas krk. „φράγμα“ = aed, plank — puu vastavast funktsioonist ehitusmaterjalina, või krk. „ῥήγμα“ = murre — puu rabaduse tõttu. *Ornus* — ldk. „ornus“ = mägisaar, oda (võimalik, et tuletatud krk. ὄρετρος = mägi —, mägedel kasvav). Ldk. „florifera“ — õitega. Oleaceae — vt. Olea.

Ek. Мanna, saaremanna; sk. Eschenmanna, Manna, Himmelsbrot; vk. Манна.

Mastix, t. t. *Pistacia lentiscus* L., prk. Anacardiaceae. Drg. Mastix seu Resina Mastix. Mastix — krk. „μάσταξ“ = suu ja „μαστικαίειν“ = närima, purema — droogi näriti vanasti, et suust halba lõhna kaotada, snaga „μάστιξ“ = piits — pole midagi ühist. *Pistacia* — krk. „πίσσα“ = vaik, tõrv ja „ἀξέουαι“ = ravima — s. o. ravivaik, ldk. „lentiscus“ (tüvest lentus = painduv, kleepuv, aeglane verb. inchoh. *lentescere* = venivaks, kleepuvaks muutuma) = mastiksipuu. Anacardiaceae — vt. Gallae.

Ek. Mastiks; sk. Mastix, Mastichharz; vk. Масстикъ, мастишъ.

Mate, t. t. *Ilex paraguariensis* St. Hilaire j. t. *Ilex* liigid, prk. Aquifoliaceae. Drg. Mate, Herba Mate, Herba Paraguayensis, Yerba Maté. Mate — on algupäraselt väike jooginõu selle tee joomiseks, teed ise nimetatakse kohapeal „caa-cuys, caa-mini ja caa-guaza. Ldk. „ilex“ = okastamm (heebr. „elon“ = tamm). Aquifoliaceae — ldk. „aqua“ = vesi ja „folium“ = leht.

Ek. Mate, paraguaittee; sk. Mate, Mateblätter, Jesuitentee; vk. Парагвайскій чай, матэ, гонгона.

Matico, t. t. *Piper angustifolium* Ruiz et Pavon = *Artanthe elongata* Miquel, prk. Piperaceae. Drg. *Folia Matico*. Matico olevat tuletatud kellegi sõduri Matico (diminut. Matteo, Mathias), kes avastanud droogi verdsulgeva omaduse. Mitmeti tõenäosem on tüve tuletus krk. „αἵματικόν“ (αἷμα = veri) vere —. *Piper* vt. see (ka *Cubebae*), *angustifolium* — ldk. „angustus“ = kitsas ja „folium“ =

leht. Artanthe — krk. „ἀράδος“ leib ja „ἀραδος“ = õis, sest et põõsa õisi ja lehti näritakse, „elongata“ ldk. (partits. fiktiivselt sõnast elongo, tüvi longus — pikk) = pikendatud — taime pikkade lehtede järgi.

Ek. Matiko; sk. Matico, Soldatenkraut; vk. Матико.

Melilotus, t. t. Melilotus officinalis Desrouss., Trifolium Melilotus officinalis L., prk. Papilionaceae. Drg. Herba Meliloti. Melilotus — krk. „μέλλ“ (ldk. „mel“) = mesi ja „λωτος“ = ristikhein; ldk. „trifolium“ (tria = kolm; folium = leht) = ristikhein. Officinalis — vt. Absynthium. Papilionaceae — vt. Arachis.

Ek. Mesikas; sk. Steinklee, Bärenklee, Minutenklee, Honigklee; vk. Донникъ, буркунъ, греча дикая.

Melissa, t. t. Melissa officinalis L. = Melissa graveolens Host j. t., prk. Labiatae. Drg. Folia seu Herba Melissa, Flores Melissa, Ol. Melissa aethereum. Melissa — krk. „μελισσα“ = mesilane — taim meelitab mesilasi ligi; graveolens vt. Anethum; officinalis — vt. Absynthium; Labiatae — vt. Hyssopus.

Ek. Sidrunmeliss, meliss; sk. Melisse, Zitronenmelisse, Zitronenkraut, Honigblume; vk. Лимонная мята, медовка, маточникъ.

Mentha crispa, t. t. Mentha crispa L., Mentha crispata Schrader ja mitmed teised kultiveeritud Mentha liigid, prk. Labiatae. Drg. Folia Menthae crispae, Ol. Menthae crispae aethereum. Mentha — krk. „μίνθα, μίνθος“ = inimesekskremendid — taime tugeva lõhna tõttu. Kuna mentha lehed eriti hõõrumisel tugevasti lõhnavad, siis on algsugulust otsitud ka vanaindia sõnaga „manth, math“ = hõõruma. Sel oletusel pole tõsisemat alust. Vana-kreeka müüdi järgi tuleneb selle Afrodiitele püha taime nimetus nümf Menthe nimest, kes Proserpina poolt selleks taimeks oleval muudetud. Ldk. „crispa“ ja „crispata“ = kähär — taime lehtede järgi; Labiatae — vt. Hyssopus.

Ek. Kähärmünt; sk. Krauseminze; vk. Мята кудрявая.

Mentha piperita, t. t. Mentha piperita (L) Hudson, prk. Labiatae. Drg. Folia Menthae piperitae, Ol. Menthae piperitae aethereum. Mentha vt. see.

Ek. Piparmünt, vehverments; sk. Pfefferminze, englische Minze; vk. перечная мята.

Menyanthes, t. t. Menyanthes trifoliata L., prk. Gentianaceae. Drg. Folia seu Herba Menyanthidis, Folia Trifolii fibrini. Menyanthes — krk. „μήν“ = kuu ja „ἀραδος“ = õis — taime lühikese õitseaja tõttu või krk. „μηνρεϊν“ = näitama, tähelepanu juhtima ja „ἀραδος“ = õis — taim näitab oma silmatorkavate õitega soist kohta; fibrinum — kopra (castor fiber) nime järgi (Thal nimetab taime ka Trifolium castoris), võimalik ka ldk. „fibra“ = kiud, võib olla viimaks ldk. „febris“ = palavik, sest et taime tihti palaviku vastu tarvitatakse. Trifoliata — vt. Melilotus.

Ek. Ubaleht; sk. Fieberklee, Bitterklee, Bieberklee, Zottenblume; vk. Водяной трилистникъ, вахта, бобровникъ-жабникъ.

Mezereum, t. t. Daphne mezereum L. = Thymelaea Mezereum Scop. = Mezereum officinarum Meyer, prk. Thymelaeaceae. Drg. Cortex Mezerei, Fructus Mezerei. Daphne — krk. „δάφνη“ = loorber — taimel on sarnasust väikese loorberipuuga, Mezereum — pärsia keelest „mazeriyn“ = surmama — taime mürgisuse tõttu.

Thymelaea — krk. „θυμός“ = tüümian ja „έλαιον“ = õlipuu — lõhnab nagu tüümian ja marjad on nagu oliivid. Officinarum — vt. Colocynthis.

Ek. Näsiniin, nasinad; sk. Seidelbast, Kellerhals; vk. Волчье лыко, волчий перецъ, пухлякъ.

Millefolium, t. t. *Achillea millefolium* L., prk. Compositae. Drg. Flores Millefolii, Herba seu Folia Millefolii, Ol. Millefolii aethereum. *Achillea* — kentaur Chironi õpilase Achilles'e järgi, kes esimesena taime mõju oli tundma õppinud, „millefolium“ („mille“ — tuhat; „folium“ — leht) — ldk. = tuhandelehene — taime arvurikaste ja väikeste lehtede järgi; Compositae — vt. Absyinthium.

Ek. Raudrohi, verihein; sk. Schafgarbe, Feldgarbe, Judenkraut, Tausendblatt; vk. Тысячелистникъ, кровавникъ, порѣзникъ, деревей.

Myristica, t. t. *Myristica fragrans* Houttuyn = *Myristica moschata* Thunb. = *Myristica aromatica* Lam., prk. Myristicaceae. Drg. Semina Myristicae seu Nuces moschatae, Macis seu Arillus Myristicae, Ol. Myristicae aethereum, Ol. Myristicae expressum seu Balsamum nucistae, Ol. Macidis aethereum. Õigemini peaks olema Nuclei seminis Myristicae, sest et droog ei ole terve seeme, vaid ainult seemne tuum (nucleus). *Myristica* — krk. „μυριστικός“ = palsamlik („μύρον“ = palsam), „fragrans“ (ldk. partits. „fragrare“) — lõhnama = lõhnav; sõna „moschata“ (ka muscata, moschelina) ei tuletu nux moschata'st, vaid tähendab midagi hästi lõhnavat. Sõna tarvitati kaua enne muskaatpähkli tundmaõppimist, millest viimane siis ka nime sai. Macis, saadud sõnast Macer (macir, machis, machir, μάκειρ) antiikajal Larguse, Dioskoridese jt. juures täh. Cortex Ailanthi malabaricae DC.; mauride ajal (Rhazes) ka Cortex radices Holarrhenae antidysentericae, alles XI saj. alates praeguses ühenduses.

Ek. Muskaatpähkel, muskaatõis; sk. Muskatnuss, Muskatblüte; vk. Мускатный орѣхъ, мускатный цвѣтъ.

Myrrha, t. t. peajasjalikult *Commiphora abyssinica* Engler ja teised *Commiphora* (Balsamodendroni) liigid, prk. Burseraceae. Drg. Myrrha seu Gummi-Resina Myrrha, Ol. Myrrhae aethereum. Nime Myrrha tähendus ja tekkimine pole praegugi veel päris selge — tõenäoseim on seletus et sõna tuletub arabiakeelsest „murr“, heebr. „môr“; aram. „murrâ“; assüüria-babül. „murru“; ka krk. „μύρον“ = palsam tuleks arvesse võtta. *Commiphora* — krk. „ζόμμη“ (ägypt. laensõna) = kummi ja „φῶρος“ = kandja. Balsamodendron — krk. „δέρον“ = puu — palsamipuu. Burseraceae — vt. Elemi.

Ek. Mürr, mirr; sk. Myrrhe, rote Myrrhe; vk. Мирра.

Myrtillus, t. t. *Vaccinium Myrtillus* L., prk. Ericaceae. Drg. Fructus seu Baccae Myrtillorum, Folia Myrtilli. *Vaccinium* — õieti *Baccinium* ldk. „bacca“ = mari, *Myrtillus* — diminutiiv nimest „myrtus“ = mürt — taime sarnasuse tõttu mürdiga. Ericaceae — vt. Gaultheria.

Ek. Mustikad, Wiedemannil leeskemarjad; sk. Heidelbeere, Bickbeere, Schwarzbeere; vk. Черника, черница.

Nicotiana, t. t. *Nicotiana Tabacum* L., *Nicotiana rustica* L., prk. Solanaceae. Drg. Folia Nicotianae seu Tabaci. *Nicotiana* — prantsuse Lissaboni saadiku Jean Nicot de Villemain'i järgi, kes esimesena Euroopas tubakat kasvatas; Tabacumi kohta lähevad arvamised lahku. On avaldatud arvamist, et sõna tarvitatakse

Antilli saare Tabago järgi, ent see saar avastati hiljem, siis, kui tubakas juba oli tuntud. Pärismaalased Ameerikas mõistsid „tabasco“ all piipu, milles tubakat suitsetati, ja kuubalased ka kokkurullitud tubakalehti; ldk. „rusticus“ = (subst.) talupoeg; (adj.) talupoja —, talupoeglik — kuna seda tubaka liiki suitsetasid eriti talupojad. Solanaceae — vt. Belladonna.

Ek. Tubakas; sk. Tabak; vk. Табакъ.

Nigella, t. t. *Nigella sativa* L., prk. Ranunculaceae. Drg. Semina Nigellae.

Nigella — diminutiiv. ldk. „niger“ = must — taime seemnete värvingu järgi, ldk. „sativa“ — (sero, sevi, satum, serere — külvama) = külvatud; Ranunculaceae — vt. Aconitum.

Ek. Mustad köömned; sk. Schwarzkümmel, zahmer Nardensamen, schwarzer Koriander; vk. Ганусъ черный, чернуха, тимонъ черный.

Olea, t. t. *Olea Europea* L., prk. Oleaceae. Drg. Oleum Olivarum, Ol. Provinciale, Ol. Olivar. commune seu viride. *Olea* — krk. „ἐλαιον“ = õlipuu — oli alguses ainult õlipuu viljast — oliividest — saadud õli nimeks, pärast aga nimetati iga vedelat rasva õliks, veel hiljemini ka nn. eeterlikke õlisid.

Ek. Oliivõli, provanksõli, puu- või roomõli; sk. Olivenöl, Baumöl, Provenceröl; vk. Оливковое масло.

Oleum Bergamottae, t. t. *Citrus Aurantium* L. subspecies *Bergamia* Wight et Arnott, prk. Rutaceae. Drg. Oleum Bergamottae. *Citrus* ja *Aurantium* vt. *Aurantium*, *Bergamottae* ja *Bergamia* — võiks olla tuletatud türgikeelsest sõnast „Beg-âr müdô“ = pirnide vürst; igatahes mitte Bergamo linna järgi, sest et seal üldse Citruse liike ei kultiveerita. Rutaceae — vt. Ruta.

Ek. Bergamottõli; sk. Bergamottöl; vk. Бергамотовое масло.

Oleum Cajeputi seu Caiuputi, t. t. *Melaleuca Leucadendron* L., prk. Myrtaceae. Drg. Oleum Cajeputi. *Cajeputi* või *Caiuputi* — malai keeles „Kaju“ = puit (lignum) „putie“ = valge (järelikut tuleb eelistada kirjutusviisi cajuput, mitte cajeput)

Melaleuca Leucadendron — krk. „μέλας“ = must, „λευκός“ = valge ja „δένδρον“ = puu — puu koor on tüvel must ja okstel valge. Myrtaceae — vt. Caryophylli.

Ek. Kajeputiõli; sk. Kajepütöl, Buchsbaumöl; vk. Кайеputовое масло.

Olibanum, t. t. mitmed *Boswellia* liigid, prk. Burseraceae. Drg. Olibanum seu

Gummi-Resina Olibanum. *Olibanum* — heebrea keeles „lebonah“, araabia keeles „lubân“, krk. „λίβανος“ = valge ja käib värske mahla kohta, mis on puust välja imbudes piimvalge. *Boswellia* — Joh. Boswell'i järgi Edinburgist, kes kirjutas 1736. a. ambra kohta pikema teose. Burseraceae — vt. Elemi.

Ek. Viirik, laadon, ristipuu vaik; sk. Weihrauch, Kirchenharz, weisser Wirk; vk. Ладанъ, ладонъ.

Ononis, t. t. *Ononis spinosa* L., prk. Papilionaceae. Drg. Radix seu Rhizoma *Ononidis spinosae*. *Ononis* — krk. „ὄνος“ = eesel, sest eesel sööb meelevdi okkalisi taimi; ldk. „spinosa“ = okkiline. Papilionaceae — vt. Arachis.

Ek. Jooksjarohe, luuderohi; sk. Hauhechel, Heudorn, Stachelkraut, Katzenkraut; vk. Бычья трава, вовча, стальникъ, чертовья жабра.

Opium, t. t. *Papaver somniferum* L., var. *album* DC., prk. *Papaveraceae*. Drg. Opium seu Meconium seu Laudanum seu Thebaicum, Fructus *Papaveris immaturus* seu *Capita Papaveris*, *Semina Papaveris*, *Flores Papaveris*, *Ol. Papaveris pingue*. Opium — krk. „*όπιον*“ = diminutiiv sõnast „*όπος*“ = mahl; Meconium — „*μηκων*“ (*Iliada* VIII, 305) — mingi maguna liik, kuigi mitte vahest *Papaver somniferum*. Samast taimest saadud piimmahl on kreeklastel (*Odüssea* IV, 220) *ρεπέριδος*. Mõned autorid kalduvad arvamusele, et tegemist on siiski *Herba Cannabis indicae*’ga. Hesiodus (VIII saj. e. Kr.) nimetab Sykion’i linna *Μεκώνη* = Magunalinn. Theophrastus nimetab kindlasti oopiumi (võime järeldada täpsest kirjeldusest) *μηκόνιον* ja vähemmõjuvat taime ekstrakti *μηκόνειον*. Sõna juur on kahtlematult alg-indogermaanlik — näit. slaavi keeltes „mak“, kesk-ülem-saksa keeles „mago“, leedu keeles „aguna“, läti keeles „magons“, ka eesti keeles „magun“ (Wiedemannil „maggunad“). Võibolla on nimel ühist krk. „*μηκος*“, = pikk, ldk. „magnus“ = suur, sanskriti keeles „mah“ = suur. Pictet arvab nime koguni leedukeelsest „megmi“ = magun tekkinud olevat. „*μηκων*“ oli krk. ka tindikala (*Seepia*) tindipõie nimetus, võib olla, et mooni kapslite (peade) sarnasuse tõttu põiega ka sama nimi tekkis. Thebaicum — vana Egiptuse linna Thebese järgi, kus vanal ajal parim oopium valmistati. Laudanumi (ka ladanum) nime andis oopiumile Paracelsus, ei ole teada, kas tal seejuures ldk. „laudare“ = kiitma või vaik „Ladanum“ (t. t. *Cystus polymorphus*) eeskujuks oli. See nimetus on rahvapärane eriti Inglismaal. Pärsilased nimetavad oopiumi „afjun“, millest ka indiakeelsed nimed „aphīma, aphema, ahiphena, sanskriti aphuka“ j. t. on tekkinud. Hiinlased kutsuvad droogi „o-p’ien, ya-p’ien, o-fu-yung ja suitsetamisoopiumi „tschandu“. *Papaver* — ldk. „papa“ = lapsepuder, ldk. „verum“ = õige, ehtne — magunapäid kasutati laste uinutamiseks; „*somniferum*“ (*somnus* — uni; *ferre* — tooma) = undandev. Kannengiesser arvab nime *Papaver* ldk. „capio“, krk. „*επιω*“ = ümbert haarama, tekkinud olevat — taime vili sarnaneb tännile või vaadile, mida võib ümber haarata. Muidugi on see seletus liiga kunstlik.

Ek. *Opium*, magun, moon; sk. *Opium*, Schlafmohn; vk. *Макъ снотворный, опій*.

Origanum, t. t. *Origanum vulgare* L., prk. *Labiatae*. Drg. *Herba seu Folia Origani*, *Ol. Origani aethereum*. *Origanum* — vt. *Majorana*, *vulgare* — vt. *Aloe*.

Ek. Harilikud punad (puned), Wiedemannil naiste ehk õiged punad, unerohi; sk. *Dostenkraut*, *wilder Majoran*, *gemeiner Wohlgemut*; vk. *Душица простая, ладонка, материнка*.

Oryza, t. t. *Oryza sativa* L., prk. *Gramineae*. Drg. *Amylum Oryzae*, *Farina Oryzae*. *Oryza* — krk. „*ορυζα, ορυζον*“ sanskriti keeles „*vrihīś*“, vana-pärsia keeles „*brīzi*“, araabia keeles „*arroz*“ on taime nimetused. Sanskriti keeles nimetatakse riisi veel „*dhānya*“ = inimsoo ülalpidaja — nii tähtis oli siis juba riis kui toitaine; „*sativa*“ — vt. *Cannabis*.

Ek. Riis; sk. *Reis*; vk. *Рисъ*.

Oxycoccus, *Vaccinium Oxycoccus* L. = *Oxycoccus palustris* Pers., prk. *Ericaceae*. Drg. *Folia Oxycocci*, *Fructus et Succus Oxycocci*. *Oxycoccus* — krk. „*ὄξύς*“ = terav, ka hapu ja „*κόκκος*“ = mari — taime hapude marjade järgi, ldk. „*palustris*“ soo-. *Vaccinium* — vt. *Myrtyllus*. *Ericaceae* — vt. *Gaultheria*.

- Ek. Jõhvikad, kuremarjad; sk. Moosbeere, Kransbeere, Krähenbeere, Sauerbeere; vk. Клюква.
- Paeonia**, t. t. *Paeonia officinalis* Retz., prk. Ranunculaceae. Drg. Flores, Folia, Semina et Radix Paeoniae. Paeonia — kas jumalate arsti „*Παιών*“ järgi, kes sellega Olümpuse jumalaid arstinud või Makedoonia maakonna Paeonia järgi, kus taim kasvab; officinalis — vt. Absinthium; Ranunculaceae — vt. Aconitum. Ek. Ројенг; sk. Pfingstrose, Gichtrose, Baumrose; vk. Пионъ, пивонія.
- Papaver Rhoeas**, t. t. *Papaver Rhoeas* L., Papaveraceae. Drg. Flores Rhoeados. Papaver — vt. Opium, rhoeas — krk. „*ῥοιὰ*“ = granaatõun — taime punaste õite pärast. Ek. Kukemagun, kukelokut, põldmagun; sk. Klatschrose, Feldmohn, Klapprose; vk. Макъ полевой.
- Petroselinum**, t. t. *Petroselinum sativum* Hoffm. = *Apium vulgare* Lam. = *Apium Petroselinum* L., prk. Umbelliferae. Drg. Folia seu Herba, Fructus seu Semina et Radix Petroselini, Ol. Petroselini aether. Petroselinum — krk. „*πέτρος*“ = kalju ja krk. „*σέλινον*“ = seller — taim kasvab peamiselt kuival, kivisel pinnasel ja sarnaneb sellerile. Ldk. „sativum“ (vrd. sēro, sēvi, sātum 3) = külvatud. *Apium* — kas ldk. „apex“ = teravik, kroon, vanik, sest et rooma sõjamehi sellest taimest vanikutega võidu puhul ehiti või kelti keelest „apon“ = vesi — mõned liigid, näit. *apium palustre*, kasvavad niiskeis paigus. Ldk. tüvega „apes“ (gen. plur. apum ∞ apium) = mesilane raske ühendusse viia. Vulgare — vt. Aloe; Umbelliferae — vt. Ammoniacum. Ek. Petersel; sk. Petersilie, Peterlein, Petersilge, Steinerpich; vk. Петрушка, петерсильева трава.
- Phellandrium**, t. t. *Oenanthe Phellandrium* Lam. = *Phellandrium aquaticum* L., prk. Umbelliferae. Drg. Fructus seu Semina Phellandrii, Ol. Phellandrii aether. Phellandrium — krk. „*φελλίζ*“ = kivine ja „*ἀνδροειος*“ (*ἀνήρ*, gen. *ἀνδρός* — mees) = mehine, tugev — tugev vars ujub vee pinnal. Linné tuletab nime krk. „*φελλός*“ = kork ja „*ἀνδροειος*“. *Oenanthe* — krk. „*οἶνος*“ = vein ja „*ἄνθος*“ = õis — taime õite lõhn meenutab veini; ldk. „aquaticum“ (aqua = vesi) = vesi-, vee-, kuna taim kasvab vee läheduses. Umbelliferae — vt. Ammoniacum. Ek. Vesiputk, vesikõõmned; sk. Wasserfenchel, Pferdefenchel, Rohrkümmel, Froschpeterlein; vk. Конское сѣмя või укропъ, водяной укропъ.
- Physostigma**, t. t. *Physostigma venenosum* Balfour, prk. Papilionaceae. Drg. Semina *Physostigmatis* seu *Fabae Calabaricae*. *Physostigma* — krk. „*φύση*“ = lõõts ja „*στίγμα*“ = emakasuude — taime õie emakasuudme välise kuju tõttu; ldk. „venenosum“ (venenum — mürk; suf. -osus tähendab omaduse või olukorra rohkest, paljust, eesti -kas) = mürgine. Ldk. „faba“ = uba; „calabarica“ = kalaabria (adj.). Papilionaceae — vt. Arachis. Ek. Kalaabriaoad; sk. Kalabarbohnen, Gottesgerichtbohnen; vk. Бобы калабарскіе.
- Pilocarpus**, t. t. *Pilocarpus pennatifolius* Lemaire = *Pilocarpus Jaborandi* Holmes, prk. Rutaceae. Drg. Folia *Pilocarpi* seu *Jaborandi*. *Pilocarpus* krk. „*πίλος*“ = kübar ja „*καρπός*“ = vili — taime erilise kujuga vilja järgi, ldk. „pennatifolius“

- (penna – sulg) = sulgleheline; Jaborandi (Yaguarundi, Jabuarandy j. p. m.) — L.-Am. levinud nimetus, ühendusse võiks viia ya (indiaan. = puu, põõsas) ja „nhandu“ (nhandi, niambi) = pipar — täh. piprapõõsas. Rutaceae — vt. Ruta. Ek. Jaborandilehed; sk. Jaborandiblätter, Pilocarpusblätter; vk. Яборанди.
- Pimenta**, t. t. *Pimenta officinalis* Lindley = *Eugenia Pimenta* DC. = *Myrtus Pimenta* L. j. t. prk. Myrtaceae. Drg. Fructus Pimentae, Fructus seu Semina Amomi. Pimenta — hisp. k. „pimento“ = pipar; *Eugenia* vt. Caryophyllus, Myrtus, krk. „μύρω“ = jõudsasti võrsuma; krk. „ά“ = ilma, abessiivi täh. präp. ja „μόμος“ = laitust — täh. laitmatu võrts. Myrtaceae — vt. Caryophylli. Ek. Inglise pipar, võrts, piment; sk. Gewürz- või Nelkenpfeffer; vk. Английскій перецъ, гвоздичный перецъ.
- Pimpinella**, *Pimpinella saxifraga* L., *Pimpinella magna* L., prk. Umbelliferae. Drg. Radix Pimpinellae. *Pimpinella* vt. Anisum, saxifraga — ldk. „saxum“ = kalju ja „frangere“ = murdma — taim kasvab kaljudel ja lõhestab neid oma juurtega. „Magnus“ = suur; Umbelliferae — vt. Ammoniacum. Ek. Näär; sk. Bibernell, Pimpinell, Bockwurz; vk. Бедренець.
- Pinus**, t. t. mitmed *Pinus* ja *Abies* liigid, prk. Coniferae. Drg. Colophonium, Terebinthina, Ol. Terebinthinae, Turiones seu Gemmae pini, Pix liquida pini, Ol. pini foliorum, Extractum pini foliorum. *Pinus* vt. Colophonium. *Abies* nime kohta on mitu oletust. Esiteks krk. „άει“ = ikka, alati ja „βίωω“ = elama — puu igiroheliste okaste tõttu, siis ldk. „abire“ = ära minema, eemalduma — kuusk kasvab kõrgemaks teistest puudest, ja viimaks indogermaani tüvi „abh“ = tulvil täis olema — vaigusisalduse tõttu. Coniferae — vt. Colophonium. Ek. Mänd, pedajas, kuusk, nulg; sk. Tanne, Fichte, Kiefer; vk. Сосна.
- Piper**, t. t. *Piper nigrum* L. = *Piper aromaticum* Lam., prk. Piperaceae. Piper vt. Cubebae, ldk. „nigrum“ = must. Ek. Piper; sk. Pfeffer, schwarzer Pfeffer; vk. Перець черный.
- Piscidia**, t. t. *Piscidia erythrina* L., prk. Papilionaceae. Drg. Cortex Piscidiae erythrinae. Antilli saarestiku päriselanikud on taime koort kaua tarvitanud valuvai- gistusvahendina; ldk. „piscis“ = kala; krk. „ἐρυθρός“ = punane — puu koore ja õite järgi. Papilionaceae — vt. Arachis. Ek. Pistsiidiakoor; sk. Piscidiarinde; vk. Писцидия, рыболовная кора.
- Plantago**, t. t. *Plantago major* L., prk. Plantaginaceae. Drg. Folia seu Herba Plantaginis. *Plantago* — ldk. „planta“ = jalatald (täh. ka taim) ja „agere“ = juhtima — taime lehe välise sarnasuse tõttu jalatallaga, ldk. „major“ (komp. sõnast „magnus“ — suur) = suurem — eralduseks *P. media*’st (medius — keskmine). Ek. Teeleht; sk. Breitwegerich, Schafzunge, Wegetritt, Sohlenkraut; vk. Подорожникъ, попутчикъ.
- Podophyllum**, t. t. *Podophyllum peltatum* Willden., prk. Berberidaceae. Drg. Podophyllum seu Resina Podophylli, Rhiz. Podophylli. *Podophyllum* — krk. „πούς“ = jalg ja „φύλλον“ = leht; ldk. „pelta“ (krk. πέλη) = väike kilp, „pel-

tatum“ = väikest kilpi kandev, väikese kilbiga varustatud — mõlemad taime lehtede kuju järgi. Berberidaceae — vt. Hydrastis.

Ek. Podofüllum; sk. Fussblatt, Maiapfel, Mandragora; vk. Подофиллий.

Polygonum, t. t. *Polygonum hydropiper* L., prk. Polygonaceae. Drg. Herba Polygoni hydropiperis. *Polygonum* — krk. „πολύς“ palju ja „γόνυ“ = põlv, nurk, kant — taime tüve välimuse järgi, hydropiper — krk. „ὕδωρ“ = vesi ja ldk. „piper“ = pipar — taim kasvab niiskes kohas ja on pipra maiguga.

Ek. Mõruhein, mõru kirburohi; sk. Scharfer Knöterich, Wasserpfeffer, Bitterling; vk. Водяной горецъ, горчишка.

Populus t. t. *Populus nigra* L., prk. Salicaceae. Drg. Gemmae Populi, Folia Populi. *Populus* — krk. „καπύλλω“ = värisen — puu lehtede alalise värina pärast. Sõna „populus“ oli tuntud roomlastele samas tähenduses, sõna tuleb eraldada ldk. „pöpus’est“ (= rahvas), mille o on lühike. Salicaceae — ldk. „salix“ = raju. Ek. Pappel; sk. Pappel, schwarze, gemeine Pappel; vk. Тополь, осокорь.

Primula, t. t. *Primula officinalis* Jacq. = *Primula veris* L., prk. Primulaceae. Drg. Radix et Flores Primulae. *Primula* — dimun. ldk. „primus“ = esimene, veris — gen. sõnast „ver“ = kevad, siin gen. qual., küs.: missugune?, täh. kevade-, sest et kevadel varakult õitseb. *Officinalis* — vt. Absynthium.

Ek. Nurmenukk, kikkapüks, Wiedemannil koldsed viinalilled, härja (käo) kaatsad, piima pisarad; sk. Schlüsselblume, Himmelschlüssel; vk. Баранчики, свербигузъ, Божьи ручки, ключики.

Prunus Cerasus, t. t. *Prunus Cerasus* L. = *Cerasus vulgaris* Miller = *Cerasus acida* Gaert., prk. Rosaceae. Drg. Fructus et Succus Cerasi. *Prunus* vt. Amygdalus; *Cerasus* — on vististi ühes puuga puu kodumaalt, Aasiast, kaasa tulnud, mida ka nimed kurdi keeles „keras“, pärsia keeles „carasijas“, armeenia keeles „geras“ tõendavad. Arvamine nagu oleks nimi Pontose linnast Kerasunt tuletatud ei näi tõenäolik olevat. *Vulgaris* — vt. Aloe; ldk. „acidus“ = hapu (aceo — olen hapu); Rosaceae — vt. Amygdalus.

Ek. Kirss; sk. Kirsche, Sauerkirsche; vk. Вишня.

Prunus Padus, t. t. *Prunus Padus* L. = *Cerasus Padus* DC. = *Cerasus racemosus* Dum. Cours., prk. Rosaceae. Drg. Cortex, Flores et Fructus Pruni Padi. *Padus* — Po jõe ladinakeelne nimetus. *Cerasus* vt. eelmine, ldk. „racemosus“ (racemus — kobar) = kobarataoline — taime vilja kobarate järgi. Rosaceae — vt. Amygdalus.

Ek. Toomingas, sk. Ahlkirsche, Faulbaum, Papstweide; vk. Черемуха.

Psyllium, t. t. *Plantago Psyllium* L. = *Plantago nitida* Roem. et Schult., prk. Plantaginaceae. Drg. Semina Psyllii. *Plantago* vt. see, *Psyllium* — krk. „ψύλλος“ = kirp, taime seemnete kuju järgi, ldk. „nitida“ (nitere — hiilgama, läikima) = läikiv, jällegi seemnete tõttu.

Ek. Kirbuseemned; sk. Flohsamen, Heusamen; vk. Блошное сѣмя вѳи трава.

- Pulegium**, t. t. *Mentha Pulegium* L. subsp. *gibraltericum* (Willd.) Briq., prk. Labiatae. Drg. Herba seu Folia Pulegii. *Mentha* vt. see; *Pulegium* — ldk. „pulex“ = kirp ja „leger“ = lugema, korjama — taime tarvitatakse kirpude vastu. Labiatae — vt. *Hyssopus*. Ek. Kirbumünt; sk. Polei, Poleiminze; vk. Полей, блоховникъ.
- Pulmonaria**, t. t. *Pulmonaria officinalis* L., prk. Borraginaceae. Drg. Herba Pulmonariae. *Pulmonaria* — ldk. „pulmo“ = kops — taime tarvitatakse kopsuhaiguste puhul. *Officinalis* — vt. *Absinthium*; Borraginaceae — *Borrago officinalis* = kurgirohi — itaal. k. „borsa“ = pöetav vill — taime varrel ja lehtedel on kangeid karvu. Ek. Kopsurohi, Wiedemannil jumikad; sk. Lungenkraut, Bockskraut, Waldochsenszunge; vk. легочная трава, гуньба, медунка. Märkus. Peale Herba Pulmonariae on tarvitusel veel *Lichen Pulmonariae*, t. t. *Sticta pulmonacea* Achard = *Pulmonaria reticulata* Hoffman = *Lichen pulmonarius* L., prk. Parmeliaceae. *Sticta* — krk. „στικτός“ = laiguline ja reticulata (rete, is -- võrk) — ldk. võrguline — taime talluse järgi. Ek. Kopsusammal; sk. Lungenflechte, Lungenmoos, Buchenmoos; vk. Легочный мохъ, дубовая лапа, плющикъ.
- Pulsatilla**, t. t. *Pulsatilla vulgaris* Miller = *Anemone Pulsatilla* L., prk. Ranunculaceae. Drg. Herba Pulsatillae. *Pulsatilla* — ldk. „pulsare“ (verb. intens. pellere — lööma) = taguma, ägedasti lööma; „pulsatilis“ = keskaja ldk. taotav, löödav. Et kella tuleb lüüa, siis omandas sõna „kõlama“ tähenduse. *Pulsatilla* (demin.) võiks tähendada siis „kellukene“ — taime õie kuju järgi, *Anemone* — krk. „άνεμος“ = tuul, sest et kõige väikesem tuul õisi liigutab. Ranunculaceae — vt. *Aconitum*. Ek. Karukell, Wiedemannil karukäpp, karvalilled, haraka niin; sk. Küchenschelle, Osterblume, Beisswurz; vk. Вѣтренница, прострѣль.
- Pyrethrum**, t. t. *Anacyclus Pyrethrum* DC. = *Anthemis Pyrethrum* L., prk. Compositae. Drg. Radix et Flores Pyrethri. *Pyrethrum* — krk. „πῦρ“ = tuli ja „ἀθρόος“ (ἀθροίζω — koguma, koonduma) = tihedaks kokkusurutud — taime juure põletav-kibeda maitse järgi. *Anacyclus* — õigemini *Ananthocyclus* — krk. „άνεμ“ = ilma, „άνθος“ = õis ja „κύκλος“ = sõõr — õisiku äärmised õied on seemnetud. *Anthemis* vt. *Chamomilla romana*. Compositae — vt. *Absinthium*. Ek. Bertramjuur (rooma karikakar); sk. Bertramwurzel, Zahnwurzel, Matterich; vk. Перетръ, дѣвникъ, бертрамъ.
- Quassia**, t. t. *Quassia amara* L. ja *Picrasma excelsa* Planchon, prk. Simarubaceae. Drg. Lignum Quassiae. *Quassia* — kellegi neegri Quassi või Coissi nime järgi, kes droogi esimesena tarvitanud; *Picrasma* — krk. „πικρός“ = mõru; ldk. „amara“ = kibe, mõru — droogi mõru maitse pärast, ldk. „excelsa“ (excellēre — välja paistma) = ülim, kõrgeim. Ek. Mõrupuu, kärbsepuru, kvassia; sk. Quassiaholz, Bitterholz, Fliegenholz; vk. Квассія, горькое дерево.
- Quebracho**, t. t. *Aspidosperma Quebracho blanco* Schlechtendal, prk. Apocynaceae. Drg. Cortex Quebracho. *Quebracho* — hisp. k. „quebrar“ = murdma ja „hacha“ = kirves — puu on nii kõva, et kirves murdub; *Aspidosperma* — krk. „ἀσπίς“ = kilp ja „πέριμα“ = seeme — puu vilja seemne ehituse järgi. Apocynaceae — vt. *Cautschuc*. Ek. Квебраххоор; sk. Quebrachorinde; vk. Квебраччо.

Quercus, t. t. *Quercus pedunculata* Ehr., *Quercus sessiliflora* Sm., *Quercus suber* L., prk. Fagaceae. Drg. Cortex *Quercus*, Glandulae *Quercus*, Subera. *Quercus* — kelti k. „quer“ = ilus ja „cuez“ = puu (sõna „quercus“ klass. lad. k. juba tamme täh.); ldk. „pedunculata“ (sõnast „pes, pedis“, demin. „pedunculus“, millest omakord saadud adj., liites adj. tähend. sufiksi -atus) = jalakesega, varrega (adj.) ja sessiliflora — ldk. „sessilis“ (sedeo, -di, -ssum 2 — istuma, asetuma) = istuv; „flos-floris“ = õis — õite ehituse järgi; ldk. „suber“ = kork. Fagaceae — vt. Fagus.

Ek. Tamm; sk. Eiche; vk. Дубъ.

Quillaia, t. t. *Quillaia saponaria* Mol., prk. Rosaceae. Drg. Cortex *Quillaiae* seu *Panamae*. *Quillaia* — tshiili k. „quillai“ = pesema, saponaria — krk. „σάπων“, ldk. „sapo“ = seep — mõlemad droogi tarvitamise järgi. Rosaceae — vt. Amygdalus. Ek. Kvillaia- ehk panama koor, seebikoos; sk. Seifenrinde. Panamarinde; vk. Мыльная кора, панамская кора.

Ratanhia, t. t. *Krameria triandra* Ruiz et Pavon, prk. Leguminosae-Caesalpinioideae. Drg. Radix *Ratanhiae*. *Krameria* — austria sõjaväearsti J. G. Kramer'i nime järgi, õitel krk. „triandra“ (τρεις = kolm; άνήρ — άνδρός = mees) = kolmemeheline, sest et on kolm tolmutat. *Ratanhia* on vanaaegne nimetus quichua keeles. Hisp. k. „ratear“ = ronima ühist pole. Caesalpinioideae — vt. Balsamum Copaivae. Ek. Ratanjaur; sk. Ratanhiawurzel; vk. Ратанія.

Rhamnus cathartica, t. t. *Rhamnus cathartica* L., prk. Rhamnaceae. Drg. Fructus *Rhamni catharticae*, Baccae *Spinae cervinae*. *Rhamnus* vt. Cascara, cathartica — krk. „καθαρτικός“ (adj. sõnast „καθαίρω“ = puhastan) = puhastav, puhastavalt tõhuv — droogi lahtistava mõju tõttu. *Spina cervina* — ldk. „spina“ — okas; „cervina“ (vrd. „cervus“ = põder) = põdra — (adj.) — on puu endine nimetus, sk. Hirschdorn.

Ek. Tünnpuu, viherpuu, kitserpuu; sk. Kreuzdorn, Wegedorn, Purgierdorn; vk. Крушина слабительная вѣи игольная, жостеръ.

Rheum, t. t. *Rheum palmatum* L., *Rheum officinale* Baillon j. t., prk. Polygonaceae. Drg. Rhizoma seu Radix *Rhei* seu *Rhabarbari*. *Rheum*, — krk. „ῥῆον“, kontrah. „ῥᾶ“ = rabarber; sõna tüvi on pärsia päritoluga, nimelt „rêvend“, millest ka venekeelne „revenj“ tekkinud. Hilisema aja allikates nimetatakse ka Volgat „Rha“. *Rhabarbarum* on liitsõna „ῥᾶ“ ja krk. „βάρβαρος“ = võõras, mittehelleeni; *palmatum* — ldk. „palma“ = käsi — taime lehtede kuju järgi. Euroopa droogi t. t. nimetus *Rheum Rhaponticum* on liitsõna Rha- ja -ponticum, Pontuse (antiikne Musta mere nim.) mere järgi, sest et droogi teinepoolt seda merd saadi. *Officinale* — vt. Absinthium; Polygonaceae — „πολύς“ = palju; „ῥόνυ“ = põlv, aste — varreehituse järele.

Ek. Rabarber; sk. Rhabarber; vk. Ревень, рабарбаръ.

Rhus, t. t. *Rhus aromatica* Ait. ja *Rhus Toxicodendron* L., prk. Anacardiaceae. Drg. Cortex et Folia *Rhois aromatica*, Folia *Rhois Toxicodendri*. *Rhus* — krk. „ῥοῦς“ = punane — taime õite värvingu järgi; *Toxicodendron* — krk. „τοξικόν“ = mürk ja „δένδρον“ = puu — põõsa mürgisuse pärast. Ek. Parkmullapuu; sk. Sumach ja Giftsumach; vk. Сумахъ, сумакъ.

Ricinus, t. t. *Ricinus communis* L., prk. Euphorbiaceae. Drg. Ol. Ricini, Semina Ricini, Ol. Palmae Christi, Ol. castoris. Ricinus — krk. „*ρίζι, ρίξινοσ*“ = ümarik, heebrea k. „kikar“ — taime seemnete järgi. Arvamine, et koeratäi (*Ixodes Ricinus*) nime aluseks olnud, ei pidavat paika. Nimetus „kastori õli, Ol. castoris“, on seoses omapärase äravahetusega. Nimelt vahetati Jamaika saarel *Ricinus communis* ära seal kasvava taime „*Vitex Agnus castus*’ega“ (prk. Verbenaceae), mille nime viimasest osast „castus“ siis inglaster „castoroil“ tekkis. Inglismaalt levis see nimi pärast kontinendile; communis — vt. *Amygdalus*. Euphorbiaceae — vt. Cautschuc.

Ek. Riitsinusõli, kastoõli; sk. Ricinusõl, Kastorõl; vk. Клещевинное või касторовое масло.

Rosa, t. t. *Rosa gallica* L., *Rosa damascena* Mill., *Rosa centifolia* L., prk. Rosaceae. Drg. Flores Rosae, Ol. Rosae aether. Rosa — krk. „*ρόδα*“ = roosipõõsas; „*ρόδοσ*“ = roosiõis; kelti keeles „rhodd“ olevat vana india-keele tüvest „vrad“, mis õrna, painduvat tähendab; „damascena“ ja „gallica“ on Damaskuse ja Prantusmaa adjektiivsed nimetused, ldk. „centifolia“ = sajaleheline. Rosaceae — vt. *Amygdalus*.

Ek. Roos; sk. Rose; vk. Роза.

Rosmarinus, t. t. *Rosmarinus officinalis* L., prk. Labiatae. Drg. Folia seu Herba Rosmarini, Ol. Rosmarini aether. Rosmarinus — ldk. „ros“ = kaste ja „marinus“ = mere-, taim kasvab rannikul; officinalis — vt. *Amygdalus*; Labiatae — vt. Hyssopus.

Ek. Rosmariin; sk. Rosmarin, Weihrauchkraut, Meertaui; vk. Розмаринь.

Rubus, t. t. *Rubus Idaeus* L., prk. Rosaceae. Drg. Fructus Rubi Idaei, Succus Rubi Idaei. Rubus — ldk. „ruber“ = punane, taime vilja järgi, *Idaeus* — Kreeka või Väike-Aasia mäe „Ida“ järgi, kus vabarnaid palju kasvas. Rosaceae — vt. *Amygdalus*.

Ek. Vaarikad, vabarnad; sk. Himbeeren, Honigsbeeren; vk. Малина.

Ruta, t. t. *Ruta graveolens* L. = *Ruta hortensis* Mill., prk. Rutaceae. Drg. Folia seu Herba Rutae, Ol. Rutae aether. Ruta — krk. „*ρύειν*“ = muutun vedelaks — taime lahtistava mõju tõttu, või ka krk. „*ρύεσθαι*“ = päästma, avitama — silmas pidades taime ravimväärtust; *graveolens* vt. *Anethum*, ldk. „hortensis“ (hortus = aed) = aia-.

Ek. Aedruut, viinaruut; sk. Raute, Gartenraute, Weinraute; vk. Рута, зимозелень.

Sabadilla, t. t. *Sabadilla officinarum* Brandt = *Schoenocaulon officinale* Asa Gray = *Veratrum Sabadilla* Schiede = *Helonias officinale* Don., prk. Liliaceae. Drg. Semina Sabadillae. Sabadilla — hisp. k. „cebadilla“ (demin. cebáda = oder) — taime vili sarnaneb odrale; *Schoenocaulon* — krk. „*σχοίνος*“ = kõrkjas ja „*χαλός*“ = tüvi, vars — taimel on sarnasust kõrkjaga; *Veratrum* — ldk. „verare“ = ennustama, tõtt ütlema — taime pulber sunnib aevastama ja vana usu järgi see kinnitavat tõtt; *Helonias* — krk. „*ἔλος*“ = soo, raba, sest et taim seal kasvab; officinarum — vt. *Colocynthis*; officinale — vt. *Absinthium*; Liliaceae — Aloe. Ek. Sabadill; sk. Sabadilla, Läusesamen; vk. Сабадилла.

Sabina, t. t. *Juniperus Sabina* L., prk. Coniferae. Drg. Herba seu Summitates Sabinae, Ol. Sabinae. *Juniperus* vt. see, Sabina — vana itaalia rahvuse sabiinlaste järgi, kes droogi juba abortivumina tarvitanud. Coniferae — vt. Colophonium. Ek. Sabiina, dooni kadakas; sk. Sadebaum, Sabinakraut, stinkender Wacholder; vk. Казачій вѣи донской можжевельникъ, арса.

Saccharum, t. t. *Saccharum officinarum* L., prk. Gramineae, *Beta vulgaris* L., var. *Rapa Dum.*, prk. Chenopodiaceae. Drg. Saccharum. Saccharum — krk. „σάκχαρον“, araabia k. „al sukkar“, pärsia k. „schakar“, türgi k. „scheker“ on tuletatud sanskr. k. „çarkarâ“ = liiv. Araablased tõid nimetuse Läände. *Beta* — kelti k. „bett“ = punane, sest et mõned naerid on punased (peet); officinarum — vt. Colocynthis; vulgaris — vt. Aloe. Gramineae — ldk. „gramen“ = rohi, kõrs; Chenopodiaceae — krk. „ζήν“ = hani, „πός“ = jalg — taime ehituse järele. Ek. Suhkur; sk. Zucker; vk. сахаръ.

Salep, t. t. mitmed *Orchis* ja *Platanthera* liigid, prk. Orchidaceae. Drg. Tubera seu Radix Salep — araabia k. „ḥusa 't-ta'lab“ = rebase munandid; orchis — krk. „ὄρχις“ = munand — taime mugulate välise kuju järgi. *Platanthera* — krk. „πλατύς“ = lai ja „ἀνθηρά“ = tolmukott. Ek. Saalep, käramugulad; sk. Salepknollen, Kuckucksblume, Geilwurz; vk. Салепъ, ятрышникъ.

Salvia, t. t. *Salvia officinalis* L., prk. Labiatae. Drg. Folia seu Herba Salviae, Ol. Salviae aether. *Salvia* — ldk. „salvare“ = päästma, terveks tegema; officinalis — vt. Absinthium; Labiatae — vt. Hyssopus. Ek. Salvei, aedsalvei; sk. Salbei, Salwey; vk. Шалфей, шалѣй.

Sambucus, t. t. *Sambucus nigra* L., prk. Caprifoliaceae. Drg. Flores, Folia et Fructus Sambuci. *Sambucus* — krk. aioli murdes „σάμβυξ“ või „σάνδυξ“ = punane värvaine — puu marjade mahla tarvitati värvimiseks, või pärsia keelest „sambuca“ = kolmenurgeline keelpill, mis harilikult leedripuust valmistati; nigra — vt. Piper; Caprifoliaceae — ldk. „capra“ — kits, „folium“ = leht. Ek. Leedripuu, Wiedemannil koeraõispuu, lodjapuu; sk. Holder, Holderbaum; vk. Бузина.

Sandaraca, t. t. *Callitris quadrivalvis* Ventenat, prk. Coniferae-Cupressinae. Drg. Sandaraca seu Resina Sandaraca. Sandaraca — araabia keeles „el'Arar“, krk. „σανδαράκη“ = on tuletatud krk. „σάνδυξ“ = menning (punane tinaoksüüd) ja „ἄκη“ = teravus või „ἄκέραι“ = ravima s. o. terav või tervendav punane aine. Ometi sellane nimetus vanade autorite juures ei esine, Plinius kirjeldab küll puud κέδρος, ldk. citrus, ent ei puuduta seejuures mingit vaiku. *Callitris* — krk. „καλός“ = ilus ja „τρίς“ = kolmesti, kolm korda — tähendades sellega puu erilist ilu, ldk. „quadrivalvis“ („quattuor“ = neli; „valva“ = uksetiib, klapp) = neljaklapiline — puu viljal on neli klappi. Coniferae — vt. Colophonium; Cupressinae — vt. *Juniperus*. Ek. Sandarak; sk. Sandarakharz; vk. Сандаракъ.

Santalum, t. t. *Santalum album* L., prk. Santalaceae, drg. Lignum Santali albi, Ol. Santali ja *Pterocarpus santalinus* L., prk. Papilionaceae, drg. Lignum Santali rubri. Santalum — krk. „σάνταλον“, ldk. „sandalum“ araabia k. „sandal“, sanskr.

k. „chandana“ on puu nimetused. Pterocarpus vt. Kino. Album — vt. Betula; Papilionaceae — vt. Arachis.

Ek. Sandlipuu; sk. Sandelholz, Ambraholz; vk. Санталовое дерево.

Saponaria, t. t. Saponaria officinalis L., prk. Caryophyllaceae. Drg. Radix Saponariae. Saponaria — krk. „σάπων“ ldk. „sapo“ = seep — droogi tarvitamise järgi. Officinalis — vt. Absynthium; Caryophyllaceae — vt. Caryophylli.

Ek. Seebijuured, seebilillejuured; sk. Seifenwurzel, Waschkraut; vk. Мыльная трава, мыльница, арапка.

Sarsaparilla, t. t. mitmed Smilax liigid, prk. Liliaceae. Drg. Radix Sarsaparillae. Sarsaparilla — hisp. k. „zárza“, port. k. „salsa“ = okkiline liaan (ka Rubus fruticosus) ja „parilla“, „parra“, port. k. „parilha“ = lehtlaks arendatud viinapuu. Zarzaparilla all mõisteti Hisp. varemni Smilax aspera't, hiljem omistati nimi k-Ameer. liikidele. Smilax — krk. „σμίλη“ = kraapimisraud, „μάειν“ = kraapima, kratsima — taime okaste tõttu. Liliaceae — vt. Aloe.

Ek. Sarsaparilla; sk. Sarsaparilla, Stechwindenwurzel; vk. Сарсапариль.

Sassafras, t. t. Sassafras officinalis Nees ab Esenbeck = Laurus Sassafras L., prk. Lauraceae. Drg. Lignum seu Radix Sassafras, Ol. Sassafras aether. Sassafras — hispania keeles moonutatud „salsafra“, ldk. „saxifraga“ = (saxum — kivi; frangere — murdma) kivimurdja — droogi tarvitatakse põie- ja neerukivide hävitamiseks. Officinalis — vt. Absynthium. Laurus — vt. see.

Ek. Sassavrass; sk. Sassafrasholz, Fenchelholz; vk. Сассарафрасъ.

Satureja, t. t. Satureja hortensis L., prk. Labiatae. Drg. Herba seu Folia Saturejae, Ol. Saturejae aether. Satureja — ldk. „saturare“ = täitma, küllastama — taime tarvitati vanasti toiduks, või σάτυρος'te nimest, sest et taimel aphrodisiacumi mõju olevat, ldk. „hortensis“ (hortus — aed) = aia-, aed-. Labiatae — vt. Hyssopus.

Ek. Piparrohi; sk. Bohnenkraut, Gartenquendel, Pfefferkraut; vk. Чабуръ, чаборъ.

Scilla, t. t. Urginea maritima Baker = Scilla maritima L. = Urginea Scilla Steinheil, prk. Liliaceae. Drg. Bulbus seu Radix Scillae. Scilla — krk. „σχιζω“ = lahutama, lõhestama, sest et sibula lehed (soomused) üksteisest kergelt eralduvad, või krk. „σκόλον“ = nahk — sibula lehed on värskelt pehme naha taolised; Urginea — Põhja-Aafrika rannikul elava rahvuse Urgini nime järgi araab. k., kes droogi vanasti turustas; ldk. „maritima“ (mare — meri) = mereäärne. Liliaceae — vt. Aloe.

Ek. Meresibul; sk. Meerzwiebel; vk. Морской лукъ.

Secale cornutum, t. t. Claviceps purpurea Tulasne j. t., prk. Hypocreaceae. Drg. Secale cornutum, Fungus Secalis, Mater secalis. Secale — ldk. „secare“ = lõikama; cornutum — ldk. „cornu“ = sarv, droogi välimuse järgi; Claviceps — ldk. „clava“ = nui ja „caput“ = pea, „purpurea“ = purpurne — seene värsked periteetsiumide kogud on nuiataolised ja purpuri värvi peakestega; Hypocreaceae — krk. „επό“ all ja „ροέας“ = liha — seene ehituse järgi.

Ek. Tungaltera; sk. Mutterkorn, Kriebelkorn; vk. Спорынья, рожки, маточные рожки.

Senega, t. t. *Polygala Senega* L., prk. Polygalaceae. Drg. Radix Senegae. Senega — Seneca indiaanlaste (irokeeside) nime järgi, kelledelt taime tundma õpitud, ehk inglise k. „snake“ = madu, sest et taime mao salvamiste vastu tarvitatud; *Polygala* — krk. „πολύς“ = palju ja „γάλα“ = piim — taim tõstvat piimaandi. Ek. Koolmepuujuur, seenegajuur; sk. Senegawurzel, Schlangenwurzel; vk. Сенега.

Senna, t. t. *Cassia angustifolia* Vahl = *Cassia medicinalis* Bischoff, *Cassia acutifolia* Delile, prk. Caesalpinaceae. Drg. Folia et Folliculi Sennae. Senna — araabia keeles „sanâ, suna“ on droogi kohapealne nimetus. *Cassia* vt. *Cassia fistula* Ldk. „angustifolia“ = kitsalehine; „medicinalis“ = arstimisse puutuv; „acutifolia“ („acu“ = teritama, „acutus“ = teritatud, täh. terav) = teravalehine. Caesalpinaceae vt. *Balsamum Copaivae*. Ldk. „folliculus“ (follis — nahkne kott, paun) = nahkkotike, voolik.

Ek. Sennalehed, aleksandrilehed; sk. Sennesblätter; vk. Сenna, александрійскій листь.

Serpentaria, t. t. *Aristolochia Serpentaria* L. = *Aristolochia officinalis* Nees, prk. Aristolochiaceae. Drg. Rhizoma seu Radix Serpentariae. *Serpentaria* — ldk. „serpens“ (serpere — roomama) = madu — droogi tarvitatakse mao salvamise vastu; *Aristolochia* — krk. „ἀριστος“ (superl. sõnast „ἀγρός“) = parim ja „λοχία“ = sünnitus, süüd — taime tarvitati sünnituste kergendamiseks. *Officinalis* — Absynthium.

Ek. Maojuur, virgiinia palderjan; sk. Schlangenwurzel; vk. Змѣйный корень.

Serpyllum, t. t. *Thymus Serpyllum* L., prk. Labiatae. Drg. Herba Serpylli, Ol. Serpylli aether. *Serpyllum* — ldk. „serpere“, krk. „ῥοπειν“ = roomama — taimel on maas lamav tüvi, *Thymus* — krk. „θύω“ = ohverdada — taime tarvitati vanasti ohverdamiseks, või krk. = „θυμός“ jõud, julgus — taime lõhn pidavat jõudu ja julgust andma. *Labiatae* — vt. *Hyssopus*.

Ek. Liivatee, Wiedemannil ravanduse (mailase) rohi, punahein, nõmme kaetisrohi; sk. Quendel, Feldthymian; vk. Боро́дская трава, щебрець, жадобникъ, тимьянъ ползучій.

Sesamum, t. t. *Sesamum indicum* L. = *Sesamum orientale* L., prk. Pedaliaceae. Drg. Semina Sesami, Ol. Sesami pingue. Nimi *Sesamum* on igivana, sest juba babyl. k. on „šam šamni“ = õlitaim, millest tekkis egiptuse k. „šmšmt“, koptikeelne „šem-sēm“ ja krk. „σίσαμον“. *Indicum* = indiamaine, „orientale“ (adj. sõna „orior“ = tõusma partitsiibist „oriens“) = (päikese) tõusupoolne, idamaine; *Pedaliaceae* — ldk. „pes, gen. pedis“ = jalg — taime õite ehituse järgi.

Ek. Seesamiõli; sk. Sesamöl; vk. Кунчукъ, кунжутъ, сезамъ.

Sinapis alba, t. t. *Sinapis alba* L. = *Brassica alba* Hook. = *Leucosinapis officinalis* Nees, prk. Cruciferae. Drg. Semina Sinapis albae seu Erucae. *Sinapis* — on vana kreeklaste „ράπυ“ = sinep (nii Aristophanesel ja ka Theophrastusel), millele pärast hilisemate autorite juures silp „σι“ juure lisati; *Leucosinapis* — krk. „λευχός“ = valge. Sõna *Brassica* tähendus pole täiesti selge. Mõned arvavad, et ldk. „praesecare“ = varem ära lõikama, sest et kapsastel (*Brassica oleracea*) tihti esimesed lehed kõrvaldatakse, et paremaid päid saada, teised

kelti keelest „bresic“ = kapsas, kolmandad krk. „βράσσειν“ = keetma — keeduvili. Erucae — ristõieliste nimetus vanasti. Cruciferae — vt. Bursa pastoris. Ek. Valge siner; sk. Weisser või Englischer Senf; vk. Горчица бѣлая või французская.

Sinapis nigra, t. t. Brassica nigra Koch, Brassica juncea Hooker, Brassica Besseriandra Andr., prk. Cruciferae. Drg. Semina Sinapis nigrae, Ol. Sinapis aether. Sinapis ja Brassica vt. eelmine, ldk. „juncea“ = kõrkjaline, sõnast „jungo“ = ühendand, seon, põhjus siin teadmata; Besseriandra — õpetlase Besseri järgi. Nigra — vt. Piper; Cruciferae — vt. Bursa pastoris.

Ek. Must siner, sarepta- või vene siner; sk. Schwarzer või Sarepta-Senf; vk. Горчица черная või сарептская.

Soja, t. t. Soja hispida Mönch = Glycine hispida Maxim = Phaseolus hispida Oken = Soja japonica Savi, prk. Papilionaceae. Drg. Semina Sojae, Ol. Sojae pingue Soja, Sooja, nime all valmistatakse sooja ubadest Jaapanis kõigile tuntud kastet; Glycine — krk. „γλυκύς“ = magus — seemnete maitse järgi, Phaseolus = türgi uba — krk. „φάσηλος“ = lootsik, taime kaunade kuju järgi ldk. „hispida“ = karekarvaline — taime vars on kaetud karedate karvadega. Papilionaceae — vt. Arachis.

Ek. Sooja uba; sk. Sojabohne; vk. Соя, японскій бобъ, масличный горохъ.

Stramonium, t. t. Datura Stramonium L., prk. Solanaceae. Drg. Folia et Semina Stramonii. Stramoniumi nimi ei ole veel lõplikult selgitatud. Kõige tõenäolisem näib olevat, et nimi on moonutatud krk. „στρούχρος“ = Solanum nigrum (must maavits) ja „μανιχός“ (μαίνομοι = märatsema) = märatsev, sest et maavits sisse võttes märatsemist esile kutsus ja okasõuna esialgu tihti esimese taimega ära vahetati. Teise arvamise järele olevat taim Traakia jõe Stymon'i järgi nimetatud. Datura tuleneb arvatavasti mõnest vanaindia sõnast. Arabia k. „tatorah“, — tuleneb omakord datura'st või on vähemasti üht vana algupära, kus mitmeid Datura liike „Datiro“ nimetatakse. Solanaceae — vt. Belladonna. Ek. Okasõun; sk. Stechapfel, Stachelnuss, Dornapfel; vk. Дурманъ, бодякъ, коровьякъ.

Strophanthus, t. t. Strophanthus hispidus DC., Strophanthus Kombe Oliver, prk. Apocynaceae. Drg. Semina Strophanthi. Strophanthus — Pyramus Aug. Decandolle poolt moodustatud nimi krk. sõnast „στροφέειν“ = keerama, pöörama ja „ἄρθος“ = õis — taime õiekrooni tipped on nõorikujuliselt kokku keerdunud, „hispidus“ vt. Soja, Kombe ehk Gombi on noolemürgi nimetus droogi kodumaal. Apocynaceae — vt. Cautschuc.

Ek. Strofantus; sk. Strophanthus; vk. Стрoфантъ.

Strychnos, t. t. Strychnos Nux vomica L., prk. Loganiaceae. Drg. Semina Strychni seu Nucis vomicae, Cortex Strychni. Strychnos vt. Stramonium, Nux vomica — ldk. = oksepähkel. Loganiaceae — vt. Gelsemium.

Ek. Rebasekak, strühnus; sk. Brechnuss, Krähenaug; vk. Чилибуха, кучеляба, рвотный орѣхъ.

Styrax, t. t. Liquidambar orientalis Miller = Liquidambar imberbis Ait. = Platanus occidentalis Poccocke, prk. Hamamelidaceae. Drg. Styrax liquidus seu Balsamum

Styracis. Styrax vt. Benzoe; Liquidambar — ldk. „liquidus“ = vedel ja „ambra“, araabia keeles „ambar“ = tuntud lõhnaine — puu ambrataoliselt lõhnava vaigu tõttu; orientalis — vt. Sesamum, ldk. „occidentalis“ (adj. moodust. „occidere“ = langema, loojenema partitsiibist „occidens“) = (päikese) loojangupoolne, läänemaine; ldk. „imberbis“ (barba = habe) = habemeta — puu lehtedel puuduvad karvad; Platanus — krk. „πλατός“ = lai — puu lehtede järgi.

Ek. Stüüraks; sk. Styrax, Storax; vk. Стораксъ.

Tamarindus, t. t. Tamarindus indica L., prk. Caesalpinaceae. Drg. Pulpa et Fructus Tamarindorum. Tamarindus — heebrea k. „tamar“ = datlipalm ja „hindi“ = hindostani, india — s. o. hindostani ehk india datlid. Caesalpinaceae — vt. Balsamum Copaivae.

Ek. Tamarindid, tamarindisäsi; sk. Tamarindenmus; vk. Тама-риндовая мякоть.

Tanacetum, t. t. Tanacetum vulgare L. = Chrysanthemum vulgare Bernh., prk. Compositae. Drg. Herba seu Folia et Flores Tanaceti, Herba Athanasiae. Tanacetum — krk. „ἀθανασία“ = surematus — õied säilitavad kaua värvi. Chrysanthemum — krk. „χρυσός“ = kuld ja „ἄνθος“ = õis — taime kullavärvi õite järgi. Vulgare — vt. Aloe; Compositae — vt. Absynthium.

Ek. Soolikarohi, reinvarred; sk. Rainfarnkraut, Wurmkraut, Pommelblumenkraut, Kraftkraut, Drüsenkraut; vk. Пыжма, пижма, полевая рябина.

Taraxacum, t. t. Taraxacum officinale Wiggers = Leontodon Taraxacum L., prk. Compositae. Drg. Radix Taraxaci, Herba Taraxaci. Taraxacum — araab. k. „tarachakûn, tharachsachakuk, tarascon; pers. k. „tarkhaskqun“, millised vormid tuletuvad krk. „τάρραξις“ = üks silmahaigus ja „ἀκρόμα“ = arstima. Sõna on püütud seletada ka tuletusena krk. „ταράσσειν“ = häivima, segama ning ühendusse viidud taime lahtistava tõhuga. Kolmandaks on oletatud sugulust sõnaga „τροάξυρον ~ τροόξυρον. Leontodon — krk. „λέων“ = lõvi ja „ὀδούς“ — gen. ὀδόντις“ = hammas — taime lehtede sakilise ääre järgi. Officinale — vt. Absynthium; Compositae — vt. Absynthium.

Ek. Võilill, Wiedemannil sea õied (nupud), sea piimarohi; sk. Butterblume, Löwenzahn, Kuhblume, Pissenlit; vk. Одуванчикъ, попова скуфья.

Thea, Thea sinensis L. = Thea chinensis Sims. = Camellia Thea Link j. p. t., prk. Theaceae. Drg. Folia Theae. Thea, samuti nimed teistes keeltes on igatahes Hiina päritoluga. Seal kannab tee väga mitmekesiseid nimetusi, peaaegu igas provintsis isesuguseid, nagu „che, she, tu, chuan, te, tsha, thsia, cha, tshai, millest viimasest venekeelne чай ja Jaapani tsja. Sinensis ja Chinensis = hiinamaine. Camellia — jesuiidi apteekri George Camelluse auks.

Ek. Tee; sk. Tee; vk. Чай.

Thuja, t. t. Thuja occidentalis L. ja Thuja orientalis L., prk. Coniferae — Cupressinae. Drg. Herba Thujae, Ol. Thujae aether. Thuja — krk. „θύω“ = ohverdan, sest et puu oksid jumalatele ohvriks põletati. Occidentalis vt. Styrax ja orientalis vt. Sesamum. Coniferae — vt. Colophonium; Cupressinae — vt. Juniperus.

Ek. Elupuu, tuuja; sk. Lebensbaum; vk. Живодревь, жизненное дерево, кадильное дерево.

Thymus, t. t. *Thymus vulgaris* L., prk. Labiatae. Drg. Herba et Flores Thymi, Ol. Thymi aether. Thymus vt. Serpyllum. Vulgaris — vt. Aloe; Labiatae — vt. Hyssopus.

Ek. Aedliivatee, tüümian; sk. Thymian, römischer Quendel; vk. Тиміанъ, дикій базиликъ.

Tilia, t. t. *Tilia ulmifolia* Scopoli = *Tilia parvifolia* Eberhardt, *Tilia platyphyllos* Scopoli = *Tilia grandifolia* Eberhardt, Tiliaceae. Drg. Flores Tiliae. Tilia — krk. „τίλον“, „πιλον“ = tiib — puu tiivuliste õite pärast, ulmi-, parvi-, grandifolia, platyphyllos, (ulmus = jalakas; parvus = väike; grandis = suur; πλατύς = lai; φύλλον = leht) — vastavalt jalaka-, väike-, suure-, laialeheline.

Ek. Pärn, niinapu; sk. Linde; vk. Липа.

Tonco, t. t. *Dipterix odorata* Willdenow = *Coumarouna odorata* Aubl., prk. Papilionaceae. Drg. Fabae de Tonco, Semina Tonco. Dipterix — krk. „δίζ“ = kaesti, kaks-korda ja „πέρυξ“ = tiib, sulg — puu õietupp on kahetiivaline; coumarouna on puuvilja kohapealne nimetus. Papilionaceae — vt. Arachis.

Ek. Tonkooad; sk. Tonkabohnen, Tongabohnen; vk. Бобы тонко.

Tormentilla, t. t. *Tormentilla erecta* L. = *Potentilla Tormentilla* Schrank. = *Potentilla silvestris* Necker, prk. Rosaceae. Drg. Rhizoma seu Radix Tormentillae. Tormentilla — ldk. „tormentum“ = piinapink, valu, piin, viskemasin. See droog on arstimiks kõhuvalu vastu. Potentilla — ldk. „potens“ = jõuline, tugev — droogi mõju suhtes.; ldk. „erecta“ (erigo, -rexi, -rectum, -rigere = õgvendama) — õgvendatud, sirge. Rosaceae — vt. Amygdalus.

Ek. Tedremaranad või madarad, rabahein; sk. Blutwurz, Tormentill, Ruhrwurz; vk. Узикъ, завязникъ, дубровка.

Tragacantha, t. t. mitmed Astragaluse liigid, prk. Papilionaceae. Drg. Tragacantha seu Gummi Tragacantha. Tragacantha (Theophrastusel τραγάκανθα) — krk. „trägeος“ = sokk, sikk ja „ἀκάνθα“ = okas, põõsa okaste ja sokusarvekujuliste kaunade tõttu — ka sarnaneb kõver ja lüliline droog hea fantaasia juures soku sarvele. Astragalus — krk. „ἀστράγαλος“ = kaelalüli, vürfel — põõsa kandilise ja nurgelise tüve pärast. Papilionaceae — vt. Arachis.

Ek. Tragant, tragakant; sk. Traganth-Gummi; vk. Трагакантъ-камедь.

Triticum, t. t. *Triticum sativum* Lam. = *Triticum vulgare* Vill., prk. Gramineae. Drg. Farina et Amylum Tritici. Triticum — ldk. „tritum“, partsiip sõnast „terere“ = hõõruma, ka vilja peksma, sest et primitiivselt vilja terad käte vahel hõõrumisega peadest vabastati, „sativum“ — vt. Cannabis; Gramineae — vt. Saccharum.

Ek. Nisu; sk. Weizen; vk. Пшеница.

Urtica, t. t. *Urtica dioica* L. = *Urtica maior* Kanitz, prk. Urticaceae. Drg. Folia seu Herba Urticae. Urtica — ldk. „urere“ = põletama, kõrvetama, nõgese kõrvetavate karvade pärast, ldk. „major“ (komp. magnus = suur) = suurem, eralduseks *Urtica urens*'ist; dioica — vt. Bryonia.

Ek. Suur ehk kõrvnenõges; sk. Nessel, Brennessel; vk. Крапива, жигалка.

Uva ursi, t. t. *Arctostaphylos Uva ursi* Sprengel = *Arbutus Uva ursi* L., prk. Ericaceae. Drg. *Folia Uvae ursi*. *Arctostaphylos* — krk. „ἄρτος“, ldk. „ursus“ = karu ja „στάφυλος“, ldk. „uva“ = viinamarja kobar — karud söövad neid marju; *Arbutus* — keltikeelsest „ar“ = kare ja „but“ = põõsas. Ericaceae — vt. *Gaultheria*.

Ek. Leesikad, Wiedemannil mähk, taig, tuhkmarijad, seapohlad, liivikud; sk. Bärentrauben, Bärenbeere, Wolfsbeere; vk. Толокнянка, водяница, медвѣжьи ягоды.

Valeriana, t. t. *Valeriana officinalis* L., prk. Valerianaceae. Drg. *Radix seu Rhizoma Valerianae*, Ol. *Valerianae aether*. *Valeriana* nime kohta on mitu arvamist. Vanim neist, et taim germani jumaluse Balder'i järgi nimetatud, mis siis veidi moonutatult ladina keelde üle võetud, kuid Tschirch nimetab niisugust etimoloogiat otse sekluslikuks. On mõeldav, et droog kas rooma arsti Plinius Valerianuse auks või ka ldk. „valere“ = tervenema järgi nime on omandanud. *Officinalis* — vt. *Absynthium*.

Ek. Palderjan, ülekäija rohi; sk. Baldrian, Baldrianwurzel, Katzenwurzel, Joviskraut, Denmark; vk. Маунъ, валеріана, ароматникъ, лѣсной ладанъ.

Vanilla, t. t. *Vanilla planifolia* Andrews, prk. Orchidaceae. Drg. *Vanilla seu Fructus Vanilla*. *Vanilla* — hispaania keeles „vanillo“ on diminutiiv samakeelsest sõnast „vaina“ = kaun, droogi sarnasuse pärast kaunaga. Ldk. „planifolia“ (planus = tasane, lage) = lameleheline. Orchidaceae — vt. *Salap*.

Ek. Vanill, vanilje; sk. Vanille; vk. Ваниль.

Veratrum, t. t. *Veratrum album* L., prk. Liliaceae. Drg. *Rhizoma seu Radix Veratri albi*. *Veratrum* — vt. *Sabadilla*, ldk. „album“ = valge. Liliaceae — vt. *Aloe*.

Ek. Valge upsujuur, miisu- või niisujuur, seakirbu juur; sk. Niesswurzel, Germelnwurzel, Germer; vk. Чемерица бѣлая, кукольникъ.

Verbascum, t. t. *Verbascum thapsiforme* Schrader, *Verbascum phlomoides* L., prk. Scrophulariaceae. Drg. *Flores Verbasci*. *Verbascum* — õigemini *Barbascum* ldk. = habemeline (barba = habe) — taime katvate rohkete karvade tõttu; thapsiforme on nimetatud Thapsose saare järgi, kust kreeklaste üht kollast värvainet andvat taime *Thapsia garganica* ?, said, phlomoides — krk. „ψλόξ“ = leek — sest et taime pehme karvalisi lehti lambi tahtideks tarvitati. Scrophulariaceae — vt. *Digitalis*.

Ek. Vägihein, Wiedemannil väelised, tülkad; sk. Wollblume, Wollkraut, Königskerze, Himmelbrand; vk. Медвѣжье ухо, царскій скипетръ, царская свѣча, вербишникъ, акулінка.

Veronica, t. t. *Veronica officinalis* L., prk. Scrophulariaceae. Drg. *Herba seu Folia Veronica*. *Veronica* — ldk. „verus“ = õige, ehtne ja „unica“ = ainus, ainuüks — taime erandita hea ravimõju tõttu, või krk. „φέρω“ = kannan, toon ja „ρίζη“ = võit — taim oli tihti võidumärgiks, sellest ka saksakeelne nimetus Ehrenpreis, või viimaks moonutatud „Vetonica“ s. o. taim, mis vetoonide maal (praegune Estremadura) kasvas. *Officinalis* — vt. *Absynthium*; Scrophulariaceae — vt. *Digitalis*.

Ek. Pärismailane, koorike, Wiedemannil ka jooksjarohi, paistetusetõve rohi; sk. Ehrenpreis, Grundheilkraut, Köhlerkraut; vk. Вероника, лежанка, окладникъ.

Viburnum, t. t. *Viburnum prunifolium* L., prk. Caprifoliaceae. Drg. Cortex Viburni prunifolii. *Viburnum* — ldk. „vimen“ = vits, „vibro“ = vabisen, vibutan, — puu painduvate, nõtkete okste pärast; ldk. *prunifolium* (*prunus* = pirnipuu) = pirnipuuleheline — lehtede sarnasuse järgi. Caprifoliaceae — vt. *Sambucus*.

Ek. Ameerika lodjapuu; sk. Amerikanischer Schneeballbaum; vk. Калина.

Viola, t. t. *Viola tricolor* L. ja *Viola odorata* L., prk. Violaceae. Drg. Herba et Flores *Violae tricoloris* seu Herba *Jaceae* ja Folia et Flores *Violae odoratae*, Ol. *Violae odoratae* aether. *Viola* — krk. „*lolor*“, diminutivum sõnast „*lor*“ = kannike — sellepärast et *Joonia* nūmfid selle lille Zeusile kinkisid; ldk. „*tricolor*“ (*trio* = kolm; *color* = värv) = kolmevärviline — metsiku taime õis on harilikult kolmevärviline; *Jaceae* — krk. „*lor*“ ja „*ἀζέουαι*“ = ravima, s. o. ravimkannike.

Ek. Kannike, käoorvik ja lõhnav- või mahlakannike; sk. Stiefmütterchen, Ackerveilchen, Jelängerjelieber, wohlriechendes Veilchen; vk. Анютины глазки, братъ съ сестрой, Иванъ да Марья ja фіалка душистая.

Vitis idaea, t. t. *Vaccinium Vitis idaea* L., prk. Ericaceae. Drg. Folia et Flores *Vitis idaei*. *Vaccinium* vt. *Myrtillus*, *idaea* vt. *Rubus idaeus*, ldk. „*vitis*“ = viinamarjarõõsas, ldk. sõnast „*vincire*“ = siduma. Nimi „*vitis*“ on pohladele antud marjade kobarate sarnasuse tõttu. Ericaceae — vt. *Gaultheria*.

Ek. Pohlad, palukad; sk. Preisselbeeren, Strickbeeren; vk. Брусника, брусница.

Zedoaria, t. t. *Curcuma Zedoaria* Roscoe = *Curcuma Zerumbet* Roxburgh, prk. Zingiberaceae. Drg. Rhizoma seu Radix *Zedoariae*. *Zedoaria* — arabia k. „*zedwâr*, *zadwâr*, *ğadwâr* või *jadwar*“. Viimane vorm on ilmselt arabia-pärastatud pers. sõna „*zadwâr*“. Klassilises ind. kirjanduses siiski mingit vastet leida pole. *Zerumbet* — pärsia keeles „*zerumbat*“ on droogi uuem nimetus selles keeles. *Curcuma* — vt. see ja *Zingiberaceae* — vt. järgmine.

Ek. Sitverijuurikas; sk. Zitwerwurzel; vk. Зедоарія.

Zingiber, t. t. *Zingiber officinale* Roscoe = *Amomum Zingiber* L., prk. Zingiberaceae. Drg. Rhizoma seu Radix *Zingiberis*, Ol. *Zingiberis* aether. *Zingiber* — krk. „*ζιγγίβερις*“ on tuletatud sanskritist pärsia ja arabia k. kaudu. Sanskr. on sõnavorm *çṅgavêra* (umb. *sringavera*). *Amomum* — vt. *Cardamomum*.

Ek. Ingverijuurikas; sk. Ingwer, Imber, Ingwerklauen; vk. Имбирь.

Bestikeelsete nimetuste indeks.

- Aalant 27
 aaloe 5
 " vaik 5
 adoonis 4
 aedliivatee 46
 " salvei 41
 " ruut 40
 " vaak 27
 agar 4
 aiatill 6
 akoniit 4
 aleksandrilehed 43
 alkanna (imikas) 5
 alteejuur 5
 ameerika lodjapuu 48
 " paakspuu koor 12
 " sarapuu 24
 ammoniaakvaik 6
 angeelika 6
 aniis 7
 aniisiseemned 7
 araabiakummi 24
 areekapähklid 7
 arnika 7
- Badjaan 7
 belladonna 9
 bensoe 9
 bensoevaik 9
 bergamottõli 33
 bertramjuur 38
 brüoonia 10
- Dammarvaik 19
 digitaalis 19
 dooni kadakas 41
- Elastiline kummi 13
 elemivaik 19
 elupuu 45
 emajuur 22
 emakajuur 22
 emanõges 28
 entsiani juur 22
 euforbium 20
 eufraasia 20
 eukalüptus 19
- Galbanivaik 22
 gaulteeria 22
 gelseemium 22
 ginsengi juur 23
 granaadipuu 23
 gratsioola 23
 grindeelia 23
 guajakkpuu 23
 guaraana 24
 " pasta 24
 gummigutti 24
 guttapertsha 24
 gutti 24
- Haisev vaik 8
 hamameelis 24
 harakaniin 38
- hiinapähkel 7
 " koor 15
 hiirekõrv 10
 hispaaniapipar 11
 hullukoera rohi 25
 " pöörirohi 25
 humalad 25
 härja kaatsad 37
- Iiris 27
 iisop 26
 iiri sammal 12
 indigo 26
 inglise pipar 36
 " vürts 36
 ingverijuurikas 48
 ipekakuanna 27
 islandi sammal 29
- Jaapani muld 13
 " želatiin 4
 jaborandilehed 36
 jalapamugulad 26
 jooksjarohe 33, 48
 juudavaik 8
 jumikad 38
 jõhvikad 35
- Kadajas 26
 kadakas 26
 kaiennipipar 11
 kajepitiõli 33
 kakao 10
 " oad 10
 kalaabriaoad 35
 kalban 22
 kalgan 21
 kalkar 21
 kalmus 10
 kalumbo 16
 kamala 27
 kummelid 14
 kamper 11
 kampil 17
 kampion 11
 kanaada hüdrastis 25
 kana arg 28
 kaneel 15
 kaneelikoer 15
 kanep 11
 kannike 48
 kardamom 12
 kardudikk 12
 karikell 17
 karukell 38
 " kollad 29
 " käpp 38
 " mustikas 9
 " ohakas 12
 karused 11
 karvalilled 38
 kask 9
 kaskaarakoor 12
 kaskarillakoer 13
 kastoorõli 40
- katehu 13
 kaunapipar 11
 kautšuk 13
 kiinakoor 15
 kikkaputk 6
 " püks 37
 kiino 27
 kirbumünt 38
 " seemned 37
 kirss 37
 kitsepuu 39
 kobrulehed 9
 koeranaeris 10
 " pöörirohi 25
 " õispuu 41
 koerused 11
 kohv 16
 kohvioad 16
 koirohi 3
 koldjuur 25
 koldsed viinalilled 37
 kolombo 16
 kolmisruse 10
 kolofonium 17
 kolokvint 16
 kondurangokoor 17
 koolapähklid 16
 " seemned 16
 kooka 15
 " lehed 15
 koolmepuujuur 43
 koorike 48
 kopaalvaik 17
 kopaipalsam 8
 kopsurohi 38
 " sammal 38
 kosoõied 28
 koriander 17
 kreeka õunapuu 18
 " pähklipuu 26
 kreeka õunapuu 18
 krookus 18
 krootoniseemned 18
 " õli 18
 kubeebapipar 18
 kuisavitsad 19
 kukelokut 35
 " magun 35
 kuldjuur 25
 kummelid 14
 kummiaraabikum 24
 kuremarjad 35
 kurkuma 18
 kusso 28
 kutapertsha 24
 kuusk 36
 käharmünt 31
 käoking 4
 käoorvik 48
 käpamugulad 41
 kärbspuru 38
 kõiv 9
 kõrvenõges 46
 kvajakpuu 23
 kvassia 38

kvebrahhokoor 38
kvillajakoor 39

Laadon 33
lagrits 29
lambaläätsed 21
lavendel 28
leedripuu 41
leeskemarjad 32
leesikad 47
leesputk 28
lehis 28
liivatee 43
liivikud 47
lina 29
lobeelia 29
lodjapuu 41
loorberipuu 28
lusikarohi 15
luuderohi 33
luuvaluhein 10
lärjekäsn 4
lõhnav kannike 48
lükopoodium 29

Maapähkel 7
maarjasõnajalg 21
maasapp 14
maasikas 21
maavitsad 19
madarad 46
magun 34
mahlakannike 48
maiakad 19
maikelluke 17
majoraan 29
mandlid, mõrudad, magusad 6
maojuur 43
manna 30
maruhein 25
mastiks 30
mate 30
matiko 31
meiram 29
meliss 31
meresibul 42
merisalat 15
mesijunikad 18
mesikas 31
metskassinäär 30
müsujuur või juurikas 25, 47
mirr 32
moon 34
muskaatpähkel 32
" õis 32
mustad kõõmned 33
mustikad 32
mähk 47
mänd 36
mõruhein 37
" kirburohi 37
" puu 38
mõõgavillad 19
mürr 32

Naistepuna 26
nasinad 32
niinepuu 46
niisujuur 47
nisu 46

nelgid 12
nulg 36
nurmenukk 37
näsiiniin 32
näär 36
nöiakollad 29
nõmme kaetisrohi 43

Ohakas 12
ohulill 23
okasõun 44
oksejuur 27
olankad 26
oliivõli 33
oopium 34

Paakspuu 21
paanamakoor 39
paatspuu 21
paiseleht 20
paistetusetõve rohi 48
palderjan 47
palukad 48
pappel 37
paprika 11
paraguaittee 30
parkmullapuu 39
pedajas 36
peerupalsam 8
perupalsam 8
petersel 35
piibeleht 17
piimakõõmned 21
" pisarad 37
piment 36
pipar 36
" münt 31
" rohi 42
pistsidiakoor 36
podofüllum 37
pohlad 48
poiukad 7
pojeng 35
pomerants 8
poomõli 33
porsad 28
potisine 26
prantsusepuu 23
provanksõli 33
puju 7
punad, harilikud 34
" naiste 34
" õiged 34
punahein 43
punased 14
puuvill 23
puuõli 33
päevalill 24
" roos 24
päivitusrohi 25
pärismailane 48
pärn 46
põdrasammal 29
põldhumalad 14
" -osi 19
" -magun 35
pöökpuu 20

Rabahein 46
rabarber 39

raudrohi 32
ratanniajuur 39
ravanduse rohi 43
rebasekakk 44
reinvarred 45
riis 34
riisorohi 20
riitsinusõli 40
ristinaelad 12
" kõõmned 21
" -puu vaik 33
rooma kumelid 14
roos 40
rootsi-jaanipõlluneitsi punad 26
rosmariin 40
rukkilill 18
rusked 10

Saalap 41
saaremanna 30
sabadill 40
sabiina 41
safran 18
saiailill 11
saksamaasaar 20
saksapähklipuu 26
salakoi rohi 7
salvei 41
sandarak 41
sandlipuu 42
sappõunad 22
sarsaparilla 42
sassavrass 42
seakirbu juur 47
" pohlad 47
" piimarohi 45
" tubakajuur, must, roheline 25
" õied 45
seebikoor 39
" lillejuured 42
" juured 42
seenegajuur 43
seesamõli 43
sennalehed 43
siberi suvikuusk 28
sidrun 15
" meliss 31
silmarohi 20
sinililled 18
sinep, must, sarepta, vene, val-
ge 44
sitverijuurikas 48
soojauba 44
sookail 28
sookikas 28
soolikarohi 19, 45
strofantus 44
strühnus 44
stüüraks 45
suhkur 41
surmaputk 17
suur nõges 46
suvekuusekäsn 4
suvikuusk 28
sõnajalg 21
sõrnikübar 19
sõotreiarohi 25
südameemajuur 22
" valjuurikad 21
sügislill 16

Taig 47	täter 10	vereurmarohi 14
takjas 7	tõmmutokkroos 30	vererohi 14
tamarindid 45	tülkad 47	verihein 32
tamarindisäsi 45	türgipipar 11	vesikõõmned 35
tamm 39	„ pähklipuu 26	.. putk 35
tapud 25	türnpuu 39	vihakurk 16
tedremaranad 46	tüümian 46	viherpuu 39
tee 45		viinalilled 26
teeleht 36	Ubaleht 31	„ -puu 19
till 6	umurid 29	„ -ruut 40
tindipähklid 22	unerohi 34	viiruk 33
tokkroosijuur 5	ussikõõmned 14	viulivaik 17
tonkood 46	„ puju 14	virgiinia palderjan 43
toolupalsam 9	„ rohi 14	vorstirohi 29
toomingas 37	upsujuur 27	väelised 47
torukassia 13		vägihein 47
tragant, tragakant 46	Vaarikad 40	värvijuur 18
trivivstrikk 8	vabarnad 40	võbumõök 27
tubakas 33	valge kummi 24	võhu paats 21
tuhatkuldmarohi 14	„ nõges 28	võilill 45
tuhkmarjad 47	„ upsujuur 47	vürts 36
tungaltera 42	vanill, vanilje 47	
tuuja 45	varsakabi 20	Õunapuu 30
tähtaniis 7	vehverments 31	
tärnaniis 7	venhel 21	Ülekäija rohi 47

Saksakeelsete nimetuste indeks.

Ackermann 10	Bärenwurzel 25	Carrageen 12
Ackerveilchen 48	Beifuss 3,7	Cascararinde 12
Adonis 4	Beisswurz 38	Cascarillrinde 13
Adonisröschen 4	Benediktenkraut 12	Catechu 13
Agar-agar 4	Benzoeharz 9	Cautschuc 13
Ahlkirsche 37	Bergamottöl 33	Cayennepfeffer 11
Akaziengummi 24	Bergsanikel 19	Chinarinde 15
Alant 27	Bernhardinerkraut 12	Chinesische Wunderwurzel 23
Alkannawurzel 5	Bertramwurzel 38	Copaivabalsam 8
Aloe 5	Bienensaug 28	Cutsch 13
Aloebarz 5	Bieberklee 31	
Ambraholz 42	Bibernell 36	Dammarharz 19
Amerikanische Faulbaum- rinde 12	Bickbeere 32	Denmark 47
Amerikanische Haselnuss 24	Bilsenkraut 25	Dill 6
Amerikanischer Schneeball- baum 48	Birke 9	„ kraut 6
Ammoniakharz 6	Bitterdistel 12	Dornapfel 44
Anis 7	„ gurke 16	Dostenkraut 34
Anisbibernelle 7	„ holz 38	Drüsenkraut 45
Apfelbaum 30	„ klee 31	Dummkraut 25
Arabisches Gummi 24	„ ling 37	
Arekanüsse 7	„ süß 19	Ehrenpreis 48
Arnika 7	„ wurzel 22	Eibisch 5
Asant 8	Blutbuche 20	Eiche 39
Augentrost 20	Blutlungenmoos 29	Eisenhut 4
	„ wurz 46	Elemiharz 19
Badian 7	Bockshorn 21	Enes 7
Baldrian 47	Bockskraut 38	Engelwurz 6
„ wurzel 47	Bockwurz 36	Englische Minze 31
Baumöl 33	Bohnenkraut 42	Enzian 22
„ rose 35	Brandlattich 20	„ „wilder 10
„ wolle 23	Brechnuss 44	Eppich, grosser 28
Bästling 11	„ wurzel 27	Erdbeere 21
Bärlappen 29	Breitwegerich 36	„ galle 14
Bärenbeere 47	Brennessel 46	„ krone 20
„ fuss 25	Bruchkraut 25	„ nuss 7
„ klee 31	Buche 20	Erzengelwurz 6
„ tappen 29	Buchenmoos 38	Eschenmanna 30
„ trauben 47	Buchsbaumöl 33	Eselstlattich 20
	Butterblume 45	Eukalyptus 19
		Euphorbium 20

- Fallkraut 7
 Farnkraut 21
 Farren 21
 Faulbaum 21, 37
 Feldcypresse 26
 „ garbe 32
 „ hopfen 26
 „ mohn 35
 „ thymian 43
 Fenchel 11
 Fenchel 21
 Fencheldill 21
 Fenchelholz 42
 Fennel 21
 Fichte 36
 Fieberklee 31
 „ kraut 10 14
 „ rinde 15
 Fimmel 11
 Fingerhut 19
 Fistelkassie 13
 Flachs 29
 Flammenauge 4
 Fliegenholz 38
 Flohsamen 37
 Flügelfruchtbaum 27
 Franzosenholz 23
 Frauenspiegel 10
 Froschpeterlein 35
 Fussblatt 37

 Gabelkraut 10
 Galbanharz 22
 Galgant 21
 Galläpfel 22
 Gallen 22
 Gänselekraut 7
 Gänsekresse 10
 Gänselekraut 7
 Gartenangelika, echte 6
 Gartenquendel 42
 Gartenraute 40
 Gaultheria 22
 Gefleckter Schierling 17
 Geilwurz 41
 Gelbwurzel 18
 Gelsemiumwurzel 22
 Germelnwurzel 47
 Germer 47
 Gewürznelken 12
 „ pfeffer 36
 Giftsumach 39
 Gichtrose 35
 Ginsengwurzel 23
 Glockenwurzel 27
 Goldwurz 25
 Gottesgerichtbohnen 35
 Gottesgnadenkraut 23
 Granatapfelbaum 23
 Granate, gemeine 23
 Grindelia 23
 Grundheilkraut 48
 Guajakholz 23
 Guarana 24
 „ paste 24
 Gummi, elastisches 13
 Gummigutt 24
 Gurkenkraut 6
 Guttapercha 24

 Hamamelis 24
 Hammerwurz 25
 Hanf 11
 Harnkraut 25
 Hartheu 26
 Hauhechel 33
 Heckenhyssop 23
 Heidelbeere 32
 Heilwurz 5
 Helenenkraut 27
 Herbstzeitlose 16
 Heusamen 37
 Heudorn 33
 Himbeeren 40
 Himmelbrand 47
 Himmelsbrot 30
 Himmelschlüssel 37
 Hirnkraut 20
 Hirtentäschel 10
 Holderbaum 41
 Holunder 41
 Honigblume 31
 Honigklee 31
 Honigsbeeren 40
 Hopfen 25
 Hornklee 21
 Hufblatt 20
 Hundkürbis 10
 Hundskraut 25
 Hydrastis 25

 Ibis 5
 Imber 48
 Indigo 26
 „ blau 26
 Ingwer 48
 Ingwerklauen 48
 Ipecacuanha 27
 Iris 27
 Irländisches Moos 12
 Isländische Flechte 29
 Isländisches Moos 29
 Isopkraut 26
 Jaborandiblätter 36
 Jalapenknollen 26
 Jalape 26
 Japanerde 13
 Japanische Hausenblase 4
 Japankampfer 11
 Japanleim 4
 Jasminwurzel, gelbe 22
 Jelängerjelieber 19, 48
 Jesuitente 30
 Johannisblume 7
 „ gürtel 7
 „ kraut 26
 „ pappel 30
 „ wurzel 21
 Joviskraut 47
 Judenkraut 32
 Jungferngras 25

 Kaffeebohnen 16
 Kajepötöl 33
 Kakaobohnen 10
 „ samen 10
 Kalabarbohnen 35
 Kalmuswurzel 10
 Kalumbowurzel 16

 Kamala 27
 Kampher 11
 Kamille, echte 14
 „ römische 14
 Kanadischer Bergtee 22
 Kanadische Gelbwurz 25
 Kanel 15
 Kardamomen 12
 Kardinalsblume 29
 Kastoröl 40
 Katzenkraut 33
 „ wurzel 47
 Kautschuk 13
 Käsepappel 30
 Kellerhals 32
 Kiefer 36
 Kino 27
 Kinobaum 27
 Kirchenharz 33
 Kirchsop 26
 Kirsche 37
 Klapprose 35
 Klatschrose 35
 Klette 9
 Klettendistel 9
 „ wurzel 9
 Knorpeltang 12
 Knöterich, scharfer 37
 Kokablätter 15
 Kolanüsse 16
 Kolombowurzel 16
 Kolophonium 17
 „ harz 17
 Koloquinte 16
 Kondurangorinde 17
 Kopalharz 17
 Koriander, schwarzer 17, 33
 Kornblume, blaue 18
 Kosoblüten 28
 Kussoblüten 28
 Köhlerkraut 48
 Königskerze 47
 „ wallnuss 26
 Krafftkraut 45
 Krähenauge 44
 „ beere 35
 Kransbeere 35
 Krauseminze 31
 Krautnelken 12
 Kreuzdorn 39
 Kriebelkorn 42
 Krotonsamen 18
 Kubeben 18
 „ pfeffer 18
 Kuckucksblume 41
 Küchenschelle 38
 Kuhblume 45
 Kurkuma 18
 Kurunüsse 16

 Lakritze 29
 Lastbeere 21
 Lärchenschwamm 4
 Läusesamen 40
 Lavendel 28
 Lebensbaum 45
 Lärche 28
 Lärchentanne 28
 Lein 29
 Lichtertag 20

- Liebstock 28
 Liebstöckel 28
 Limone 15
 Linde 46
 Lobelia 29
 Lobelienkraut 29
 Löffelkraut 15
 Lorbeerbaum 28
 Löwenzahn 45
 Lungenflechte 38
 Lungenkraut 38
 Lungenmoos 38

 Maiapfel 37
 „ blume 17
 „ glöckchen 17
 „ kraut 14
 Mairankraut 29
 Majoran, 29
 „ wilder 34
 Mandeln, bittere 6
 „ „ süsse 6
 Mandelnüsse 6
 Mandragora 37
 Manna 30
 Marienkraut 29
 Maseran 29
 Mastel 11
 Mastix 30
 Mastichharz 30
 Mate 30
 Mateblätter 30
 Matico 31
 Matterich 38
 Melisse 31
 Meertau 40
 „ zwiebel 42
 Milchschemel 20
 Minutenklee 31
 Moosbeere 35
 Mönchskappe 4
 Muskatblüte 32
 „ nuss 32
 Mutterkorn 42
 Minze, englische 31
 Myrrhe 32
 „ rote 32

 Nackte Jungfrau 16
 Napell 4
 Nardensamen, zahmer 33
 Negerpfeffer 11
 Nelken 12
 „ pfeffer 36
 Nessel 46
 Nieswurz, grüne, schwarze 25, 47

 Ochsenzunge, färbende 5
 Olivenöl 33
 Opium 34
 Orange, bittere 8
 Orkanette 5
 Osterblume 38

 Panamarinde 39
 Pappel, schwarze, gemeine 37
 Pappelrose 30
 Paprika 11
 Papstweide 37
 Perubalsam 8

 Peterlein 35
 Petersilie 35
 Petersilge 35
 Pfefferkraut 42
 „ minze 31
 Pfeffer 36
 Pfeffer, spanischer 11
 „ türkischer 11
 „ schwarzer 36
 Pferdefenchel 35
 Pfingstrose 35
 Pilocarpusblätter 36
 Pimpinell 36
 Piscidiarinde 36
 Pissenlit 45
 Pockenholz 23
 Polei 38
 „ minze 38
 Polierheu 19
 „ holz 21
 Pomeranze 8
 Pompeblumenkraut 45
 Porsch 28
 Preiselbeeren 48
 Provenceröl 33
 Pulverholz 21
 Purgierdorn 39

 Quassiaholz 38
 Quebrachorinde 38
 Quendel 43
 „ römischer 46
 Quitte 18
 Quittenbaum 18

 Ratanhiawurzel 39
 Rainfarnkraut 45
 Raute 40
 Reis 34
 Rhabarber 39
 Ricinusöl 40
 Ringelblume 11
 Rose 40
 Rosmarin 28, 40
 Rosshuf 20
 Rosspappel 30
 Rotholz, peruanisches 15
 Rohrkümmel 35
 Röhrenkassie 13
 Römische Kamille 14
 Ruhrwurz 46

 Sabadilla 40
 Sabinakraut 41
 Sadebaum 41
 Safran 18
 Salbei 41
 Salepknollen 41
 Salwey 41
 Sammtpappel 5
 Sandarakharz 41
 Sandelholz 42
 Sarsaparilla 42
 Sassafrasholz 42
 Saurebe 19
 Sauerbeere 35
 „ kirsche 37
 Schachtelhalm 19
 Schafgarbe 32
 „ zunge 36

 Schakarille 13
 Scharbockskraut 15
 Schinsengwurz 23
 Schlafmohn 34
 Schlangenmoos 29
 Schlangenwurzel 43
 Schlüsselblume 37
 Schellkraut 14
 Schöne Marie 21
 Schwalbenkraut 14
 Schwarzbeere 32
 „ kümmel 33
 Schwertlilie 27
 Schwindelkörner 17
 Seifenrinde 39
 „ wurzel 42
 Seidelbast 32
 Senegalgummi 24
 Senegawurzel 43
 Senf, englischer, weisser, sa-
 rept-, schwarzer 44
 Sennesblätter 43
 Sesamöl 43
 Siebengezeit 21
 Skorbutkraut 15
 Sohlenkraut 36
 Sojabohne 44
 Soldatenkraut 31
 Sonnenblume 24
 „ krone 24
 Spike 28
 Springauf 17
 Stachelkraut 33
 „ nuss 44
 Stechapfel 44
 Stechwindenwurzel 42
 Steineppich 35
 „ klee 31
 Sternanis 7
 Stiefmütterchen 48
 Stinkasant 8
 Stockmalve 30
 „ rose 30
 Storax 45
 Strickbeeren 48
 Strophanthus 44
 Sturmhut 4
 Styrax 45
 Sumach 39
 Sumpfporst 28
 Süssholz 29
 Süssrinde, chinesische, 15
 „ zeylonische 15

 Tabak 33
 Tanne 36
 Tamarindenmus 45
 Taubnessel, weisse 28
 Tausendblatt 32
 Tausendgüldenkraut 14
 Tausendkorn 25
 Tee 45
 Teufelsauge 4
 „ beere 9
 „ dreck 8
 „ klauwe 29
 Thymian 46
 Tolle Bilse 25
 Tollkraut 9
 Tolubalsam 9

- Tongabohnen 46
 Tonkabohnen 46
 Tormentill 46
 Traganth-Gummi 46
 Vanille 47
 Veilchenbaum 19
 Veilchen, wohlriechendes 48
 Veilchenwurzel 27
 Wacholder 26
 Wacholder, stinkender 41
 Waldglöcklein 19
 „ malve 30
 „ nachtschatten 9
 „ ochsenzunge 38
 Wallnuss 26
 Wanzendill 17
 Waschkraut 42
 Wasserranke 19
 „ dosten 10
 Wasserfenchel 35
 „ hanf 10
 „ pfeffer 37
 Wegedorn 39
 Wegedorn, glatter 21
 Wegetritt 36
 Weihrauch 33
 „ kraut 40
 Weinraute 40
 Weizen 46
 Wendewurz 25
 Wermut 3
 Wiesensafran 16
 Wilder Aurin 23
 Wirk, weisser 33
 Wohlgemut, gemeiner 34
 Wohlverlei 7
 Wolfsbeere 47
 „ kirsche 9
 „ milch 20
 „ schwanz 19
 Wollblume 47
 „ kraut 47
 Wurmfarn 21
 „ kraut 3, 45
 „ samen 14
 Wurströhrein 13
 Zahnwurzel 38
 Zaurübe 10
 Zimt 15
 „ kassie 15
 Zinnkraut 19
 Zitrone 15
 Zitronenkraut 31
 „ melisse 31
 Zitwer, deutscher 10
 Zitwersam n 14
 „ wurzel 48
 Zottenblume 31
 Zucker 41
 Zunderschwamm 4

Venekeelsete nimetuste indeks.

- Авранъ дикій 23
 Агарь-агарь 4
 агарикъ 4
 адонисъ 4
 айръ 10
 айва 18
 аконитъ 4
 акулника 47
 александрійскій листь 43
 алое 5
 альва 18
 алканна 5
 алтей 5
 американская крушина 12
 американскій орѣшникъ 24
 аммиачная смола 6
 ангелика 6
 ангельскій корень 6
 англійскій перецъ 36
 анисъ 7
 анютины глазки 48
 арапка 42
 арековые орѣхи 7
 „ сѣмена 7
 ароматникъ 47
 арса 41
 Багунъ 28
 багульникъ 28
 баданъ 7
 бальянъ 7
 баккаутовое дерево 23
 баранка 7
 бараникъ 7
 баранчики 37
 баранья трава 7
 бедренець 36
 безвременникъ осенній 16
 бензойная смола 9
 бергамотовое масло 33
 береза 9
 бертрамъ 38
 блекота 25
 блоховникъ 38
 блошное сѣмя 37
 блошная трава 37
 бобковое дерево 28
 бобровникъ-жабникъ 31
 бобы калабарскіе 35
 „ тонко 46
 бодряна 18
 бодрякъ 44
 богородская трава 43
 божья благодать 23
 „ милость 23
 „ трава 21
 божьи ручки 37
 болиголовъ 17
 борець 4
 бородавникъ 14
 боярышникъ 21
 бразильскій бальзамъ 8
 братъ съ сестрой 48
 бронецъ 29
 брусника 48
 брусница 48
 будильникъ 7
 бузина 41
 букъ 20
 буркунъ 31
 бурьянъ 7
 былица 7
 бычья трава 33
 бѣлена 25
 бѣлокопытникъ 20
 бѣшенныя вишни 9
 бѣшенная трава 25
 Вахта 31
 валеріана 47
 ваниль 47
 варуха 15
 василекъ 18
 васильчики 18
 вербишникъ 47
 вероника 48
 вишня 37
 вочва 33
 водяница 47
 водяной горець 37
 „ трилистникъ 31
 „ укропъ 35
 воложскій орѣшникъ 26
 волчець кудрявый 12
 волчье лыко 32
 „ молоко 20
 волчий перецъ 32
 волчьи ягоды 9
 вонючка 8
 вонючая смола 8
 вѣтренница 38
 Галганъ 21
 гальбанъ 22
 гальбановая смола 22
 ганусъ 7
 „ черный 33
 гамамелисъ 24
 гаультерія 22
 гвоздика 12
 гвоздички 12
 гвоздичный перецъ 36
 гельземій 22
 гинзенгъ 23
 глазница 20
 глазная трава 20
 гладышь 17
 гладунъ 25
 глистогонная полынь 14
 гонгона 30
 горечавка 22
 горицвѣтъ 4
 горчанка 22
 горчокъ 22
 горчица, бѣлая въи фран-
 цузская 44
 „ черная въи са-
 рептская 44
 горчишка 37
 горькое дерево 38
 горькая тыква 16
 гранатовое дерево 23

- греча дикая 31
 греческое сѣно 21
 греческая сочевица 21
 греческій орѣшникъ 26
 грибъ лиственничный 4
 гринделя 23
 грыжовникъ 25
 гуарана 24
 губка лиственничная 4
 гуньба 38
 гуммиарабикъ 24
 гуммигутъ 24
 гуттаперча 24
- Даммаръ 19
 девятисиль 27
 деревьевъ 32
 деряба 29
 дивное дерево 19
 дивосиль 27
 дикий базиликъ 46
 донникъ 31
 донской можжевельникъ 41
 драголюбъ 28
 дубъ 39
 дубовая лапа 38
 дубровка 46
 дудочникъ 28
 дурманъ 44
 душица простая 26, 34
 дѣвникъ 38
 дягиль 6
 дягильникъ 6
- Жадобникъ 43
 желѣзное дерево 23
 желтоцвѣтъ 4
 желтый корень 18, 25
 живодревъ 45
 жигалка 46
 жизненное дерево 45
 жостеръ 39
 Завязникъ 46
 замашка 11
 заячья кровь 26
 звѣрбой 26
 звѣздчатый анисъ 7
 зедоарія 48
 земляника 21
 земляные орѣхи 7
 зинзиверъ 30
 зимозелень 40
 змѣйный корень 43
 золотая печать 25
 золототысячникъ 14
 золотникъ 14
 золотуха 14
 золотухная трава 10
 зоря 28
- Иванъ да Марья 48
 имбирь 48
 инбирь 18
 индиго 25
 индѣйскій бальзамъ 8
 ипекакуанна 27
 ирисъ 27
 ирландскій мохъ 12
 исландскій мохъ 29
- испанскій перецъ 11
 иссопъ 26
- Кадыльное дерево 45
 казацій можжевельникъ 41
 казннскій перецъ 11
 кайекутовое масло 33
 какао 10
 какаоовое сѣмя 10
 „ масло 10
 калганъ 21
 калина 48
 калумба 16
 канабра 28
 камала 27
 камедь аравійская 24
 камфора 11
 камчужная трава 20
 канадскій чай 22
 кардамомъ 12
 касатикъ 27
 касторовое масло 40
 катѣху 13
 каучукъ 13
 квасцїа 38
 квебраччо 38
 кильникъ 25
 киннамомъ 15
 кино 27
 китайскїе орѣхи 7
 китайскій чудный корень 23
 кишинецъ 17
 клещевинное масло 40
 клоповникъ 17
 клюква 35
 ключики 37
 козо 28
 козы рожки 10
 кока 15
 колоквинтъ 16
 колофонїй 17
 колюшникъ 29
 конопля 11
 конское сѣмя 35
 конскїй укропъ 35
 копайскїй бальзамъ 8
 копаль 17
 копаловая смола 17
 копръ 6
 кора каскариллы 13
 корень калумба 16
 „ коломбо 16
 „ кондуранго 17
 „ красный 5
 „ желтаго жасмина 22
 корица 15
 коричникъ 15
 коровьякъ 44
 кофейные бобы 16
 кофе 16
 крапива 46
 крапива, бѣлая глухая 28
 красавка 9
 красный корень 5
 „ перецъ 11
 кровавникъ 32
 кропъ 6
 кротоновое сѣмя 18
 „ масло 18
 крушина 21
- крушина слабительная 39
 „ игольная 39
 кубеба 18
 кубебовый перецъ 18
 кукольникъ 47
 кунжутъ 43
 кунчукъ 43
 куркума 18
 куссо 28
 кучеляба 44
- Лавандула 28
 лаванда 28
 лавровое дерево 28
 ладанъ 33
 ладонъ 33
 ладонка 34
 лакрица 29
 ландышъ 17
 ландушка 17
 леванда 28
 лебедка 29
 легочный мохъ 38
 легочная трава 38
 лежанка 48
 лень 29
 лидовка 31
 лимонъ 15
 лимонная мята 31
 ликоподїй 29
 липа 46
 лиственница 28
 лобелїа 29
 ложечная трава 15
 ложечникъ 15
 лопухъ 9, 20
 луговой шафранъ 16
 льсная мальва 30
 льсной ладанъ 47
 любистикъ 28
 любистокъ 28
 лютикъ, синїй 4
- Майоранъ 29
 макъ полевой 35
 „ снотворный 34
 малина 40
 мальва 30
 манна 30
 маринна 14
 марьянъ 29
 масличный горохъ 44
 мастикъ 30
 мастишъ 30
 матико 31
 матерка 11
 материнка 34
 маточникъ 14, 31
 маточные рожки 42
 мать и мачиха 20
 матэ 30
 маунъ 47
 медунка 38
 медвѣжьїя ягоды 19, 47
 медвѣжье ухо 47
 миндали, горькїя 6
 „ сладкїя 6
 миндальные орѣхи 6
 мирра 32
 можжевельникъ 26

молочай 20
 морозникъ 25
 морской лукъ 42
 мужской папоротникъ 21
 мускатный орѣхъ 32
 „ цвѣтъ 32
 мыльная кора 39
 „ трава 42
 мыльница 42
 мята кудрявая 31

Наперстикъ 19
 наперсточная трава 19
 наперстянка 19
 ноготка лѣкарственная 11
 ноготки 11

Одуванчикъ 45
 окладникъ 48
 олений мохъ 29
 оливковое масло 33
 оманъ 27
 омегъ пятнистый 17
 опестышъ 19
 опій 34
 оранжъ 8
 орѣхи кола 16
 осоколь 37
 очанка 20
 очная трава 20
 очищенная смола 17

Панамская кора 39
 папороть 21
 парагвайскій чай 30
 пасленъ, сладкогорькій 19
 пастушья сумка 10
 перекусъ 21
 переступъ 10
 переступень 10
 перецъ черный 36
 перетръ 38
 перечная мята 31
 перувианскій бальзамъ 8
 пестики 19
 петерсильева трава 35
 петрушка 35
 пюнь 35
 пивонія 35
 пижма 45
 писцидія 36
 плаунъ 29
 плющикъ 38
 повойникъ 5
 подорожникъ 36
 подофиллій 37
 подсолнечникъ 24
 подсолнухъ 24
 полевая роза 30
 „ рябина 45
 полей 38
 польнь 3
 польнь горькая 3
 померанць 8
 попова скуфья 45
 попутчикъ 36
 порѣзникъ 32
 посвирнякъ 5

просвирки 30
 проскурнякъ 5
 прострѣль 4, 38
 пупавка 14
 пухлякъ 32
 пыжма 45
 пѣтушки 27
 пшеница 46

Рабарбаръ 39
 рамень 14
 ратанія 39
 растительная желатина 4
 рвотный орѣхъ 44
 „ корень 27
 ревень 39
 резина эластичная 13
 репей 9
 репейникъ 9
 репешки 10
 римская ромашка 14
 рись 34
 роза 40
 розмаринъ 40
 рожки 42
 ромашка 14
 росной ладанъ 9
 ростопахъ 14
 рута 40
 рыболовная кора 36

Сабадилла 40
 сабуръ 5
 салепь 41
 сандаракъ 41
 санталовое дерево 42
 сарсапариль 42
 сассафрасъ 42
 сахаръ 41
 свербигузъ 37
 священная кора 12
 сезамъ 43
 сенегъ 43
 сенна 43
 синій лютикъ 4
 синюшки 18
 собачья смерть 16
 солодковый корень 29
 соя 44
 сладкая трость 13
 сластиха 19
 слизюкъ 30
 смола даммаръ 19
 „ элери 19
 сосна 36
 спорынья 42
 стальникъ 33
 сторахъ 45
 строфантъ 44
 стручковая кассія 13
 сумакъ 39
 сумахъ 39
 сѣрики 10

Табакъ 33
 тамариновая мякоть 45
 тимонъ, черный 33
 тиміанъ 46

тимьянъ ползучій 43
 толокнянка 47
 толуанскій бальзамъ 9
 тополь 37
 трагакантъ-камедь 46
 трутъ 4
 тысячелистникъ 32
 турецкій перецъ 11

Укропъ 6
 „ воложскій, сладкій 21
 узикъ 46

Фенхель 21
 фіалка, душистая 48
 фіалковый корень 27
 французское дерево 23

Хвощъ 19
 хинная кора 15
 хироновъ виноградъ 10
 хлопчатая бумага 23
 хлопчатникъ 23
 хмѣль 25

Царская свѣча 47
 царскій скипетръ 47
 цытварное сѣмя 14

Чабуръ 42
 чаборъ 42
 чай 45
 чемерица, бѣлая 47
 „ зеленая 25
 „ черная 25
 червленый корень 5
 череда 10
 черемуха 37
 чернильные орѣхи 22
 черника 32
 черница 32
 чернуха 33
 чертовья жабра 33
 чертовъ гной 8
 чертополохъ 12
 чижовъ глазъ 10
 чилибуха 44
 чинарь 20
 чистотѣль 14

Шалфей 41
 шалфій 41
 шафранъ 18
 шипокъ 23

Щебрець 43

Эвкалиптъ 19
 элери 19
 эйфорбій 20

Яборанди 36
 яблоня 30
 ядовитая петрушка 17
 ялапа 26
 японская желатина 4
 японскій бобъ 44
 ятрышникъ 41

A-10298

8
i

TÜ RAAMATUKOGU

1 0300 01049637 2